

**7. SINIF ÖĞRENCİLERİNE GÖRE MÜZE GEZİLERİNDE
YAŞANAN SORUNLAR**

OKAN DİNÇ

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

ARALIK, 2017

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakkı saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 12 ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Okan

Soyadı : DİNÇ

Bölümü : Sosyal Bilgiler Öğretmenliği

İmza :

Teslim tarihi : 18.12.2017

TEZİN

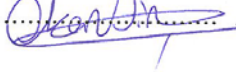
Türkçe Adı : 7. Sınıf Öğrencilerine Göre Müze Gezilerinde Yaşanan Sorunlar

İngilizce Adı : Problems Encountered During Museum Excursions According to 7th Grade Students

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecimde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Okan Dinç

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Okan Dinç tarafından hazırlanan “7. Sınıf Öğrencilerine Göre Müze Gezilerinde Yaşanan Sorunlar” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Cengiz DÖNMEZ

Sosyal Bilimler Eğitimi, Gazi Üniversitesi

Başkan: Doç. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Sosyal Bilimler Eğitimi, Gazi Üniversitesi

Üye: Yrd. Doç. Dr. Melike FAİZ

Sosyal Bilimler Eğitimi, Kastamonu Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 30/11/2017

Bu tezin Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŐEKKÜR

Bu çalışmada görüşleriyle ve yardımlarıyla bana destek olan başta danıőmanım Prof. Dr. Cengiz DÖNMEZ'e, Prof. Dr. Bahri ATA'ya, Doç. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA'ya, Dr. Osman SABANCI'ya, Dr. Ercenk HAMARAT'a ve arkadaşım Fatih ÇELİKSOY'a teőekkürü bir borç bilirim.

Ayrıca yüksek lisans yaparken, birçok konuda maddi ve manevi destek olan aileme, her zaman yanımda olan ve bana anlayış gösteren niőanlım Nurgöl MANAV'a sonsuz teőekkürlerimi sunarım.

**7. SINIF ÖĞRENCİLERİNE GÖRE MÜZE GEZİLERİNDE
YAŞANAN SORUNLAR
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)**

**OKAN DİNÇ
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ARALIK, 2017**

ÖZ

Bu çalışmanın amacı ilköğretim 7. sınıf öğrencilerine göre müze gezilerinde yaşanan sorunları tespit etmek ve öğrencilerin müze gezilerine yönelik görüşlerini ifade etmektir. Bu araştırmada araştırma modeli olarak tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ilinde altı farklı okuldan toplam 1265 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler analiz edilirken betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmadaki bulgulara bakıldığında, altı farklı okulda toplam 1265 7. sınıf öğrencisine görüş formu uygulanmıştır. Görüş formu uygulanan öğrencilerin 1240'ı okulla müze gezisine katıldıklarını 25'i ise kendisi ya da ailesi ile birlikte müze gezisine katıldıklarını belirtmişlerdir. Altı açık uçlu sorudan oluşan görüş formu gezi öncesi, gezi sırası ve gezi sonrası sorunlar hakkında bilgi elde edebilmek için oluşturulmuştur. Görüş formu oluşturulurken alan uzmanlarından yardım alınmıştır. Görüş formundaki sorulardan hareketle öğrencilerin şehir içi ve şehir dışı birçok müze gezisine katıldıkları görülmektedir. Özellikle Anıtkabir müzesi, Anadolu Medeniyetler müzesi ve Etnografya müzesi, en çok tercih edilen müzeler arasında bulunmaktadır. Bazı öğrenciler ülke dışında da müze gezilerine katıldıklarını belirtmektedir. Öğrenciler, müze gezisi öncesi eğitimsel

hazırlıklarla ilgili yaşadıkları sorunları ifade etmişlerdir. Özellikle hiçbir hazırlık yapılmadan müze gezilerine götürüldüklerini belirtmektedirler. Bilgi kartı, afiş vb. materyallerin kullanılmasının eğitimsel hazırlık açısından fayda sağlayacağını düşündüklerini ifade etmişler. Müze gezilerine giderken ulaşım ile ilgili yaşadıkları sorunlara vurgu yapmışlardır. Öğrencilerin büyük bir bölümünün müze gezisi için toplanan ulaşım ücretlerinden rahatsız oldukları görülmüştür. Ayrıca ulaşım araçları ile ilgili de birçok sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili olarak da müze kantinlerinin pahalı olmasına ve toplu yemek faaliyetinin olmamasına dikkat çekmişlerdir. Şehir dışı ya da ülke dışı müze gezilerine katılıp konaklamak zorunda kalan öğrencilerin barınma ile ilgili sorun yaşadıkları görülmektedir. Kaldıkları yerlerin pahalı olması, temiz olmaması, yemeklerin iyi olmaması yaşadıkları sorunlardandır. Öğrenciler müze gezisi sırasında yaşadıkları sorunları ve bu sorunlar yüzünden verimli geziler gerçekleştiremediklerini ifade etmişlerdir. Özellikle öğrencilerin müze gezileri sırasında müzelerin kalabalık olmasından, görevliler ve öğretmenler tarafından gereğinden fazla uyarılmaktan, müzedeki rehber sayısının yetersiz olmasından, acele ettirilerek müze gezisi yapmaktan, yeterli bilgi verilmemesinden, kargaşa ortamı olmasından, fotoğraf çekememekten dolayı çok sorun yaşadıkları görülmektedir. Öğrencilerin müze gezilerinde pekiştirici etkinliklerin yaptırılması gerektiğine vurgu yaptıkları görülmüştür. Müze gezisi sonrası yaptırılacak etkinliklerle birlikte kalıcı öğrenmenin de sağlanabileceğinin düşünüldüğü görülmüştür. Özellikle özet çıkarma, resim çizme, şiir yazma gibi etkinliklerin öğrenciler tarafından faydalı görülen etkinliklerden olduğu söylenebilir. Ayrıca öğrencilerin yapılan müze gezilerinin kendilerine fayda sağlamadığını, yasaklarla dolu bir gezi yaptıklarını düşündükleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Müze Eğitimi, Müze Gezisi

Sayfa Adedi: 153

Danışman: Prof. Dr. Cengiz DÖNMEZ

**PROBLEMS ENCOUNTERED DURING MUSEUM EXCURSIONS
ACCORDING TO 7TH GRADE STUDENTS
(GRADUATE THESIS)**

OKAN DİNÇ

GAZI UNIVERSITY INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES

DECEMBER, 2017

ABSTRACT

The aim of this study is to identify the problems encountered by students during museum visits and to express their feelings about the excursions. The survey model was used as a research method in this study. The study group for this research is composed of 1265 students from six different schools in Ankara. Data was analyzed by using the descriptive study method. A feedback form was completed by 1265 7th grade students, according to the findings. Out of the total number of students, 1240 stated they went to museums as a school organization, whereas 25 said they went with their families or alone. A feedback form comprised of six open-ended questions were prepared to gather information prior to, during and after the museum visits. Expert advice was sought while preparing the feedback forms. In light of the questions asked in the feedback form, it was observed that students visited several local and out of town museums. Especially, Ataturk's mausoleum Anitkabir and its museum, Museum of Anatolian Civilizations and Ethnography Museum of Ankara were among the most preferred museums. Some students said they visited museums in foreign countries. Students expressed the problems they encountered related to educational preparations prior to museum excursions. They said they were taken to museums without any prior background preparation. They also stated materials such as information cards, posters would be useful in terms of educational preparation. Students emphasized problems regarding transportation to the museums. It was observed that most students were disturbed by the amount of money collected for transportation. They stated they faced several

problems regarding means of transport. Students also drew attention to museum cafeterias being expensive and no arrangements being made for providing food to all attendees regarding eating. Students who go on out of town or abroad museum excursions also experienced problems with accommodation. High prices, unclean rooms and tasteless food are among the problems they expressed. Students expressed the problems they encountered during museum visits and how they can't have productive trips due to the problems. Crowded museums, over-warning by officials and teachers, insufficient number of guides, rush visits, inadequate information, disorder, and not being able to take photos are the problems especially reported by children. Students emphasized the need for activities reinforcing learning during museum excursions. It was said, follow up activities after museum visits could provide permanent learning. Especially activities such as summarizing, drawing and writing poems are among listed as beneficial by students. It was also identified by students that museum excursions didn't benefit them and their visit was full of bans.

Key Words: Social Sciences, Museum Education, Museum Excursions

Page number : 153

Supervisor : PROF. DR. Cengiz DÖNMEZ

İÇİNDEKİLER

ÖZ	v
ABSTRACT	vii
TABLolar LİSTESİ	xii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ	xvi
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu	2
1.2 Problem Cümlesi	3
1.2.1 Alt Problemler	3
1.3 Çalışmanın Amacı	4
1.4 Çalışmanın Önemi	4
1.5 Sayıtlar	4
1.6 Sınırlılıklar	4
1.7 Tanımlar	5
BÖLÜM 2	6
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	6
2.1 Kavramsal Çerçeveyle İlgili Araştırmalar	6
2.2 Müze Nedir?	6
2.3 Müzecilik	7
2.3.1 Müzenin Dünyadaki Tarihi Gelişimi	7
2.3.2. Müzenin Türkiye'deki Tarihi Gelişimi	10
2.4 Sosyal Bilgiler Nedir?	16
2.4.1 Sosyal Bilgiler İçerisinde Müzenin Yeri	17

2.5 Yapılandırmacı Yaklaşım ve Müze İlişkisi	19
2.6 Müze ve Eğitim İlişkisi.....	21
2.6.1 Dünyada Müze Eğitiminin Gelişim Süreci.....	22
2.6.2 Türkiye’de Müze Eğitiminin Gelişim Süreci.....	25
2.7 Müze Gezileri.....	26
2.7.1 Müze Gezisi.....	26
2.7.2 Sanal Müze Gezisi.....	27
2.8 Müze Gezisi Neden Yapılmalıdır?	28
2.9 Müze Gezilerinin Önemi Nedir?	29
2.10 Müze Gezilerinin Amaçları	30
2.11 Müze Gezilerinin Avantajları	31
2.12 Müze Gezilerinin Sınırlılıkları	32
2.13 Müze Gezilerini Etkili Hale Getirmek İçin Yapılması Gerekenler	32
2.14 Müze Gezilerinde Problem Yaşanmaması İçin Dikkat Edilmesi Gerekenler ..	33
2.14.1 Müze Gezisi Öncesi Hazırlık Aşaması.....	33
2.14.2 Müzenin Gezilmesi Aşaması.....	34
2.14.3 Müze Gezisi Sonrası Etkinlikler Aşaması.....	34
2.15 Müzenin İşlevleri.....	35
2.15.1. Bilimsel İşlevi.....	35
2.15.2 Müzelerin Turistik İşlevi.....	35
2.16 Müze Gezilerinde Planlama Yapmanın Önemi.....	37
2.17 Müze Gezilerinin Aşamaları	38
2.17.1 Müze Gezisi Öncesi.....	38
2.17.2 Müze Gezisi.....	39
2.17.3 Müze Gezisi Sonrası.....	39
2.18 Müze ve Müze Gezileri İle İlgili Yaşanan Sorunlar.....	40
2.18.1 Müzelerle İlgili Yaşanan Sorunlar.....	40
2.18.2 Müze Gezileri Yapılırken Yaşanan Sorunlar.....	41
2.18.3 Müze Gezileri Yapılırken Eğitsel Açından Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar?.....	43
2.18.4 Müze Gezileri Yapılırken Yeme-İçme İle İlgili Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar?.....	43

2.18.5 Müze Gezileri Yapılırken Barınma İle İlgili Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar?.....	43
2.18.6 Müze Gezileri Yapılırken Ulaşım İle İlgili Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar?.....	44
2.19 İlgili Araştırmalar	44
BÖLÜM 3	49
YÖNTEM	49
3.1 Çalışma Grubu	49
3.2 Veri Toplama Aracı	50
3.3 Verilerin Analizi	50
BÖLÜM 4	52
BULGULAR VE YORUMLAR.....	52
4.1 Verilerin Analizinde Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar	52
4.1.1 Birinci Alt Problem.....	52
4.1.2 İkinci Alt Problem.....	54
4.1.3 Üçüncü Alt Problem.....	61
4.1.4 Dördüncü Alt Problem.....	66
4.1.5 Beşinci Alt Problem.....	73
4.1.6 Altıncı Alt Problem.....	80
4.1.7 Yedinci Alt Problem.....	87
4.1.8 Sekizinci Alt Problem.....	97
BÖLÜM 5	104
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	104
5.1 Sonuçlar.....	104
5.2 Görüş Formu Yapılan Okulların Sonuçlarının Karşılaştırılması	106
5.3 Tartışma	107
5.4 Öneriler	109
KAYNAKÇA	110
EKLER	116

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. <i>Uygulama Yapılan Okullardaki Öğrencilerin Müze Gezilerine Katılım Durumları</i>	53
Tablo 2. <i>Gazi Koleji Ortaokulu Öğrencilerinin Katıldıkları Müzeler</i>	54
Tablo 3. <i>Tevfik İleri Ortaokulu Öğrencilerinin Katıldıkları Müzeler</i>	56
Tablo 4. <i>Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu Öğrencilerinin Katıldıkları Müzeler</i>	57
Tablo 5. <i>Hacı Bayram Ortaokulu Öğrencilerinin Katıldıkları Müzeler</i>	58
Tablo 6. <i>Mimar Sinan Ortaokulu Öğrencilerinin Katıldıkları Müzeler</i>	59
Tablo 7. <i>Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu Öğrencilerinin Katıldıkları Müzeler</i>	60
Tablo 8. <i>Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Gazi Koleji Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri</i>	62
Tablo 9. <i>Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Tevfik İleri Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri</i>	63
Tablo 10. <i>Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri</i>	63
Tablo 11. <i>Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Mimar Sinan Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri</i>	64
Tablo 12. <i>Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Hacı Bayram Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri</i>	65
Tablo 13. <i>Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri</i>	66

Tablo 14. Müze Gezilerinde Ulaşım İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Gazi Koleji Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	67
Tablo 15. Müze Gezilerinde Ulaşım İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Tevfik İleri Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	68
Tablo 16. Müze Gezilerinde Ulaşım İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	69
Tablo 17. Müze Gezilerinde Ulaşım İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Mimar Sinan Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	70
Tablo 18. Müze Gezilerinde Ulaşım İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Hacı Bayram Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	71
Tablo 19. Müze Gezilerinde Ulaşım İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	72
Tablo 20. Müze Gezilerinde Yeme-İçme İle İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Gazi Koleji Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	74
Tablo 21. Müze Gezilerinde Yeme-içme İle İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Tevfik İleri Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	75
Tablo 22. Müze Gezilerinde Yeme-İçme İle ilgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	76
Tablo 23. Müze Gezilerinde Yeme-İçme İle İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Mimar Sinan Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	77
Tablo 24. Müze Gezilerinde Yeme-İçme İle İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Hacı Bayram Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	78
Tablo 25. Müze Gezilerinde Yeme-İçme İle İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	79
Tablo 26. Müze Gezilerinde Barınma İle İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Gazi Koleji Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	80
Tablo 27. Müze Gezilerinde Barınma İle İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Tevfik İleri Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	81

Tablo 28. Müze Gezilerinde Barınma İle İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	82
Tablo 29. Müze Gezilerinde Barınma İle İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Mimar Sinan Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	84
Tablo 30. Müze Gezilerinde Barınma İle İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Hacı Bayram Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	85
Tablo 31. Müze Gezilerinde Barınma İle İlgili Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	86
Tablo 32. Müze İçerisinde Yaşanan Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Gazi Koleji Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	88
Tablo 33. Müze İçerisinde Yaşanan Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Teyfik İleri Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	89
Tablo 34. Müze İçerisinde Yaşanan Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	91
Tablo 35. Müze İçerisinde Yaşanan Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Mimar Sinan Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	92
Tablo 36. Müze İçerisinde Yaşanan Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Hacı Bayram Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	94
Tablo 37. Müze İçerisinde Yaşanan Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	96
Tablo 38. Müze Gezisi Sonrası Yapılan Etkinliklerde Yaşanan Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Gazi Koleji Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	98
Tablo 39. Müze Gezisi Sonrası Yapılan Etkinliklerde Yaşanan Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Teyfik İleri Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri	99
Tablo 40. Müze Gezisi Sonrası Yapılan Etkinliklerde Yaşanan Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	100
Tablo 41. Müze Gezisi Sonrası Yapılan Etkinliklerde Yaşanan Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Mimar Sinan Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....	101

Tablo 42. Müze Gezisi Sonrası Yapılan Etkinliklerde Yaşanan Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Hacı Bayram Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....102

Tablo 43. Müze Gezisi Sonrası Yapılan Etkinliklerde Yaşanan Sorunlar Nelerdir Sorusuna Dair Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu Öğrencilerinin Görüşleri.....103

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

ABD	Amerika Birleşik Devletleri
Akt	Aktaran
Çev	Çeviren
Dr	Doktor
Ed	Editör
f	Frekans
ICOM	Uluslararası Müzeler Konseyi
İ.Ö	İsa'dan önce
İTÜ	İstanbul Teknik Üniversitesi
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
MTA	Maden Tetkik ve Arama
ODTÜ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
PTT	Posta ve Telgraf Teşkilatı
s	Sayfa
T.C	Türkiye Cumhuriyeti
THK	Türk Hava Kurumu
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
vb	Ve benzeri
%	Yüzde

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Müzeler toplumlar açısından büyük öneme sahiptir. Özellikle 2005 Sosyal Bilgiler Öğretim Programında müzelerin kullanılmasının ne denli önemli olduğu vurgulanmıştır. Yaparak ve yaşayarak öğrenme anlayışı kapsamında öğrencilerin aktif bireyler olmaları, bizzat olayın içinde yer almaları önemsenmektedir. Müze ziyaretleri de bu ortamın oluşturulması için kullanılabilir etkili çalışmalar arasında yer almaktadır.

Müzelerin öğrenciler tarafından doğru algılanması önemlidir. Meydan ve Akkuş (2014, s. 404) “Tarihi eserlerin ve müzelerin öğrenciler tarafından genellikle eski eserlerin sergilendiği birkaç taş kalıntısından ibaret yerler olarak algılandığını” ifade etmişlerdir. Bu bakış açısı öğrencilerde eksik öğrenme olduğu göstermektedir. Ancak bunu giderilmesi için müze ziyaretleri önemlidir. Müze ziyaretleri gerçekleştirilirken eksik öğrenme olmamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

Etkili müze ziyaretlerinin yapılabilmesi için aynı zamanda iyi planlama gerekmektedir. 7. Sınıf öğrencilerine göre müze ziyaretlerine bakmak nerede sorun olduğunu tespit aşamasında önemli fayda sağlayabilir. Çünkü öğrenciler bizzat olayın içerisinde yer almaktadır.

Araştırmamızın konusunu müze gezilerinde yaşanan sorunlar oluşturmaktadır. Özellikle ortaokul kapsamında bu sorunların daha fazla olduğunu söylenebilir. 7. Sınıf öğrencilerine göre müze gezilerinde yaşadıkları sorunlar araştırmanın amacının ne olduğunu ortaya koymaktadır.

Müzeler, eğitim açısından önemlidir. Toplumun eğitilmesi için müzeler fayda sağlayabilir. Toplumun eğitilmesinin yanı sıra öğrencilerin eğitilmesi açısından okul ile paralel şekilde kullanılabilir önemli bir ortamdır. Gelişmiş ve aşırı bireyselleşmiş toplumlarda bile müzenin en önemli işlevi halkın eğitimidir (Onur, 2012, s. 17).

Tarihi süreç içerisinde müzelerin işlevleri toplama, koruma, araştırma olarak kabul ediliyordu. Özellikle müzelerin eğitsel açıdan ele alınması Fransız İhtilalinden sonra başlar. İhtilalin ardından müzelerin ihtilalin ilkelerine uygun olarak tasarlanmasıyla halkın eğitilmesi ve kültürün kuvvetlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu durum belki de Fransız İhtilali sonrasında ortaya çıkan halkçılık ilkesiyle açıklanabilir. Fransız İhtilalinden bu yana müze çeşitleri giderek artmıştır. Çeşitliliğin yanı sıra müzelerin eğitsel işlevleri de artarak devam etmiştir (Ata, 2002, s. 77-78).

1.1 Problem Durumu

Dünya üzerinde sürekli bir değişim yaşanmaktadır. Değişim aynı zamanda gelişimi de içerisinde barındırmaktadır. Eğitim önemli değişimlerin yaşandığı bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır. İyi bir eğitimin verilmesi, eğitim ortamlarındaki kalitenin artırılması için farklı çalışmalar yer almaktadır. Müzeler eğitimin kalitesinin artırılması açısından önemli kurumlardır. Eğitim yalnızca okulda olacak diye bir kural yoktur. Bu açıdan eğitim verilecek alanlardan birisi olarak müzeler kullanılabilir. Ancak uygulamada sorunlar yaşanmaktadır. Onur (2012, s. 15)' un belirttiği üzere "Türkiye'de müzecilik alanındaki bütün gelişmelere karşın müzeler günlük yaşamın ve eğitimin vazgeçilmez bir parçası olmayı başaramamıştır. Bu başarısızlıkta en büyük etken kültür ve eğitim sektörlerinin işbirliği yapmakta geç kalmasıdır". Bu başarısızlığı ortadan kaldırmak için eğitim ve kültür sektörleri arasında işbirliği yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan başarısızlıkları ortadan kaldırabilmek için Sosyal Bilgiler derslerinde düzenlenen müze gezilerine verilen önem artırılmalıdır. Müze gezilerinde öğrencilerin sorun yaşamaması için tedbirler alınmalı ve plan-program dâhilinde hareket edilmelidir. Sosyal Bilgiler dersi müze gezilerine önem veren bir derstir. 2005 öğretim programının yeniden gözden geçirildiğini ve yapılandırmacılık adı verilen yeni bir anlayışın benimsendiği söylenebilir.

Yapılandırmacılık anlayışıyla beraber bilgiyi ve bireyin deneyimlerini önemseyen, bireyin öğrenme sürecine aktif katılımını sağlayan, doğru kararlar vermesini amaçlayan, sorunları çözmeyi destekleyici ve geliştirici bir anlayış ortaya koyulmuştur.

Hazırlanan 2005 Sosyal Bilgiler programında müzelere önem verildiği söylenebilir. Özellikle Sosyal Bilgiler dersi kapsamında anlatılan konularla ilgili müze gezileri yapılabilir. Bu müze gezileri dikkatli bir şekilde planlanırsa başarılı sonuçlarda verecektir. Müze gezilerinde yaşanan eğitimsel sorunlar, gezi esnasında ve sonrasında yaşanan sorunlar müze gezilerinin amacına ulaşamadıklarını göstermektedir. Müze gezilerinin sorunsuz bir şekilde gerçekleştirilememesi bize problem durumunu göstermiştir. Yapılan araştırma ve çalışmaya göre müze gezilerinin eğitimsel aşamasından itibaren dikkatli bir şekilde planlanması gerektiği görülmüştür.

1.2 Problem Cümlesi

Bu araştırmada, “7.sınıf Sosyal Bilgiler dersinde yapılan müze gezilerinde öğrencilerin müze gezisinin başlangıcından bitişine kadar geçen süre içerisinde yaşadıkları sorunlar hakkındaki düşünceleri nelerdir? Sorusuna cevap aranmıştır. Bu bağlamda aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmaya çalışılmıştır.

1.2.1 Alt Problemler

1. Öğrencilerin müze gezilerine katılım durumları nasıldır?
2. Öğrencilerin katıldıkları müzeler hangileridir?
3. 7. sınıf öğrencilerine göre eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar nelerdir?
4. 7. sınıf öğrencilerine göre müze gezilerinde ulaşım ile ilgili sorunlar nelerdir?
5. 7. sınıf öğrencilerine göre müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorunlar nelerdir?
6. 7. sınıf öğrencilerine göre müze gezilerinde barınma ile ilgili sorunlar nelerdir?
7. Müze gezisi sırasında yaşanan sorunlarla ilgili problemler nelerdir?
8. Müze gezisi sonrasındaki etkinliklerle ilgili problemler nelerdir?

1.3 Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı ilköğretim 7. sınıf öğrencilerine göre müze gezilerinde yaşanan sorunları tespit etmek ve öğrencilerin müze gezilerine yönelik görüşlerini ifade etmektir.

1.4 Çalışmanın Önemi

Bilgi kullanımlarının çeşitlenmesiyle beraber eğitimde müzelerin kullanımları da giderek artmıştır. Kültürel mirasın aktarılmasında müze ziyaretleri etkili olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada müze gezilerini düzenlerken nelere dikkat edilmesi gerektiği üzerinde de durulmuştur. Müze gezilerinin planlı ve düzenli bir şekilde yapıldığında etkisinin artacağı düşünülmektedir. İyi bir planlama ile öğrencilerin müze gezilerine katılımları artırılarak sosyal bilgiler derslerine katkı yapacağı düşünülmektedir. Tüm bunlar dikkate alındığında yapılacak bu çalışma ile 7. sınıf Sosyal Bilgiler derslerinde müze ziyareti gerçekleştirecek olan Sosyal Bilgiler öğretmenlerine yol gösterecek, müze eğitimcilerine ve alana katkı sağlayacak örnek bir çalışma meydana getirmek çalışmanın önemini ortaya koymaktadır. Araştırma sonunda elde edilecek bulgularla eksiklikler tespit edilerek öğretmenlere bu konuda da yardımcı olacağı düşünülmektedir.

1.5 Sayıtlar

- Görüş formu dolduran öğrencilerin sorulara samimi cevaplar verdikleri ön görülmektedir.

1.6 Sınırlılıklar

Bu araştırma:

- 2015-2016 eğitim öğretim yılı,
- Ankara ili Altındağ ilçesi Hacı Bayram Ortaokulu, Çankaya ilçesi Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu ve Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulu, Gazi Üniversitesi Vakfı Özel Ortaokulu, Yenimahalle ilçesi Mimar Sinan Ortaokulu ve Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu 7. sınıf öğrencileri,
- Araştırmada öğrencilerin görüşme formlarına verdikleri cevaplar ile sınırlıdır.

1.7 Tanımlar

Müze: “Kültürel değeri olan buluntulardan oluşmuş bir bütünü çeşitli vasıtalarla korumak, incelemek, değerlendirmek ve özellikle halkın estetik zevkinin yükselmesi ve eğitimi için teşhir etmek amacıyla, kamu çıkarları için idare edilen kuruluşlardır” (Başaran, 1995, s. 48).

Uluslararası Müzeler Konseyi (ICOM) 1974 yılında müzeyi şu şekilde tanımlamıştır:

Müze: “Müzeler, toplumun ve gelişiminin hizmetinde çalışma, eğitim ve eğlenme amaçlarıyla insanlığın ve çevrelerinin maddi kanıtlarını elde eden, sergileyen, araştıran, aktaran halka açık kâr amacı gütmeyen sürekli kuruluşlardır” (Akçelik, 2013, s. 4).

Müze Eğitimi: Müze eğitimi, her yaş grubundaki bireylerin öğrenmesi için birincil kaynaklardan yararlanmasına imkân veren; görerek, inceleyerek, hatta dokunarak öğrenmeyi sağlayan; eğlendirerek, heyecanlandırarak öğrenmeye istekliliği arttıran; duygusal yaşantılar sağlayan; geçmiş ve gelecek arasında köprü kuran; sadece müze içerisinde değil aynı zamanda müze dışında da eğitsel amaçlı birçok etkinlik fırsatı veren bir eğitim olgusudur (Mercin'den aktaran Baykan, 2007, s. 10).

Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı: Öğrenenin önceki deneyim, kavram ve bilgilerine dayanarak karşılaştığı yeni bir bilgiyi yapılandırmasına, oluşturmasına, yorumlamasına ve geliştirmesine savunan öğrenme yaklaşımıdır (Açıkgöz, 2008, s. 60).

Sosyal Bilgiler: Bireyin toplumsal varoluşunu gerçekleştirebilmesine yardımcı olmak amacıyla, tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi sosyal bilimlere ve vatandaşlık bilgisi konularını yansıtan, öğrenme alanlarının bir ünite ya da tema altında birleştirilmesini içeren, insanın sosyal ve fiziki çevresiyle etkileşiminin, geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında incelendiği, toplu öğretim anlayışından hareketle oluşturulmuş bir ilköğretim dersidir (Sosyal Bilgiler Öğretim Programı, 2005).

BÖLÜM 2

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1 Kavramsal Çerçeveyle İlgili Araştırmalar

“7. sınıf öğrencilerine göre müze gezilerinde yaşanan sorunlar” konulu araştırmanın bu bölümünde araştırmayla ilgili olarak müze, müzenin tarihi, sosyal bilgiler ve müze eğitimi ile ilgili konulara değinilmiştir.

2.2 Müze Nedir?

Müzeler, toplumun ve toplum gelişiminin hizmetinde olan araştırma, inceleme, eğitim, eğlence vb. çeşitli amaçlar ile insana ve çevresine ilişkin geniş bir kullanım alanı içinden seçilmiş doğal ya da yapay maddi kanıtları toplayan, muhafaza eden ve sergileyen kâr düşüncesinden bağımsız, sürekliliği olan kurumlardır (Madran'dan aktaran, Gerçek, 1999; Pomian 'den aktaran Demirboğa, 2010).

Müzeler, bilginin biçimlendirilmesinde aktiftirler, koleksiyonlarını kullanarak geçmişe ve bugüne yönelik görsel kültürel anlatılar oluştururlar. Müzeler, sergileme ve yorumlama etkinlikleri aracılığıyla bir görüş oluşturan, bir öykü anlatan ve öğrenme için yeni kaynaklar yaratan yapılardır (Onur, 2012, s. 37).

Tarihsel veriler doğrultusunda ortaya konan görsel öğeler, dolaylı olarak bazen de doğrudan tarih bilincini kavramaya katkıda bulunmakta, ona yeni anlamlar yüklemeye yardımcı olmakta ve toplumsal belleği oluşturmada karşılıklı bir değişim sağlamaktadır. Bu anlamda müzelerin, geçmişin maddi kanıtlarının geleceğe aktarılması için, yeni kurulmuş uluslar açısından vazgeçilmez kurumlar olduğu söylenebilir (Özçelik, 2007, s. 134).

Müzeler, kültürel değerlere sahip bir bütünü çeşitli araçlarla korumak, incelemek, değerlendirmek ve özellikle halkın estetik beğenisinin yükselmesi ve eğitimi için sergilemek amacıyla kamu yararına çalışan, sanata, bilime, tarihe, sağlığa, teknolojiye ait koleksiyonları bulunan sürekli kurumlardır (Şahan, 2005, s. 488).

Müzeler, toplumların bilim ve sanat ürünleri ile yer altı ve yer üstü zenginliklerini sergilemek amacıyla oluşturulmuş kurumlardır. Tarih, kültür ve doğa varlıkları ile ilgili taşınır, taşınmaz bütün bilimsel, sanatsal belge, eşya, anıt ve kalıntıların korunduğu, saklandığı sergilendiği yerlere müze denilmektedir (Güleç ve Alkış, 2003, s. 65).

Toplumun ve gelişimin hizmetinde olan, halka açık, insana ve yaşadığı çevresine tanıklık ettiği malzemelerin üzerinde araştırmalar yapan, toplayan, koruyan, bilgiyi paylaşan ve sonunda inceleme, eğitim ve zevk alma doğrultusunda sergileyen, sürekliliği olan kurumlardır (Sezgin ve Karaman, 2009, s. 1).

Müze ile ilgili farklı kişilerin söylemlerine baktığımızda müzelerin temelde bir kurum olduğu anlayışı ortaya çıkmaktadır. Bu kurumsal yapının içerisinde farklı amaç ve özelliklerin yer aldığı ifade edilmektedir.

2.3 Müzecilik

Çalışmamızın bu bölümünde tarihi süreç içerisinde müzeciliğin gelişimi ele alınacaktır. Müzeciliğin dünyada ve Türkiye’de tarihi gelişimi incelenecektir.

2.3.1 Müzenin Dünyadaki Tarihi Gelişimi

İlkçağda müze fikri, insanlarda bir ihtiyaç olarak doğmuştur. Müze (Museum) sözcüğü ilham perilerinin (Muses) düşünme yeri ya da tapınağı anlamındaki Yunanca “ mouseion” sözcüğünden türemiştir. Romalılar sözcüğü felsefi tartışma yerlerini belirtmek için kullanmışlardır. Genellikle günümüzün müzesinin öncüsü olarak İ. Ö. 280’de İskenderiye’de kurulan müzenin adı geçer (Onur, 2012, s. 20-21). İskender’in ölümünden sonra Mısır’da hüküm süren Ptoleme sülalesinden Ptoleme Filadelf edebiyat ve tarihle ilgilenen biridir. Bu nedenle el yazması levha ve hayvanat koleksiyonları toplamaktadır. Daha sonra Ptoleme Fidaelf Faros adası ile şehri birbirine bağlayan uzunca bir rıhtımın üzerinde, şehirde “Muzeum” adlı bir müze ile kütüphane tesis ettirmiştir (Buyurgan ve

Mercin, 2005, s. 64). Bu müzenin öncülüğü ile başlayan süreç gelişerek devam etmiştir. Müze ve müzecilik yüzyıllara göre farklı şekillerde ifade edilmiştir.

Müze sözcüğü 15. Yüzyılda Floransa'da Medici ailesinin bir üyesi olan Lorenzo'nun koleksiyonunu betimlemek için kullanılmıştır. Sözcük 17. Yüzyılda antik nesnelere betimlemek için kullanıldı. 18. Yüzyılın sonlarında terim, bir koleksiyonu koruyan, sergileyen ve halka açan kuruluş anlamında kullanılmıştır. 18. yüzyılın sonlarında müze koleksiyonunun kendisinden çok, kültür mirasıyla ilgili nesnelere depolamak ve sergilemek için kullanılan bina anlamını taşımaya yönelmiştir (Onur, 2012, s. 20).

Müze fikri Rönesans ve Aydınlanma Devri arasında oluşmuştur. Rönesans sırasında klasik nesnelere toplama ve sergileme merakı yeniden canlanmıştır. Bavyera Dükü V. Albrecht'in 1563-1567 yıllarında kurduğu tablo galerisi belki de doğrudan müze amacıyla kurulmuş en eski yapıdır. 16. yüzyılda koleksiyonların bilinçli olarak halka açılmasıyla birlikte bugünkü müzeciliğe doğru ilk adımda atılmış olur (Onur, 2012, s. 21).

16. yüzyıl ile birlikte hümanistler gündem güne daha çok değer kazanan Eski Roma eserlerini bulmuşlar daha sonra, antika koleksiyonculuğu tutkusu yayılmış ve bu Avrupa'nın en etkin aileleri tarafından benimsenmiştir. Uzun bir dönem yaşayan sanatçıların eserleri toplanmış, 17. yüzyıl boyunca ölen sanatçıların eserlerine olan tutku da çoğalmıştır (Sezgin ve Karaman, 2009, s. 5).

17. yüzyılda maddi servetlerine manevi bir boyut katmak isteyen dönemin zenginleri, ender rastlanan, ilginç bulunan çeşit çeşit nesneyi bir araya getirdikleri özel koleksiyonlar oluşturmaya çalışırlar (Shaw'dan çeviren Soğancılar, 2004, s. 9).

Önceleri koleksiyonlar şaşkınlık uyandırmak için sergilenirken, 18. yüzyılda tarihi temsil eden coşkulu ve duyguları destekleyen sergiler tasarlanmıştır. Bu dönem boyunca birçok eseri idari saraylarda korumak için planlar geliştirilmiş, 18. yüzyılın ortalarında Fransız devrimi arifesinde halk müzeleri önemli kuruluşlar haline gelmiş ve müzelerin doğuşu kaçınılmaz olmuştur. 1789'un başlarında kısaca stratejik olarak ilgili merkezlerden (Paris, Berlin, Roma vb.) gelen birçok esere ağırlık vermeye özümseme süreci başlamış ve bu süreç Napolyon hâkimiyetiyle zirveye ulaşmıştır. Avrupa'da genellikle kraliyet koleksiyonları ilk kamu müzelerinin temelini oluşturmuştur. Örneğin, Paris'te Louvre müzesi (1793) Fransız Devrimi'nin ardından kraliyet koleksiyonlarının halka açılmasıyla ortaya çıkmıştır.

Avrupa'da 15-18. yüzyıl arası Rönesans hümanistlerinin Roma dönemi eserlerini incelemeye başlamaları ile o döneme ait her türlü eser değer kazanmış ve müzeciliğin kurumsallaşmasının temelleri atılmıştır (Buyurgan ve Mercin, 2005, s. 64). Dönemin önemli bilim adamlarından Paolo Giovio'nin orijinal ve kopya portrelerden oluşan koleksiyonunu sergilemek için koyduğu odayı, Apollon ve dokuz ilham perisine ithaf ederek burayı "müze" olarak adlandırması ile 16. yüzyılın ortalarında ilk kez müze kelimesi kullanılmıştır (Madran,1999, s. 4).

Müzelerin ulusal bilinçlenmeye katkısının başlangıcı 19. yüzyıla gelindiğinde görülmüştür. Prag'daki müze kültürel kimliği araştırmak ve güçlendirmek amacıyla 1818'de kurulmuştur. Kopenhag'daki ulusal müze (1819), Stockholm'deki tarih müzesi (1847) benzer amaçlarla devlet tarafından kurulmuştur (Onur, 2012, s. 22). 19.yüzyılın sonlarında Avrupa ve ABD dışında çok az müze vardı; ama bazı sömürgeci güçler egemen oldukları topraklarda birtakım müzeler açılmıştır.

19. yüzyıl, müzecilik açısından çok önemli gelişmelere sahne olmuştur. Hemen hemen birçok ülkede çok büyük müzeler kurulmuştur. 1874'de dünyanın en büyük müzesi olarak kabul edilen Amerikan Tabiat Tarihi Müzesi (American Museum of Naturel History); bu yüzyılda oluşmuştur. Yine bu yüzyılda Amerika Birleşik Devletleri'nde müzelerdeki eserlerin türel ve estetik değerleri üzerinde durulmuş ve daha sonra da etnografik ürünlerle güzel sanatlar birbirinden ayrılmıştır. Bu anlamda New York Metropolitan Sanat Müzesi (1890), Boston Güzel Sanatlar Müzesi (1870), Chicago Sanat Enstitüsü (1879) gibi müzeler oluşturulmuştur. Hemen sonra yeni müze türlerinin bu defa İskandinav ülkelerinde ortaya çıktığı görülmüştür. 1873'de Stockholm'da açılan "Nordiska Muscet" İskandinav dilinin konuşulduğu yerlerdeki kırsal yaşamı anlatan mizansenler ve objelerle kültür varlığını tanıtmayı amaç edinmiştir (Madran, 1999, s. 6).

19. yüzyıldaki bu gelişmelerin yanında antik heykel sanatı da en değerli sanat olmuştur. Birçok Yunan eseri Fransa'ya ve diğer ülkelere getirilmiş ve bütün Avrupa üzerinde gerçek bir sanat anlayışı oluşmuştur. Müzeler tapınak olarak düşünülmüş ve bütün ülkeler sahip oldukları hazineyle gurur duymuşlardır. Bütün yüzyıl boyunca bütün sanatçılar müzeleri ilham kaynakları olarak görmüşlerdir. Genç sanatçılar düzenli olarak müzeleri ziyaret etmişlerdir (Sezgin ve Karaman, 2009, s. 6).

20. yüzyıl müzeler ve müze eğitimi açısından iyi bir yıl olmuştur. 1917'den itibaren müzede öğrenmenin üzerinde durulmaya başlanmıştır. Müzede öğrenmenin eğitim

açısından bir gereklilik olduğu ifade edilmiş, hatta bu amaçla bazı müzeler bünyelerinde eğitimciler çalıştırmaya başlamışlardır (Buyurgan ve Mercin, 2005, s. 66). 20.yüzyılın ortalarından sonra sosyoekonomik gelişmelerin etkisiyle müzeler, farklı hedeflere yönelik geliştirdikleri yeni hizmet anlayışlarıyla, birer araştırma merkezi, açık üniversite, bir ailenin tüm fertlerinin eğlenerek öğrenebileceği, öğrenmenin bir zevk olabileceği bir eğitim ve kültür kurumlarına dönüşmüştür (Atagök, 1999, s. 131).

20. yüzyılda ilk modern sanat müzesi Fransa Grenoble’da açılmıştır. 1975’den itibaren en önemli mimari eserler için birçok restorasyon ve müze dünyası için gerekli eklentiler yapılmıştır. 1977’de Paris’te son yıllarda yapılmaya başlayan çok fonksiyonlu merkezin ilk örneği olan Pompidou merkezi açılmıştır (Zorzi’den aktaran Sezgin ve Karaman, 2009, s. 6).

20. yüzyılda Batı’da müze, her ulusun kendi modernliğini sergileyebileceği bir mekân haline gelmiştir. Toplumsal eğitim aracı olarak önemli role sahip olmanın yanı sıra, toplumsal kültürel kimliğin seküler düzende oluşturulup canlandırılacağı bir mekân haline gelmiştir (Shaw’dan çeviren Soğancılar, 2004, s. 14).

Modern müzeciliğin 19. Yüzyılın ortalarında kurumlaştığını 20. yüzyılın ortalarında geldiğinde ise geliştiği görülmektedir. Amaçları önceleri nesnelere toplayarak sergilemek iken, yani bir pasif öğrenmeye imkân verirken 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren post modern müzeciliği aktif iletişimi hedeflediği gerçeğini karşımıza çıkarmaktadır. 20. yüzyılın ikinci yarısından başlayan bu akımdan soyut ve somut mirasımızın bu yaklaşım ile korunduğunu ve daha çok ele alındığı görülmektedir (Alpagut, 2006, s. 124). 21. yüzyıla geldiğinde ulusal müze anlayışı ön plana çıkmıştır.

Müzelerin kurulmasının ardından ortaya çıkan bir gelişmede müze bilimi (Museology) denilen bilim dalının doğmasıdır. Müzeoloji, müzelerin tarihini, toplumdaki rolünü, araştırma, eğitim, örgütlenme sistemlerini, fiziksel çevreyle ilişkilerini, müze türlerinin sınıflanmasını inceleyen bilim dalıdır (Onur, 2012, s. 23).

2.3.2. Müzenin Türkiye’deki Tarihi Gelişimi

Müze ve müzecilikle tarihi ilişkileri yakın bir geçmişe dayanan ülkemizde, müzeler, öncelikle zengin tarihi ve kültürel mirasımızı korumayı hedefleyen, 19. yüzyılın

Batılılaşma çabalarının göstergesi olan çağdaş bir kurum olarak ortaya çıkmıştır (Sezgin ve Karaman, 2009, s. 7).

Müzenin Türkiye'deki tarihi gelişimini temelde Osmanlı Devleti dönemindeki tarihi gelişim ve Cumhuriyet tarihi dönemindeki tarihi gelişim olmak üzere iki başlıkta ele alabiliriz.

2.3.2.1 Osmanlı Devleti Dönemindeki Müzecilik

Osmanlı Devleti döneminde ilk müze, 19. yüzyılın ortalarına doğru kurulmuştur. O zamana kadar Osmanlı sanatının eski eser niteliğindeki değerli eşyaları Enderun Hazinesinde, Kutsal Emanetler de Topkapı Sarayı'ndaki Hırka-i Şerif Dairesinde korunmuştu. 1846 yılında, Tophane-i Amire Müşiri Ahmed Fethi Paşa, eski silahları toplayarak İstanbul'da Aya İrini Kilisesinde Mecmua-ı Esliha-ı Atika ve Mecmua-ı Asar-ı Atika adıyla ilk müzeyi kurmuştur.

Mecmua-ı Esliha-ı Atika: Önce Müze-i Askeri, daha sonra Askeri Müze denilmiştir. 1856 yılında, Yedikule Hisarında bulunan eski toplar da buraya nakledilmiştir. Aya İrini Kilisesi eskiden beri silah deposu olarak kullanıldığından, muhtelif devir ve milletlere ait çeşitli silahların bir kısmını teşhir etmek kolay olmuştu. Bunlar, 1908 yılında Askeri Müze Müdürü olan Ferik Muhtar Paşa'nın gayretiyle sıralanmış ve Türkçe, Fransızca rehberi de neşredilmiştir.

Mecmua-ı Asar-ı Atika: Arkeolojik eserlerin teşhir edildiği bu bölümde vaktiyle Hipodromdaki kazı sırasında bulunan yılanlı sütuna ait olan ve yılanlardan birinin çene kısmı ile Topkapı Sarayı ikinci avlusunda, mutfaklar önünde yapılan kazıda ortaya çıkarılan porfir imparator lahitleri ile arabacı Porphyrios heykelinin kaidesi vardı. Hipodromun spina ekseninde dikili olduğu bilinen, araba yarışçısı Prophyrios'un heykelinin kaidesinin ve imparator lahitlerinin nasıl ve ne zaman Topkapı Sarayı'na götürüldüğü bilinmemektedir. Damat Rıza Paşa tarafından hediye edilen bronz bir Herkül heykeli de bu müzededir. Bu ilk Osmanlı müzesinde her tarafına gönderilen genelgeler sonucu pek çok antik eser toplanmıştır.

1869 yılında, Ali Paşa sadrazam olduğunda bu küçük eski eser koleksiyonuna Müze-i Hümayun (İmparatorluk Müzesi) adı verilmiş ve Galatasaray Lisesi hocalarından İngiliz E. Goold, müdür tayin edilmiştir. Onun zamanında, eserlerin listesini havi ve birkaç resmi de bulunan taş baskısı bir katalog Fransızca olarak 1871 yılında yayımlanmıştır. Ancak

Goold'un kataloğu da eksikti. 1869-1871 yılları arasında üç sene zarfında yapılan çalışmalar iyi netice vermişti. Zamanın Maarif Nazırı Saffet Paşa tarafından bütün valiliklere yollanan genelgeler sonucu İstanbul'a pek çok eser gönderilmiştir. Sadrazam Mahmut Nedim Paşa zamanında, 1871 yılında Müze Müdürlüğü lağvedilmiştir. 1872 yılında Ahmet Vefik Paşa Maarif Nazırı olunca, daha önce kaldırılmış bulunan Müze Müdürlüğü yeniden kurularak, müzenin başına Alman Dr. Anton Dethier getirilmiştir. Bu şahıs da Harbiye Ambarında bulunan eski eserlere gereken alakayı göstermemiştir. Ancak onun zamanında 1874 yılında 36 maddelik ilk Asar-ı Atika Nizamnamesi çıkarılmıştır. Dethier zamanında yapılan en önemli iş müzenin Çinili Köşke nakli teşebbüsü olmuştur.

1875 yılında Suphi Paşa Maarif Nazırı olunca Çinili Köşk müze haline getirilerek eserler burada teşhir edilmiştir. Ancak büyük ve ağır eserler için bu yapı uygun değildi. Bu arada müze müdürü olan A. Dethier, eserler üzerinde hiçbir bilimsel tasnife gerek duymadan, Harbiye Ambarından getirilen eserleri gelişigüzel sergilemiştir. 1880 yılı Ağustos ayında açılış merasimi yapılmıştır. Bu arada Asar-ı Atika Nizamnamesine, 1884 ve 1907 yıllarında bazı ilaveler yapılmıştır. Böylece kazı sonucunda üç bölüme ayrılan eski eserlerle ilgili madde kaldırılmıştır.

Arkeolojik eserlerin derlenmesiyle müze kurulması fikri ise daha sonradır. Ali Paşa'nın sadrazamlığı yıllarında Galatasaray Lisesi öğretmenlerinden Mr. Goold, Müze-i Hümayun müdürlüğüne getirilerek Osmanlı sınırları içerisindeki taşınabilir, önemli eski eserlerin İstanbul'da toplanması kararı alındı. 1876 yılında müze müdürlüğüne M. Dethier atanarak Çinili Köşk arkeolojik eserler, Aya İrini de askeri müze oldu.

1877 yılında müze için önemli bir kuruluş olan, üyelerinden birisinin de Osman Hamdi Bey olduğu Müze Komisyonu kurulmuştur. 1877'de Osman Hamdi Bey Osmanlı Hükümeti tarafından Viyana'da kurulan sergiye komiser olarak gönderilmiştir. 1881 yılında M. Dethier'in ölümüyle, yerine ilk Türk müzecisi ressam Osman Hamdi Bey, müze müdürü olarak atandı. Ressam Osman Hamdi Bey'in müze müdürlüğü yıllarında Türk müzeciliği yeni bir döneme girdi. 1883 yılında Asar-ı Atika Nizamnamesini yürürlüğe koyan Osman Hamdi Bey, ülkedeki arkeolojik bölgelerde kazılara başlamış. Adıyaman yakınlarındaki Nemrut Dağı kazılarını yürütmüştür. 1887 yılında Sayda yakınlarında yaptığı kazılardan çıkan eserleri İstanbul'a getirmiştir.

Müzedeki yer sıkıntısı başladığından Çinili Köşk'ün karşısında bugün Arkeoloji müzesi olan yeni müze binasını yaptırmıştır; arkeolojik buluntuları bu binada toplayarak 1891'de

ziyarete açmıştı. Mezopotamya, Suriye, Filistin ve Anadolu'da yapılan sürekli kazılar sonucu pek çok eser derlenmiş ve bu binada sergilenmiştir. Müze binası ek yapılarla büyümüştür.

Batı eğitim tarihinde gelişen reformist eğitim akımları, doğal olarak Tanzimat'la birlikte Osmanlı Devleti'nin Batı ile başlayan yakın teması sonucunda yenileşme anlayışları içinde yer almıştır. Bu doğrultuda Satı Bey 1909 yılında Maarif Nezaretine sunduğu raporunda öneriler sunmuştur. Bunlar içinde dikkati çeken bir konu da müzelerin önemini gündeme getirmesidir. Bu çalışma sonucunda "Okul Müzesi" kavramı da literatüre girmiş olmaktadır. Satı Bey'in müze raporunda ele aldığı müze kavramının geleneksel müze yaklaşımından oldukça farklı amaca yönlendirildiği görülmektedir. Müzede sadece obje sergileme anlayışından farklı olarak, eski eserlerin eğitim alanında görerek öğrenme, inceleme üzerine kurulacak bilginin nesnel tarafını da öğrenme olgusuna dâhil etme anlayışına uzanmaktadır. Bu yöntemin okulda kullanılması örneklerle anlatılmaya çalışılmıştır. Diğer bir konu okul müzesi uygulamasının yaygınlaştırılmak istenmesidir. Öğretimde kullanılan materyallerin, eşyanın, nesnenin, bilginin, objeleri koleksiyon olarak okullarda toplanması, bu şekilde okul müzelerinin oluşturulması düşüncesi Satı Bey'in önem verdiği bir konudur. Eğitim tarihimizde resmi olmayan ilkokul müzesi açan da Satı Bey olmuştur (Adıgüzel'den aktaran Demirboğa, 2010, s. 47).

1910 yılında Osman Hamdi Bey'in ölümü üzerine, kardeşi Halil Ethem (Eldem), müze müdürlüğüne getirildi. Bu dönemde Anadolu'daki Didyma, Miletos, Priene, Efes ve Sardis'te yapılan kazılarda bulunan eserler müze salonlarını dolduruldu. Müzeye ek olarak Eski Şark Eserleri bölümü kuruldu. 1914 yılında da Türk ve İslam eserlerini içine alan Evkaf'ı İslamiye Müzesi, İstanbul'da Süleymaniye İmarethanesinde yerini aldı. Ayrıca Anadolu'nun büyük şehirlerinde Müze-i Hümayun şubeleri açıldı (İş Bankası, 1999, s. 11-14).

Osmanlı müzeleri, toplumun terbiye edilmişinden ziyade, devletin toplum için yarattığı kurgulara ve bunların sürekli olarak geçirdiği değişime işaret ediyor (Shaw'dan çeviren Soğancılar, 2004, s. 16).

2.3.2.2 Cumhuriyet Tarihi Dönemindeki Müzecilik

Cumhuriyet ilan edildikten sonra Osmanlı döneminde çıkartılan en son yönetmelikte bazı değişiklikler yapılarak 1973 yılına kadar yürürlükte kalacak yeni bir yönetmelik

hazırlanmıştır. Cumhuriyete kadar sadece ülke kültür varlıklarını korumak ve Osmanlı imparatorluğuna ait bir varlık olduğunu kanıtlamaya çalışma gayreti içerisinde olunmuş, cumhuriyetin ilanından sonra Genel Müdürlük kurulmuş, amaç, çalışma şekilleri ve prensipleri belirlenmiştir (Buyurgan ve Mercin, 2005, s. 75).

Mustafa Kemal Atatürk, yurt gezileri esnasında özellikle müzeleri ve eski sanat ve uygarlık eserlerini gözden geçirmiştir. Atatürk'ün müzelere yaklaşımı, daha sonra Türkiye Cumhuriyeti'nin kültür politikasında müzelerin yerini belirlemiştir (Ata, 2000, s. 8).

1913 yılında Atatürk Sofya'da ateşemiliter iken Bulgarların ulusal bayramlarının kutlama gününde düzenledikleri bir kostümlü baloya davet edilmiştir. Bu baloya gitmek için askeri müze komutanına bir mektup yazarak komutandan çok gösterişli bir yeniçeri kıyafeti istemiştir. Harbiye Nazırı Enver Paşa'nın izniyle müzeden bir yeniçeri elbisesi sonradan iade edilmek üzere kendisine verilmiştir. Atatürk, Kazım Özalp Paşa'ya yazdığı mektupta; "Baloda hemen herkesin kıyafeti ile ilgilendiğini, kendisine sorular sorduklarını, yeniçeri tarihinden ve Türk zaferlerinden geniş bilgiler vermek fırsatını bulduğunu" (Özalp, 1992, s. 8-9) belirtmiştir.

Atatürk, 1 Mart 1923'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin dördüncü toplanma yılını açarken yaptığı konuşmada eğitime geniş bir yer ayırmıştır. Bu konuşmada özellikle şu durum vurgulanmıştır; "Ameli ve şamil bir maarif için hududu vatanın merakizi mühimmesinde asri kütüphaneler, nebatat ve hayvanat bahçeleri, konservatuvarlar, darülmesaiyer, müzeler ve sanayi nefise meşherleri tesisi lazım olduğunu" (Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, 1945, s. 288).

9 Mart 1930'da Atatürk, Antalya müzesini gezmiş. Aspendos'a giderek incelemelerde bulunmuş. Müze müdürüne; "- Bu tiyatroyu restore ediniz ama kapısına kilit vurmayınız. Burada temsiller veriniz, güreşler düzenleyiniz" (Önder, 1975, s. 54) demiştir.

3 Şubat 1931 günü İzmir Müzesi'ni gezen Atatürk, müze defterine, " İzmir Asar-ı Atika Müzesi'ni gezdim. Büyük himmet ve dikkatle istifadeli bir hale getirilmiş, memnun oldum" (Önder, 1975, s. 196) tarzında düşüncelerini ifade etmiştir.

Buradan, Atatürk'ün müzeye verdiği önemi açıkça görmekteyiz. Cumhuriyetin ilanının öncesinde ve sonrasında, müzelerin bir milletin tarihini yansıtmaları açısından ve birçok bilgi vermesi açısından önemli olduğunu sürekli vurgulamıştır.

Cumhuriyet'in ilanından sonra, Türk müzeciliğinde yapıcı, heyecanlı bir dönem başladı. 1924'te Topkapı Sarayı'nın onarılarak mevcut eşyası ile birlikte ziyarete açılması kararlaştırıldı. 1925 yılında tekke ve zaviyelerin kapanmasına dair kanun yürürlüğe girdikten sonra, buralarda bulunan müzelik değerdeki eserler, mahalli müzelere taşındı. Süleymaniye'deki Evkaf'ı İslamiyet Müzesi vakıflardan alınarak müzeler müdürlüğüne bağlandı ve 1927 yılında Türk ve İslam Eserleri Müzesi adıyla yeniden düzenlenerek ziyarete açıldı. Konya Mevlana Dergâhı ve Türbesi, 1927'de müze olarak düzenlendi. Bu arada, Ankara'da Etnografya Müzesi binası tamamlanarak 1928'de hizmete girdi. Bursa, Adana, Manisa, İzmir, Kayseri, Afyon, Antalya, Bergama, Edirne gibi şehirlerde yeni müzeler kuruldu, ya da mevcutlar geliştirildi. Ayasofya, 1934'te Bakanlar Kurulu kararıyla müze oldu. Türk Tarih Kurumu ve Ankara'da Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin açılışı ile birlikte müzelere uzman personel yetiştirilerek Türk müzeciliğine daha bilimsel bir yön verildi. Ankara'da Roma Hamamı arkeolojik kazıları, Ahlatlıbel, Alacahöyük, Alışar ve Boğazköy kazıları bu dönemin ilk milli kazıları oldu, verimli sonuçlar alındı.

Bu kazılardan ortaya çıkan müzelik eserler, Ankara'daki Mahmut Paşa Bedesteninde toplanarak, Hitit Müzesi kuruldu. Bu müze bugün Anadolu Medeniyetleri adıyla Türkiye'nin ve dünyanın sayılı müzeleri arasında yerini aldı (İş Bankası, 1999, s. 11-14).

Batı'da 1930-40'lı yıllarda başlayan ve 1960'larda giderek yaygınlaşan çağdaş müzecilik anlayışı doğrultusundaki çalışmalar, ülkemizde da batıdakine paralel bir dönemde başlamış olmasına rağmen, müzeler: koleksiyon anlamında çeşitlilik, yeni sergileme ve anlatım yöntemleri, toplumsal paylaşım gibi, çağdaş müzecilik anlayışının gereği olan amaçlarını uygulamaya geçirmede batıyla paralellik/eş zamanlılık gösterememişlerdir (Özkasım ve Ögel, 2005, s. 97).

1960'lı yıllara kadar müze ve müzecilik çalışmaları devam etmiştir. Ancak 1960'lı yıllardan itibaren Türkiye'de müzecilik ve özellikle müze binaları açısından yeni bir dönemin başladığı söylenebilir. Bu dönemde çok sayıda yeni müze kurulmuş, bu müzelerin bazıları Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlattırılmış olan bir müze projesine göre inşa edilmişlerdir. Bakanlık bünyesinde çalışan Y. Mimar İhsan Kıyığı tarafından hazırlanmış olan bu proje, önceden planlanmadığı halde Türkiye'nin değişik illerinde uygulanmış ve planlanmamış bile olsa, bir çeşit tip proje olarak Türk Müzecilik Tarihi'ne geçmiştir. Böylece İstanbul Arkeoloji Müzesi, Ankara Etnografya Müzesi ve yukarıda sözü edilen 1960'lı yıllarda bulunduğu kentin coğrafyası, iklimi ve özellikle koleksiyonlarının

ihtiyaçları gözetilmeden, tek bir proje doğrultusunda inşa edilmiş müzeler dışında, tarihi mekânların müzeye uyarlanması anlayışı Türk mzecililiğinin neredeyse genel karakteri olmuştur (zkasım ve Ögel, 2005, s. 101).

İlerleyen yıllar içerisinde müze ve müzecilikle ilgili yazılan kaynaklar artmaya başlamıştır. Müze ile ilgili daha fazla bilgi ortaya konulmuştur. Bu alışmalar müze ve mzecililiğin önemini de artırmıştır. 1980’li, 1990’lı yıllara gelindiğinde müzelerin insanlar tarafından gezilip, müze bünyesindeki eserlerin görüldüğü yerler olduğu söylenebilir. 2000’li yıllarla birlikte ülkemizde müzelerin sadece gezi yapılan yerler olmaktan çıktığını söyleyebiliriz. Müzelerin bilgi veren, özellikle öğrencilerin daha sık götürüldüğü kurumlar haline geldiğini söyleyebiliriz. Eğitimle müzelerin daha çok bağdaştırıldığı da son dönemde açıktır. Ülkemizde 2005 yılında Sosyal Bilgiler Programında yapılan değişikle beraber müzelerin de ön plana çıkarılmaya çalışılan kurumlar haline geldiğini söyleyebiliriz. Üniversitelerde lisans dersi olarak müze derslerinin okutulmaya başlanması da önemli gelişmeler arasında yer almaktadır.

Sonuç itibariyle Türk ulusu için müze adına çalışmalar 19. yüzyılın son dönemlerinde başlamıştır. alışmalar çeşitlenerek, artarak ve gelişerek günümüzde de devam etmektedir.

2.4 Sosyal Bilgiler Nedir?

Sosyal Bilgiler ğretim Programında geçen tanımına bakıldığında Sosyal Bilgilerin çok geniş bir alana hkim olduğu söylenebilir.

Türkiye’deki en yaygın görüş; sosyoloji, tarih, coğrafya, psikoloji, siyaset bilimi, ekonomi, hukuk, antropoloji, eğitim, halk bilim (folklor) iletişim, etnoloji sanat tarihi ve arkeoloji disiplinlerinin sosyal bilimleri oluşturduğudur (Bilgili, 2008). Bu sosyal bilimlerde Sosyal Bilgiler içerisinde aktarılmaya çalışılmaktadır.

Sosyal bilgiler; “temel kültür öğelerini, birçok alandaki çalışmalardan sağlanan bulgulardan, disiplinler arası bir yaklaşımla seçilip yoğrularak oluşturulmuş bilgileri içinde bütünleştiren; ilköğretim düzeyine ve çocuğun küresel algılama özelliğine uygun duruma getirilmiş bir ders” olarak tanımlamaktadır (Szer, 1998, s. 4).

Sosyal Bilgilerin ne olduğu ile ilgili soru sorulduğunda tarih, coğrafya ve vatandaşlık bilgisi konularının birlikte anlatıldığı ders tanımı ön plana çıkmaktadır. 2005 yılında

programda yapılan değişikliğe kadar bir ünite tarih bir ünite coğrafya şeklinde işlenen Sosyal Bilgiler dersi için yapılan tanımlamanın haksız yere yapılmadığını söyleyebiliriz (Keçe ve Merey, 2011, s. 111).

Sosyal Bilgilerin birçok amacı vardır. Bu amaçlara ulaşabilmek için birçok disiplinden yararlanmaktadır. Farklı disiplinlerden elde ettiği bilgilerle durumlara, olaylara bütüncül bir bakış açısı getirmektedir. Toplumsal olaylar birçok disiplini ilgilendirmektedir. Bir olaya, tarihçi kendi açısından, felsefeci kendi açısından, din bilimci kendi açısından, psikolog kendi açısından bakarsa sağlıklı bir analiz ve tespit bulunmuş olmaz. Dolayısıyla daha genelleyici ve bütüncül bir yaklaşımla resmin tamamına bakılarak bir değerlendirmede bulunulması gerekmektedir. Bu bağlamda sosyal bilgileri oluşturan disiplinlerin bilinmesi ve bu disiplinlerin sosyal bilgiler içindeki yerinin kavranması gerekmektedir (Keçe ve Merey, 2011, s. 112).

2.4.1 Sosyal Bilgiler İçerisinde Müzenin Yeri

Müzeler, yalnızca Sosyal Bilgilerin değil birçok disiplinin içerisinde önem arz eden yapılardır. Geçmişten günümüze müzelerin önemi artarak devam etmektedir. Yapılan çalışmalarda müzelere yer verilmekte, müzelerin kullanım alanları çeşitlenmektedir. Sosyal Bilgiler ile müze arasındaki ilişkiyi, müzenin Sosyal Bilgilerin içerisinde nasıl bir yere sahip olduğunu anlayabilmek için Sosyal Bilgiler Programlarında yapılan değişiklere bakmamız gerekmektedir. 2005 öncesi programlarda müzelere ve müzelerin kullanımlarının ne denli önemli olduğuna yeterince değinilmemiştir. Ancak 2003 yılında başlayan program çalışmaları 2005 yılında eski programlara nazaran daha dinamik, daha etkin bir programın ortaya çıkmasını sağlamıştır. 2005 Sosyal Bilgiler Öğretim Programına ek olarak ilerleyen yıllarda düzenlemeler yapılmıştır.

Özellikle müze ile ilgili olarak T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 2008 yılında Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler, Fen ve Teknoloji ve Hayat Bilgisi dersi öğretim programlarında müze ile eğitim adı altında eklemeler yapılmıştır (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2008).

Sosyal Bilgiler eğitiminde, tarih konuları öğretilirken öğrencilerin konuları ezberlemeleri değil düşünce becerilerini kullanarak konular hakkında kalıcı öğrenmeler sağlamaları amaçlanmıştır. Bu amaçların gerçekleşmesine katkıda bulunabilecek ve sosyal bilgiler

konularının öğretiminde kullanılacak alternatif öğrenme ortamlarından birisi müzelerdir (Yılmaz ve Şeker, 2011, s. 1).

Müzelerin sosyal bilgiler eğitiminde kullanılmasının yararları çoktur. Müzeler, öğrencilerin geçmiş zamanlardan kalan tarihi eser ve kültürel varlıkların değerini anlamalarını, kültürel mirasa sahip çıkarak korumalarını ve farklı kültürlere hoşgörülü yaklaşarak çok kültürlülüğü özümsemelerini sağlar. Müzelerde sergilenen koleksiyonlar öğrencilerin geçmişin nasıl yorumlandığını görmelerini sağlayarak geçmiş ve tarih disiplini hakkında eleştirel düşünme becerilerinin gelişmesine katkıda bulunur. Müzelerde toplanarak sergilenen nesnelere, objelere veya koleksiyonlara ulusal kimliğin, kültürün ve belleğin korunmasına, tarihi ve kültürel mirasın yeni nesillere aktarılmasına da yardım eder. Bu faydalarının yanı sıra müzeler, gözlem yapma, hayal gücünü kullanma ve yaratıcılık gibi becerilerin ve estetik veya beğeni duygusunun oluşmasına ve gelişmesine de yardımcı olur. Bu sebeplerden dolayı müzeler, sosyal bilgiler eğitimi müfredat programlarında belirtilen birçok amacın etkili bir şekilde gerçekleştirilmesine imkân verecek yapıya sahiptir (Yılmaz ve Şeker, 2011, s. 23).

Sosyal Bilgiler dersinin öğrenci üzerinde bıraktığı etki müze gezileri ile pekiştirildiğinde öğrenmede daha etkili olacaktır. Ayrıca Sosyal Bilgiler dersinde müze gezisi öncesi, müze gezisi sırası ve müze gezisi sonrası uygulamalar yaptırılarak öğretmenin ve öğrencinin müze gezisi öncesi, sırası ve sonrasında neyi ne kadar bildiği, bildiklerinin değişip değişmediğini aşama aşama görmesi sağlanmış olacaktır.

Sosyal Bilgiler dersini ezber bir ders olmaktan çıkarmak için yapılabilecek en önemli çalışmalardan biri konuları yaşamla ilişkilendirerek, öğretim sürecinde çeşitli yöntem ve teknikler kullanmaktır (Meydan ve Akkuş, 2014, s. 404).

Eğitim, sınıf ve okul içi etkinliklerle olduğu kadar sınıf ve okul dışı etkinlikler yoluyla da gerçekleşmektedir. Sınıf dışı eğitim, eğitim programını zenginleştiren kaynakların kullanılmasına yönelik bir yöntemdir. Sosyal Bilgiler dersinin öğretiminde okul dışı eğitimde etkin olarak kullanılacak en önemli alanlardan biri müzelerdir (Altın ve Demirtaş, 2009, s. 509). Buradan da anlaşılacağı gibi müzeler sınıf dışı eğitimin vazgeçilmez parçalarından birisidir. Öğrencilerin sınıf ortamında anlamakta güçlük çekeceği tarihi, coğrafi veya diğer alanlarla ilgili konularda müzelerden yararlanılmalıdır.

Sosyal Bilgilerin içerisinde geçmişe saygı duymanın tarihi anlamının, kaybolan kültürel değerlere önem vermenin önemli olduğu bir gerçektir. Gelecek nesil bu işlevi müzeler aracılığıyla daha sağlıklı bir şekilde yerine getirebilecektir (Şahan, 2005, s. 490). Günümüzde müzelerin tam anlamıyla bu manada kullanıldığını söyleyemeyiz.

Müzelerin Sosyal Bilgilerin öğretiminde kullanılabilmesi için müzelerin okulda uygulanan eğitim programının içinde daha fazla yer alması gerekmektedir. Günümüzde gelişmiş ülkeler müzeleri vazgeçilmez birer eğitim kurumları olarak görmektedirler (Akahmet, 2008). Bundan dolayı da gelişmiş ülkeler müzeleri öğretim programının içine daha fazla koymaktadırlar.

2.4.1.1 İlköğretim Sosyal Bilgiler Programı'nda Yer Alan Müze Etkinliği

Önerileri:

- Sosyal Bilgiler dersi 4. sınıf yıllık planında “Kültür ve Miras” öğrenme alanı altında “Geçmişimi Öğreniyorum” ünitesinde “yaşanmış olaylardan ve görsel malzemelerden yola çıkarak Milli Mücadele süresince yakın çevresini ve Türkiye’yi betimler” kazanımı ile ilişkili olarak tarihi mekân, müze ya da anıtlara gezi düzenlenebileceği belirtilmektedir.
- Sosyal Bilgiler dersi 5. sınıf yıllık planında “Kültür ve Miras” öğrenme alanı altında yer alan “Adım Adım Türkiye” ünitesinde “çevresindeki ve ülkemizin çeşitli yerlerindeki doğal varlıklar ile tarihi mekânları, nesnelere ve yapıları tanı” kazanımı ile ilişkili olarak tarihi mekân, müze ve anıt gezisi etkinlik önerileri içinde yer almakta, Anıtkabir’e gezi yaptırılması önerilmektedir. “Küresel Bağlantılar” öğrenme alanı altındaki “Hepimizin Dünyası” ünitesindeki “çeşitli ülkelerde bulunan ortak miras öğelerine örnekler verir” ve “ortak mirasın tanınmasında turizmin yerini fark eder” kazanımı için ortak mirası tanıtmak amacıyla müze gezisi önerilmektedir (M.E.B, 2004, s. 416-418).
- 6. ve 7. sınıf programında “Bilim, Teknoloji ve Toplum” öğrenme alanı içinde yer alan “Rönesans ve reformla birlikte Avrupa’da başlayan gelişmelerin günümüz bilimsel birikiminin oluşmasına etkisini tartışır” kazanımı ile ilişkili olarak Teknoloji ve Bilim Müzelerine gezi önerilmektedir (MEB, 2005, s. 33).

2.5 Yapılandırmacı Yaklaşım ve Müze İlişkisi

Günümüz düşüncesine göre; yaşamın kendisi artık bir okuldur ve öğrenmek eylemi hiçbir zaman sonlanmaz. Kökeni Sokrates’e kadar dayanan yapılandırmacı anlayış, bu anlamda günümüzde en çok tercih edilen ve uygulanan eğitim felsefesidir (Şar ve Sağkol, 2013, s. 85).

Yapılandırmacı eğitimde, eğitmenin görevi öğrencinin aktif olarak deneyim yaşamasını sağlamaktır; ancak öğrencinin eğitim esnasında deneyim yaşamasının neden gerekli ve hatta zorunlu olduğunu bilmeden, öğrenciyi amaçlanan kazanımı sağlayacağı deneyime yönlendirmek sadece tesadüfi olarak gerçekleşebilir. Bunun gerçekleşmediği durumlarda

ise öğrencinin yaşayacağı deneyimin kafasının karışmasına sebep olması muhtemeldir. Mevcut konu hakkında pek çok farklı deneyim yaşanabilir. Bu noktada deneyimin nasıl kurgulandığı önem taşımaktadır. Bu bağlamda, müze eğitiminin ve dolayısı ile müze deneyiminin, Yapılandırmacı yaklaşıma uygun şekilde, nitelikli öğretmenler tarafından kurgulanması ve uygulanması önem taşımaktadır (Şar ve Sağkol, 2013, s. 85).

Müzeler; özelde bir halkın, genelde ise insanlık tarihinin bilimsel ve kültürel birikimini gelecek kuşaklara aktaran, kişinin toplumsal kimlik ve kültürünün, evrensel kültür ve değerler içindeki yerini gösteren iletişim ve bilgi aktarım kurumlarıdır. Müzelerde her ne kadar zihni harekete geçiren ön bilgiler olsa da, genelde gözleme dayalı, farkına varmadan öğrenmenin olduğu, resmi olmayan (informal) bir kendiliğinden eğitim söz konusudur (Fidan, 1985; Tezcan ve Ödekan, 2011).

Eğitim ve öğrenme psikolojisi alanında yapılan bilimsel çalışmalar, önceleri felsefi bir akım olarak doğmuş olan yapılandırmacılığın eğitim ve öğretimde kullanılmasının öğrencilerin öğrenme düzeylerini nitelik ve nicelik olarak artırmada çok etkili sonuçlar verdiğini göstermiştir. Günümüzde dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi ülkemizde de ilk ve orta dereceli okullarda eğitim ve öğretim etkinliklerinin yapılandırmacı öğrenme kuramına dayalı olarak yürütülmesine gayret edilmektedir. İlköğretim programında yer alan derslerden biri olan sosyal bilgiler de yapılandırmacı yaklaşım üzerine kurulmuştur. Bu yaklaşımda öğrencilerin öğrenmelerinde aktif bir rol oynamaları, yeni karşılaştıkları bilgileri ezberlemeden önceki bilgi ve deneyimleri ile ilişkilendirerek anlamlandırmaları, yaparak ve yaşayarak öğrenmeleri hedeflenmektedir (Yılmaz, 2008).

Türkiye’de Sosyal Bilgiler programı; ezbere dayalı öğretimin terk edilmesi, eğitim bilimlerinde meydana gelen gelişmelerin uygulama alanına aktarılabilmesi, uluslararası değerlendirmelerde öğrencilerin başarı düzeylerinin yükseltilmesi, kendini ifade edebilen, iletişim kurabilen, girişimci ruha sahip bireyler yetiştirme gibi ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak yenilenmiştir (Yazıcı ve Koca, 2008, s. 33-34). Bu bakımdan Sosyal bilgiler dersinde öğretmenlerin geleneksel anlatım yöntemi dışında yeni yöntemleri uygulamaları arzu edilen bir durumdur (Kan, 2006). Yapılandırmacı yaklaşımda geleneksel yapının aksine öğrenciyi daha aktif kılarak yaparak ve yaşayarak öğrenme anlayışını ortaya çıkarmaktadır. Ezberden ziyade öğrenci bizzat sürecin içerisinde yer almaktadır. Müzelerde öğrencinin aktif şekilde hareket etmesine olanak sağladığı için yapılandırmacı yaklaşım ile müze arasında önemli bir ilişki kurabiliriz.

Sosyal Bilgiler dersi kültürel mirası, onun günümüzdeki yaşayan özelliklerini ve bunların yaşamımıza etkilerini, insanların sosyal ve fiziki çevreleriyle ilişkilerini esas almalıdır (Güngördü, 2002). Müze gezileri sayesinde öğrencinin hem kültürel mirası hem de çevresiyle etkili bir bağ kurması sağlanabilir.

Önemli bir bilgi kaynağı olan müzeler öğrencilere, alternatif öğrenme yolları göstermekte, maddi kanıt ile aktif biçimde çalışma fırsatı sunmakta ve bu mekânlar aracılığıyla öğrenciler soyut öğeleri somut ifadelerle dönüştürmektedirler (Levy'den aktaran Egüz ve Kesten, 2012, s. 7). Soyut olarak akılda bulunan konular somutlaştırılarak öğrencinin aklında kalıcılık sağlanabilir. Bu kalıcılığın sağlanmasında müzelerde uygun konularda büyük katkı sağlayabilir.

Müze eğitimi anlamında yapılandırmacılık anlayışından en çok bahseden düşünür George E. Hein'dir. Hein (2001), yapılandırmacılığın bir öğrenme kuramı değil aslında bir eğitim kuramı olduğunu, sadece insanların nasıl öğrendiğini değil aynı zamanda ne öğrendiğini de açıkladığını vurgulamaktadır.

Eğitimde kişisel anlam vermenin anlamı daha çekişmelidir ve daha fazla tartışma gerektirir. Zihnin öğrenmede aktif olduğu görüşü bu aktifliğin doğasının ne olduğunu, nasıl uyarıldığını ve ne gerçekleştirildiğini açıklamayı gerektirir. Dolayısıyla hem keşifçi öğrenme hem de yapılandırmacılık; öğrencilerin, nesnelere ve fikirleri öğrenme doğrultusunda yoklamaya, işlemeye, deneyimler edinmeye gereksinmesi olduğunu ileri sürer. Ancak sadece yapılandırmacılık böyle kurulan bilginin kişisel doğasını vurgular (Onur, 2012, s. 172).

Müzedeki yapılandırmacı bir sergi, ziyaretçinin öğrenmesini istediği fikirlere odaklanmak yerine, ziyaretçilere görüşünü açma, yeni bağlar kurma, anladıklarının alanını genişletme olanaklarını sunacaktır. Yapılandırmacı yaklaşım duvardaki raflarda sergilenen kitaplar gibi durağan değil, doğrusal bilgi sunumuna alternatifler oluşturan tasarımları cesaretlendiren dinamik bir yoldur (Onur, 2012, s. 174).

Yapılandırmacı anlayış ve müze arasındaki ilişki sonuç itibariyle birbirlerini tamamlar niteliktedir. Aktifliği ön plana çıkarmaktadır. Öğrencilerde daha kalıcı öğrenme sağlaması açısından önem arz etmektedir.

2.6 Müze ve Eğitim İlişkisi

Eğitim, sözcüğünün farklı kaynaklarda birçok farklı tanımı bulunmaktadır.

Türkiye’de en çok kullanılan ve kabul gören eğitim tanımı ise Selahattin Ertürk tarafından yapılmıştır. Selahattin Ertürk’e göre; “Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişim oluşturma sürecidir” (Ertürk’ten aktaran Sönmez, 2004, s. 5).

Eğitimle ilgili yapılan tanımlardan yola çıkarak ortak bir tanım yapılacak olursa eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla bireyde kasıtlı ve istendik davranış değişikliğini meydana getirme sürecidir denilebilir.

Ülkemizde müzelerden eğitim açısından yararlanma düşüncesi çok eskilere dayanmaktadır. 1868 yılında Galatasaray Lisesinde ilk olarak okul müzesi kuruldu. Daha sonra 1930’da Bursa’da bir ilkokulda ve bir lisede de birer okul müzesi açıldı. 1958’de öğretmenler için müze el kitabı çıkarıldı. Bütün bunlar, müze-eğitim ilişkisinin ülkemizde oldukça eskilere dayandığını göstermektedir (Sönmez, 2011, s. 91).

Müze ile eğitim, öğrencilerin sosyal bilgiler dersine yönelik ilgilerinin oluşmasında, bu derse ait düşüncelerinin ortaya çıkıp gelişmesinde önemli katkılar sağlayabilir. Sürekli okul ortamında bulunan öğrenciler müzelerde farklı ortamlar oluşturularak farklı öğrencilerin bir araya getirilerek kültürel değerlerini ve birbirlerini daha iyi tanıma imkânı bulabilirler. Bu anlamda müzeler sadece eğitim öğretimi desteklemek kalmıyor, öğrencilerin toplumsallaşmasını da sağlayabilir (Sönmez, 2011, s. 92).

Müze ve eğitim arasında sıkı bir bağ vardır. Müze eğitimi belli öğrenme ilkelerine dayanmaktadır. Bunlar:

- “Öğrenme aktif bir süreçtir.
- İnsanlar görürken öğrenir.
- Anlamlı öğrenme bilimsel bir süreci gerektirir.
- Öğrenme dili kullanmayı gerektirir.
- Öğrenme sosyal bir faaliyettir.
- Öğrenme ortamla bağlantılıdır.
- Öğrenmek için bilgiye ve zamana ihtiyaç vardır.
- Güdülenme öğrenmenin temel ögesidir” (Şahan, 2005, s. 6).

2.6.1 Dünyada Müze Eğitiminin Gelişim Süreci

Dünya’da müze ve eğitimle ilgili çalışmalara bakıldığında; müze ile eğitimin 19. yüzyıldan itibaren Avrupa ve Amerika’daki ülkelerin kültür politikalarında yer almaya başladığı görülmektedir (Hooper-Greenhill’den aktaran Egüz ve Kesten, 2012, s. 8).

Dünya’da müze eğitimi, John Ruskin’in 1857 yılında İngiltere parlamentosunda, çalışan sınıfların eğitiminde müzelerin kullanılmasını önermesiyle başlamıştır (Shabbar’dan aktaran Sönmez, 2011).

Avrupa ve Amerika müzeleri, müze görevlerinin yanı sıra eğitimi de ciddi biçimde üstlenmişlerdir. Almanya’daki müzelerin hemen hepsinde özel dersaneler ve atölyeler bulunmaktadır. Bu atölyelerde anaokulu çocuklarına gerçeğe yakın arkeolojik objeler verilmekle, onlardan da kil veya hamurla aynısını yapması istenmektedir (Yücel, 1999, s. 89).

Amerika Birleşik Devletleri’nde ise halk eğitimi için müzelerden yararlanılmaktadır. XX. Yüzyılın başından beri müze eğitimi için bir uzmanlık alanı oluşmuştur. Metropolitan Sanat Müzesi’nde Henry Watson Kent, değişik kesimlere ulaşmak ilkesini savunmuş ve 1909 ile 1929 yılları arasında Newark Müzesi yöneticiliği yapan John Cotton Dana, müzelerin eğitimde toplumsal sorumluluğu olduğuna ve bunun onların öncelikli misyonu olması gerektiğine inanmıştır (Shabbar’dan aktaran Sönmez, 2011).

1930'lardaki ekonomik kriz, özellikle Amerika'da müzelerin eğitim işlevini tekrar tanımlamalarını sağladı. Buradaki bazı müzeler, kamu kaynaklarına bağlılığın vermiş olduğu bir bilinç ile varlıklarını meşrulaştırmanın bir aracı olarak, eğitim programlarını vurgulamaya başladılar. Bu da, sanat ve genel müzelerin temel fonksiyonun, eğitim olduğunu anlayışının belirginleşmesine yol açtı (Lewy’den aktaran Ata, 2001, s. 78).

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, müzelerin eğitim işlevine büyük önem vermiş ve 1951’de Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü ile işbirliği içinde, müzelerin eğitimdeki rolünün vurgulanması ve yaygınlaştırılması için uluslararası bir kampanya başlatmıştır. Bu amaçla, 1952’de Brooklyn’de, uluslararası seminerler ve 1958’de Rio de Janeiro’da, “Müzelerin Eğitimdeki Rolü “ konulu uluslararası seminerler ve 1964’te Paris’te, “ Müzelerin Eğitsel ve Kültürel Rolü konulu seminerler düzenlemiştir (Akmehmet ve Ödekan, 2006, s. 52).

UNESCO ve ICOM gibi kurumların çalışmaları ve çıkardıkları yayınlar müzecilikte ve müze ile eğitimde tartışma ve bilgi paylaşımı ortamının yaratılmasını ve uluslararası standartlar oluşturulmasını sağlamıştır (Akmehmet ve Ödekan, 2006, s. 52).

Unesco 1979’u Uluslararası çocuk yılı ilan ettiğinde aynı yıl birde çocuk ve müze isimli kitap yayınlamıştır. Bu kitapta bazı ülkelerin (Cezayir, Belçika, Bostvana, Kanada, Doğu Almanya, İran, Mali, Meksika, Nijerya, Portekiz, Tayland, Birleşik Krallık, ABD) müzelerindeki eğitim ve çocuk çalışmaları ülkenin yazarlarınca incelenmektedir. ICOM’ un 1971 yılında Paris’te yaptığı dokuzuncu genel konferansta müzenin güçlü bir eğitim aracı olduğu vurgulanmıştır. Eğitim ve Kültürel Eylem Komitesi’nin (CECA’nın) yıllık kongrelerinde müze eğitiminin çeşitli yönleri ele alınmıştır. CECA’nın 1976’da İsveç’te yaptığı kongrede bölge müzelerinin eğitimdeki rolü tartışılmıştır.

1970’li yılların müze eğitimi açısından dönüm noktalarının yaşandığı yıllardır. Bu dönemlerde özellikle müze ve eğitim fikrini sıcak karşılayanlar ile karşı çıkanlar arasında sorunlar yaşanmıştır. İngiliz tarih profesörü John Hale’nin, “ müzelerin öncelikle eğitim aracı olarak kullanılması fikrinde nefret ediyorum” demesi bu duruma bir örnektir. ABD’li filozof ve eğitimci John Dewey (1859-1952) yaşamı boyunca müzeleri sık sık ziyaret eden ve müzenin eğitim değerini kabul eden bir kişidir. Okul ve Toplum adlı eserinde müzenin eğitimde kullanılmasının ne denli önemli olduğunu vurgulamıştır (Onur, 2012, s. 165-168).

Müzeler 1970’li yıllarda, halkla ilişkiler ve eğitim alanında kullanılmaya kapılarını açmış, bu da müzelerin işlevlerini yerine getirebilme imkânını sağlamıştır. Ayrıca bu yıllarda İngiltere’de özellikle sanat eğitimi alanında müze ile eğitim zorunlu kılınmıştır (Buyurgan ve Mercin, 2005, s. 67). Dünya’da müzeler ziyaretçilere sunduğu eğitim programları, video filmler, sesli turlar ve pratik atölye çalışmaları sayesinde tarihe aktif bir katılım sağlayarak çağdaş yaşamı daha anlamlı hale getirmekte ve bu yolla özellikle öğretmen ve öğrencilerin farklı bir bilgi ve anlayış kazanmalarını sağlamaktadırlar (Frykman’dan aktaran, Egüz ve Kesten, 2012, s. 8).

Avrupa Konseyi tarafından, 1990 yılında müze eğitimi ile ilgili kapsamlı bir çalışma yapılmıştır. Düzenlenen sempozyumda birçok ülkeden katılımcı müze eğitimi konusunda bildiriler sunmuştur (Sönmez, 2011).

Müze eğitimcilerinin müzelerde uzun süredir var oldukları ve müzenin eğitim etkinliklerinde önemli bir rol oynadıklarını, buna karşılık öğrencilerin öğrenme

yaşantılarına katkıların çok az araştırıldığını belirtmektedir. Okul öğretmenleri öğrencileri müzeye sınıftaki eğitimi tamamlamak için götürmektedir. Ancak müze eğitimcilerinin payının ihmal edildiği ileri sürülmektedir (Tran'dan aktaran Onur, 2012, s. 168).

Müzelerin eğitim içerisinde kullanılma durumlarının gün geçtikçe arttığını görmekteyiz. Yapılan öğretim programlarında da müzelerin kullanılmasının öneminden bahsedilmektedir. Eğitim içerisinde müzelerin daha etkin kullanılması sağlanarak daha iyi öğrenmeler gerçekleştirilecektir.

2.6.2 Türkiye’de Müze Eğitiminin Gelişim Süreci

Ülkemiz için müzelerin işlevinin gündeme gelmesi yeni bir olgu değildir. ICOM’un 1958 yılında yaptığı toplantılarda müzede eğitim konusu ile ilgili olarak Türkiye’de en önemli müzelerin kendilerine ait bir eğitim servisini oluşturma imkânı aramaları gerektiği, öğretim kurumlarıyla sıkı bir işbirliği halinde bulunmaları ve pedagoji usullerine uymalarının zorunluluğu ifade edilmiştir (Buyurgan ve Mercin, 2005, s. 98).

1950 yılında kurulan Uluslararası Müzeler Konseyi Türkiye Milli Komitesi 1962’de “Müzelerin Eğitimdeki rolü hakkında UNESCO Semineri’ni düzenlemiş ayrıca 1963’te 1958 yılında ICOM’un hazırladığı Müzelerin Teşkilatlanması kitabının Türkçe olarak basılmasını sağlamıştır. Bu kitapta ayrıca müzelerin eğitim yönü tartışılmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı ise 1958 yılında “Öğretmenler İçin Müze El Kitabı”nı çıkarmıştır (Atagök, 1999).

Ülkemizde 5-15 Şubat 1962’de düzenlenen Yedinci Milli Eğitim Şurası’nda müzeler ve müze eğitimi ile ilgili bazı teklifler yer almıştır. Bu tekliflerin 8. Maddesinde :” İlk ve orta öğretimi desteklemek amacıyla öğrencilere eski eserleri ve müzeleri gezip görme bakımından ciddi bir eğitim verilmeli ve bu konuda müzelerle okullarımızın sıkı bir işbirliği yapmaları sağlanmalıdır” denilmektedir (MEB, 1991, s. 264-265).

Türkiye’de Müze ile eğitimdeki asıl gelişme 1990’lardan sonra yaşanmıştır. Ankara Üniversitesi’nde 1998 yılında Müze Eğitimi Yüksek Lisans Programı’nın kurulması bu alan için akademik bir zemin oluşturmuş; bu konuda tartışma, araştırma ve projeler yapılarak bir müze ile eğitim ortamı oluşmaya başlamıştır (Akmehmet ve Ödekan, 2006).

Özellikle Sosyal Bilgiler dersindeki önemi de azımsanmayacak kadar büyük olan müze ile eğitim 2008 yılında yayımlanan bir genelgeyle Sosyal Bilgiler programında yer almaya başlamıştır. Bu bağlamda müze ile eğitimin Türkiye'deki geçmişi ve diğer alanlarda uygulanışı Avrupa ülkelerinden çok daha yenidir ve bu konuda yapılan çalışmaların büyük kısmı Görsel Sanatlar dersindeki kullanımına ilişkindir. Sosyal Bilgiler dersinde müze ile eğitim alanında yapılmış araştırma sayısı oldukça sınırlıdır. Bu araştırma, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin ve ilköğretim ikinci kademedeki öğrencilerin görüşlerine başvurularak müze ile eğitimin mevcut durumuna ilişkin bir değerlendirme yapılması, alanda konuyla ilgili duyulan çalışma eksikliğinin giderilmesi ve mevcut durumu belirleyerek ileride yapılabilecek değişiklik ya da yeniliklerin hangi yönde olması gerektiği konusunda fikir verebilmesi açısından önemlidir.

Enver Behnan Şapolyo (1936, s. 94-99), müzelerin önemini altı kısımda incelemektedir. Bunlardan bir tanesi pedagojik gaye açısından incelemedir. Şapolyo'nun yapmış olduğu sınıflamanın büyük ölçüde müze ve eğitim bağlamında olduğunu söyleyebiliriz. Şapolyo, "Çocuğa eserlerin resmini göstermektense, müzelere götürerek eserlerin gerçeklerini göstermek, çocuğun hafıza ve zekası üzerine etkisi daha yararlı olur." görüşündedir.

Müze ve eğitimin arasında sıkı bir bağ olduğunu görmekteyiz. Müze ve eğitim ilişkisinin ülkemizden önce Avrupa ve ABD'de ortaya çıktığı ancak 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren ülkemizde de görülmeye başladığını söyleyebiliriz. 21. yüzyılda hem ülkemizde hem de Avrupa ve ABD'de müze ve eğitim çalışmaları artarak devam etmektedir.

2.7 Müze Gezileri

Müze gezileri doğrudan müzeye gidilerek yapılan geziler ve müzeye gitmeden yapılan sanal müze gezileri olarak ele alınabilir.

2.7.1 Müze Gezisi

Müze gezisi, bireysel olarak, okulla birlikte ya da aile ile doğrudan müzeye gidilerek yapılan gezilerdir. Değişen ve gelişen eğitim yapısı içerisinde özellikle eğitimin durağanlıktan çok aktif bir şekilde ön plana çıkarılmaya çalışıldığı görülmektedir. Müze gezileri de aktif bir eğitim yapılmasına önemli katkı sağlamaktadır. Öğrencilerin sınıf içerisinde edindikleri bilgilerin kalıcı olması ve hayata aktarması önemlidir. Sınıf

içerisinde yapılan eğitim, ilgili kazanımlar ve bu doğrultuda yapılacak müze gezileriyle kalıcı hale getirilebilir.

2.7.2 Sanal Müze Gezisi

Bilginin kullanımını, paylaşımını ve erişimini sağlayan internet teknolojileri müzeleri de etkilemiştir. Bu gelişmeler ile dünya kültür varlıklarından olan müzelerdeki “kültürel miras ürünleri”, yeni teknolojilerin de yardımıyla zenginleştirilmiş görsel yapıda, insanlığın ortak kullanım ve paylaşımına sunulmuştur. Böylece müzeler sanal bir ortamda evrensel sergi salonlarına dönüşmüşlerdir (Yıldırım, Tahiroğlu, 2012). Bundan dolayı, müzelerden eğitim amaçlı yararlanma sadece gerçek müze gezileri ile sınırlandırılmayıp, sınıf içerisinde bilgisayar destekli sanal müze ve sanat galerileri gezileri ile desteklenmelidir. Günümüzde, özellikle bilgisayar yoluyla eğitim ve öğretimde müzelerden etkili bir şekilde yararlanılmaktadır. Dünyadaki çeşitli müzelerin internetteki sayfalarından faydalanarak sanal müze gezileri düzenlemek mümkün olabilmektedir (Güleç ve Alkış, 2003; Tepecik, 2008).

Sanal müzeler görüntü aktarma teknikleri ve erişim teknolojisi ile gerçek bir müzenin bilgisayar ortamında sunulmasıdır. 21. yüzyılda hızla gelişen teknoloji ile beraber müzeler de bu gelişim ve değişimden payını almış ve kendilerini sanal ortama adapte etmişlerdir. Günümüzde bir insan evinden, iş yerinden veya sınıf ortamındaki öğrenci, dünyanın diğer ucundaki bir müzeyi sanal ortamda ziyaret edebilmektedir (Ermış, 2010, s. 22). Bu sanal müzeler sunduğu imkânlarla sanal ortamda oluşturulmuş "gerçek" müzenin içinde geziniyor izlenimini verir. Bunların ilk sayfasında genellikle müzenin planı vardır. Müze galerileri ve salonları numaralandırılmıştır. Her hangi bir numaraya bastığınızda o galeriye gidirsiniz. Çoklu açılardan odaklama yaparak, müzenin içini gezebilirsiniz. Örneğin, Türkiye'deki Anıtkabir müzesi için sanal müze gezintisi yapılabilir. Bazı müzeler sanal ortamda ziyaretçiyi tamamıyla serbest bırakmıştır. Yani, müzenin istediği mekânına girer, çıkar. Sanal ziyaretçi, gerçeğinde olduğu gibi zorunlu yoldan gider, fakat ilgi ve dikkatine göre istediği salon ve odaya girer (Ata, 2002).

Müze gezilerinde yaşanan sorunlar sanal müze gezilerinin ön plana çıkmasına ortam hazırlamıştır. Ata (2002), sanal müze gezilerinde yapılması gereken bazı hazırlıkları ve alınması gereken önlemleri şöyle sıralamaktadır:

- “Öğretmen, önce siteyi ziyaret etmeli ve incelemelidir. Bu sayede öğretmen öğrencilerin online da boş zaman harcamalarını önleyebilir.
- Alan gezisine yardımcı olacak online kaynaklara bakılmalıdır. Pek çok müzenin öğrenci sorularını cevaplayacak personeli vardır.
- Kalabalık bir sınıfın bir bilgisayar etrafında çevrelenmesi zor olduğu için sınıf küçük gruplara bölünmelidir.
- Öğrencilerin internette uygun olmayan sitelerde dolaşmasını önlemelidir. Bir soru verilerek, belli bir zaman aralığında cevabı online da bulan öğrenci ödüllendirilebilir”.

2.8 Müze Gezisi Neden Yapılmalıdır?

Müze gezilerinin yapılmasına ilişkin birçok gerekçe sayılabilir. Hooper-Greenhill (1999, s. 175) Müze ziyaretlerinin yapılmasına ilişkin, şunları ifade etmiştir: “Müze ve galerilerde sunulan öğrenme deneyimleri sınıf ortamında sunulanları tamamlayıcı niteliktedir. Müzeye yapılan okul ziyaretlerinin en önemli yönlerinden biri, öğrencilerin alternatif öğrenme yolları ile karşılaşma ve maddi kanıt ile aktif biçimde çalışma fırsatıdır. Bazı çocuklar için bu durum, daha formal olan sınıf ortamında pek görülmeyen yetenek ve becerileri gösterme şansı sağlayabilir. Bütün çocuklar için yeni bir yere gitmek, yeni insanlarla tanışmak, bilgi toplamada yeni yaklaşımlar denemek ve gerçek şeylerle karşılaşmak güdüleyici ve uyarıcı olarak, okulda edindikleri bilgileri bir bakış açısına yerleştirebilirler”. Bakıldığında yapılan müze gezilerinin öğrencilerin sınıf ortamında edindikleri bilgilerin pekiştirilmesine katkı sağladığı söylenebilir. Bu nedenle de müze gezileri gerçekleştirilmelidir.

Yeni İlköğretim Sosyal Bilgiler Programı’nda önceki programlardan farklı olarak müze ve öğretim programı ilişkisi kurulmuştur. Bu programda “öğrenci merkezli, dolayısıyla etkinlik merkezli, sosyal bilgiler açısından bilgi ve beceriyi dengeleyen, öğrencinin kendi yaşantılarını ve bireysel farklılıklarını dikkate alarak çevreyle etkileşimine olanak sağlayan” yeni anlayış çerçevesinde müze gezilerine yer verilmektedir (Akmehmet, 2008, s. 60-61).

Programın uygulanması ile ilgili açıklamalarda, Madde 12’de (MEB, 2004, s. 6)

“Öğretmen inceleme gezilerine önem vermelidir. Bu geziler Pazar yerine, resmi dairelere, fabrikalara, sergilere, arkeolojik kazılara, atölyelere, müzelere ve tarihi mekânlara (tarihi yapılar, müze-kentler, savaş alanları) yönelik olabilir. Bu geziler sadece eğlenceli bir gün geçirmek olarak düşünülmemeli, her aşaması planlanmalı ve değerlendirilmelidir. Öğrenciler için çalışma kâğıtları hazırlanmalı ya da müzelerin çalışma kâğıtları kullanılmalıdır. Öğrencilerin doğal ve tarihi çevreyi koruma bilinci edinmeleri, sanat zevki

ve estetik duygularını geliştirmeleri sağlanmalıdır. Öğretmen sınıfta ya da müzede drama etkinlikleri ile geçmiş yaşantıların canlandırılmasını ve öğrencilerin tarihi kişilik ile empati kurmasını sağlamalıdır.” ifadesi ile müze gezileri tarihi çevreyi koruma bilinci, sanat zevki ve estetik duyguları geliştirmenin bir aracı olarak görölmektedir.

7. sınıflar için programla ilgili açıklamalarda ise “geçmişe ait, uzun süre kullanılmayan toplumsal nesnelerin şekillerinin görünen biçimlerinin sergilenmesinin öğrencilerin bu şeylerin nasıl değiştiğinin farkındalığının gelişimine yardım edeceği, yerel müzelere, tarihsel toplumlar ve restore edilmiş köylere ya da diğer kaynaklara geziler düzenleyerek, öğrencilerde, zaman kavramlarıyla oluşan deneyimlerin sunulabileceği” belirtilmektedir (MEB, 2005, s. 68).

2.9 Müze Gezilerinin Önemi Nedir?

Müze gezileri öğrencilerin sınıf içinde yaptıkları çalışmaların pekiştirilmesi ve geliştirilmesi açısından önemlidir. Enver Behnan şapolyo (1936, s. 94-99), müzelerin önemini altı kısımda incelemektedir. Bunlar;

- “Milli kültür ve eğitim açısından
- İnsanlığın gelişimi açısından
- Geçmişini tanımak açısından
- Güzel sanatlar açısından
- Tarih yazmak açısından
- Pedagojik gaye açısından”

şapolyo’nun yapmış olduğu sınıflamanın büyük ölçüde müze ve eğitim bağlamında olduğunu söyleyebiliriz. şapolyo, “Çocuğa eserlerin resmini göstermektense, müzelere götürerek eserlerin gerçeklerini göstermek, çocuğun hafıza ve zekâsı üzerine etkisi daha yararlı olur.” görüşündedir.

Müze gezileri öğrencilerde milli kültür bilincinin oluşmasına katkı sağlamaktadır. Toplum içerisinde milli kültür bilinci önemli bir yer tutmaktadır. Öğrencilerin milli kültür bilincini iyi bir biçimde kavrayabilmesi için müze gezilerinin başarılı gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Müze gezileri eğitim içerisinde de önemli yer tutmaktadır. Uygun konu ve kazanımlar kapsamında gerçekleştirilecek olan müze gezileri öğrencilerin kalıcı

öğrenmeler yapmalarına yardımcı olacaktır. Bu açıdan bakıldığında müze gezilerinin önemi daha iyi anlaşılmaktadır.

Müze gezileri insanlığın gelişiminin ifade edilmesi açısından da önemlidir. İnsanlığın tarihi çok eskidir. Bu tarihi süreçte de insanlığın gelişimi birçok süreçten geçmiştir. Müzeler bu tarihi gelişimin ve değişimin nasıl olduğunu ifade eden kurumlardır. Eski dönemlere ait birçok nesne vb. materyal ile değişim ve gelişim ifade edilmektedir.

Müzeler, sadece tarihi, coğrafi veya diğer alanlarla bağlantılı eserlerin, materyallerin sergilendiği alanlar değildir. Aynı zamanda sanatsal anlamda önemli bir yapıya da sahiptir. Müzeleri güzel sanatlar açısından ele alıp değerlendirmek gerekmektedir. Müzelere güzel sanatlar gibi farklı açılardan bakıldığında, geziler yapıldığında ve farklı açılardan müzeler ele alındığında müze kurumunun önemi daha iyi anlaşılacaktır.

Müzeler, geçmişini ifade etmek ve geçmişten hareket ederek geleceği daha iyi görmek açısından önem arz etmektedir. Müze gezileri de geçmişte yapılanları görmek ve bu yapılanları iyi anlamak için bir fırsattır. Yapılan müze gezileri ile iyi bir gelecek planlaması ve inşası gerçekleştirilebilir. Bu yönden de müze gezilerinin önemi büyüktür.

Mustafa Kemal Atatürk, “Tarih yazmak tarih yapmak kadar önemlidir. Yazan yapana sadık kalmazsa, değişmeyen hakikat, insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır.” demiştir. Bu sözden hareketle tarih yazmanın ne denli önemli olduğu anlaşılmaktadır. Müzeler tarih yazma aşamasında katkı sağlayacak temel kurumlardandır. Bu kurumlara yapılacak gezi faaliyetleri tarihi açıdan her zaman değer taşımaktadır.

Pedagojik açıdan müzelerin önemi açıktır. Günümüzde yapılan eğitim ve öğretim programlarına bakıldığında müzelerin daha fazla yer aldığı görülmektedir. Özellikle uygun konu ve kazanım çerçevesinde müze gezilerinin yapılmasının eğitimin daha iyi ve çeşitli olmasına ortam hazırlayacaktır.

2.10 Müze Gezilerinin Amaçları

- “Müze gezilerinin eğitim amacı vardır.
- Müze gezilerinin eğlendirme amacı vardır.
- Müze gezilerinin bilinç kazandırma amacı vardır (Yılmaz ve Şeker, 2011, s. 24).

Müze gezilerinin amaçlarını, Paykoç ve Baykal (2000, s. 104) ise şu şekilde özetlemektedir:

- İnsanların yaşadıkları ortamlara yabancılaşmasını önlemek
- Geçmişle şimdiki yaşam arasında bağ kurmak
- Sergilenen eserlerle insanlar arasında köprü kurarak eserlerin, onların yaşantıları ile bütünleşmelerini sağlamak
- İnsanların bugünkü yaşantıları ile nesnelere bağlantısını kurarak siyasi, kültürel, sosyal, ekonomik ve ekolojik ilişkileri anlamalarını sağlamak ve onların araştırmacı yönlerini geliştirmek
- Müzeyi bir yaşam biçimi haline getirmek, iletişim ve öğrenmeyi yoğunlaştırmak amacıyla tüm olanakları sağlamak.

Müze gezilerinin amaçlarına baktığımızda özellikle eğitim amacının kapsamı çok geniştir. Müze gezileriyle beraber okulda yapılan eğitim faaliyetleri pekiştirilmiş olur. Bununla beraber kalıcı öğrenmeler sağlanır. Müze gezilerinin okulda yapılan eğitimden farklı olması için ilgi çekici olması, öğretirken eğlendirmesi gerekmektedir. Müze gezileri bilinç kazandırma, tarihi olarak geçmişle günümüz arasında bağ kurma açısından önemlidir. Bu açıdan bakıldığında da beklenen amaçlara uygun müze gezilerinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

2.11 Müze Gezilerinin Avantajları

Müzelerin sosyal bilgiler eğitiminde kullanılmasının pek çok avantajları vardır. Bu avantajlar arasında şunlar gösterilebilir:

- Müze gezileri, öğrencilerin geçmiş zamanlardan kalan tarihi eser ve kültürel varlıkların değerini anlamalarını sağlar.
- “Müze gezileri, kültürel mirasa sahip çıkarak korumalarını ve farklı kültürlerle hoşgörülü yaklaşarak çok kültürlülüğü özümsemelerini sağlar” (Sheppard’dan aktaran Yılmaz ve Şeker, 2011).
- “Müze gezilerinde sergilenen koleksiyonlar, öğrencilerin geçmişin nasıl yorumladığını görmelerini sağlayarak geçmiş ve tarih disiplini hakkında eleştirel düşünme becerilerinin gelişmesine katkıda bulunur” (Marcus’dan aktaran Yılmaz ve Şeker, 2011).
- “Müze gezilerinde sergilenen nesnelere, objelere veya koleksiyonlar ulusal kimliğin, kültürün ve belleğin korunmasına, tarihi ve kültürel mirasın yeni nesillere aktarılmasına yardım eder” (Kaplan, 1994).
- “Müze gezileri, gözlem yapma, hayal gücünü kullanma ve yaratıcılık gibi becerilerin ve estetik veya beğeni duygusunun oluşmasına ve gelişmesine yardımcı olur” (Atagök, 1999).

- Müze gezileri estetik beğenilerin artmasına olanak tanır.
- Müze gezileri yaratıcı düşünmenin gelişmesine yardımcı olur.
- Müze gezileri öğrenilen bilgilerin kitap bilgileriyle karşılaştırılmasına olanak sağlar.
- Müze gezileri tarihsel olaylar ve o dönemin yaşam nesnelere arasında ilişki kurulmasına olanak tanır.
- Müze gezileri müzede bulunan nesnelere günümüzdeki nesnelere arasındaki farklılıkları ve benzerlikleri karşılaştırma yapmaya fırsat tanır.
- Müze gezileri gözlem, mantık, yaratıcılık, hayal gücü ve beğeni duygusunu geliştirir.
- “Müze gezileri olayları bütün boyutlarıyla düşünebilmeyi ve değerlendirebilmeyi (çok boyutlu düşünmeyi) öğretir” (Abacı, 2005).

2.12 Müze Gezilerinin Sınırlılıkları

- Müze gezileri zaman açısından sıkıntı yaratabilir.
- Müze gezilerinde geziye katılan öğrenci sayısı bakımından sorun çıkabilir.
- Müze gezilerinde öğrencilerin aşırı kısıtlanması gezinin sıkıcı bir hal almasına ve amacından uzaklaşmasına sebep olabilir.
- Her kazanım ve konu alanıyla ilgili müzeye gitme imkânının olmaması sorun çıkarır.
- Yasal sorumluluğu oldukça fazladır.
- Disiplin kolayca sorun haline gelebilir.
- Uygun yer seçmek oldukça zordur.
- Organizasyonu genellikle çok karmaşıktır.
- Gözlem yerine gidiş-geliş konusunun da önceden ayarlanması gerekir. Bazen uzun öğrenci kuyruklarıyla şehir içinde bir takım yerlere gidilmesi, İstasyonda dolaşılması, kırlara çıkılması, birtakım fabrikaların gezilmesi, bir dizi önlemlerin alınmasını gerektirebilir.
- Gruba eşlik edecek kişi ya da kişilere ihtiyaç vardır. Bazen bu kişileri sağlamak zor olabilir.

2.13 Müze Gezilerini Etkili Hale Getirmek İçin Yapılması Gerekenler

- Amacın dışına çıkılmaması gerekmektedir.
- Değerlendirme yapılması gerekmektedir.
- Öğrencilerin çok iyi bilgilendirilmesi gerekmektedir.
- Öğretmenin esnek olması, oluşabilecek sorunlara anında çözüm üretebilecek bir kapasitede olması gerekmektedir.

- Gezinin baştan sona her aşamasının, en ince ayrıntılarıyla birlikte öğretmen tarafından çok iyi bir biçimde planlanması gerekmektedir.
- Organizasyonun sağlam bir şekilde ayarlanması gerekmektedir.
- Gerekli yerlerden yasal izinlerin alınması gerekmektedir.
- Zamanın çok iyi, programlı bir biçimde kullanılması gerekmektedir.

Bu çalışmalarda öğretmenlere büyük sorumluluk düştüğü görülmektedir. Öğretmenler bu sorumlulukları üstlenmek istememektedir. Bu durumun altında yatan nedenlerden birisi de ülkemizdeki öğretmenlerin müze eğitimi konusunda yeterli düzeyde yetiştirilememiş oluşudur. Müze eğitimi konusunda gerekli bilgi ve donanıma sahip bir öğretmenin ve de müzelerin yararlarını bilen bir öğretmenin bu sorumluluğu üstleneceği muhakkaktır (Yıldırım ve Tahiroğlu, 2012).

Buyurgan (2007), verimli bir müze ziyaretinin üç aşaması olduğunu ifade etmiştir. Bu aşamalar;

- “Müze ziyareti öncesi öğretmen hazırlığı
- Müzede sorumluluklar
- Müze ziyaretinden sonra yaptırılacak çalışmalar”

Buyurgan tarafından ifade edilen üç aşama ile müze ziyaretlerinin etkililiği artırılabilir.

2.14 Müze Gezilerinde Problem Yaşanmaması İçin Dikkat Edilmesi Gerekenler

Müze gezilerinde problem yaşanmaması için müze gezisi öncesi hazırlık aşamasına, müzenin gezilmesi aşamasına ve müze gezisi sonrası etkinlikler aşamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

2.14.1 Müze Gezisi Öncesi Hazırlık Aşaması

Yapılacak hazırlık üç aşamada ifade edilebilir. Eğitsel hazırlık işleri, bürokratik işler, ulaşım, yeme-içme ve barınma işleri.

2.14.1.1 Eğitsel Hazırlık İşleri

Gidilecek müzenin öğrenme alanıyla, ders programlarıyla uyumlu olması gerekmektedir. Öğretmen müze gezisinin amacını, öğrencilere öğreteceği temel kavramları ve geliştireceği becerileri belirlemelidir. Mutlaka öğretmen müze gezisi öncesi gezi yerinde araştırma yapmış olmalıdır. Geziye götürülecek öğrenci sayısında bir rakam vermek zor olmakla beraber, 15 öğrenciye bir yetişkin rehber öğretmen düşecek şekilde düzenlenmelidir (Yeşilbursa ve Uslu, 2014).

Gezi öncesinde incelenecek yerin tarihi hakkında notlar, krokiler öğrencilere dağıtılabilir.

2.14.1.2 Bürokratik İşler

Öğretmen, öğrenci velilerinden, okul yönetiminden ve il yönetiminden gerekli yasal izinleri alır. Gezinin programı hakkında onları bilgilendirir. Öğrencilerin sağlık durumları ile ilgili gerekli bilgi edinilir. Öğretmenin gezinin yapılacağı yerle önceden bağlantı kurması yerinde olur.

2.14.1.3 Ulaşım, Yeme-İçme ve Barınma İşleri

Bu aşamada geziye gidilecek ulaşım aracı belirlenir. Yeme-içme konusunda ise öğrenciler, yiyeceklerini kendileri mi getirecek yoksa dışardan mı sağlayacaklar? Sorusuna cevap aranır. Gezi eğer günübirlik olmayacaksa, barınma için yatılı okullardan veya yurtlardan rezervasyon yaptırılmalıdır.

2.14.2 Müzenin Gezilmesi Aşaması

Bu aşama turist gezdirme gibi değil belirli bir plan çerçevesinde gerçekleştirilmelidir. Öğretmen sınıfları gruplara ayırabilir. Gruplar farklı şekillerde etkinlikler yapmaya yönlenebilir. Yapılan çalışmalar öğrencilere not ettirilmelidir. Olayları, eserleri ve savaşları cereyan ettikleri tarihsel çevre içinde görmek öğrencilerin ilgi ve heyecanlarını canlandırır ve etkili bir öğrenmeye yardımcı olur (Ata, 2010). Müze ve tarihsel çevre ortamında öğrencilerin yer alacağı, önceden planlanmış bir dramatizasyon gerçekleştirilebilir. Müze avı gibi eğlenceli bulmaca etkinlikleri yaptırılabilir.

2.14.3 Müze Gezisi Sonrası Etkinlikler Aşaması

Toplanan veriler sınıfa getirilir. Öğrencilerden geziyle ilgili yorumların değerlendirilmesi istenir. Öğrenciler, kendi yaptıkları araştırmanın sonuçlarını ders kitapları ve başvuru kaynaklarındaki kanıtlarla karşılaştırabilirler. Araştırma sonuçlarını fotoğraf, video, film olarak geniş bir halk kitlesine gösterimi sağlanabilir. Okul genelinde gezi fotoğrafları sergisi açılabilir, fotoğraf yarışmaları düzenlenebilir. Öğrencilere müze galerilerinde

gördükleri nesnelere ile günümüzdekilerin karşılaştırılması yaptırılır. Günümüzün geldiği nokta değerlendirilmeli ve geleceğe yönelik düşüncelerin ifade edileceği tasarımlar yaptırılmalıdır (Abacı, 2008).

2.15 Müzenin İşlevleri

Müzelerin önemli işlevleri bulunmaktadır. Bu işlevleri sayesinde müzelerin etkinliği de artmaktadır. Müzelerin işlevleri arasında bilimsel işlevi, turistik işlevi ve özellikle eğitsel işlevi ön plana çıkmaktadır (Ata, 2002, s. 77).

2.15.1. Bilimsel İşlevi

Müzelerin rolü her disiplin için farklı şekillerde ele alınabilir. Arık'a göre (1947, s. 66), müze; bilginlere, bilgin olmak için çalışan folklor, etnografya, sanat, arkeoloji, tarih öğrencisine gereken belgeleri hazır tutmak ve sunmak zorundadır.

Bakıldığında müzeler hakikaten disiplinler için bir laboratuvar görevi görmektedir. Bir disiplin ele alındığında o disiplinin geçirmiş olduğu evreler incelenirken müzelerin bilimsel işlevinden yararlanılabilir. Örneğin tarih disiplini ele alındığında ilk uygarlıklardan günümüze gelinceye kadar geçen sürede neler olmuş, neler değişmiş müze gezileriyle anlatılabilir. Bu durum bilimsel veriler eşliğinde ilerler. Bu açıdan bakıldığında müzelerin her ne kadar farklı şekillerde ifade edilseler de bilimsel dayanaklarının olduğunu söyleyebiliriz.

2.15.2 Müzelerin Turistik İşlevi

İnsanlık tarihinde yaşanan gelişmeler yapılması gereken işlerin hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesine yardımcı olmuştur. Bu durum insanların yaşam içerisinde boş vakit bulmalarına ortam hazırlamıştır. İnsanlarda bu boş vakitlerini çeşitli faaliyetlerle değerlendirmişlerdir. Geziler yapılmaya başlanmıştır. Bu gezilerin içerisinde müze gezileri de önemli bir yer tutmaktadır. Müzeler farklı kültürlerin birbirleriyle etkileşim kurmasına da katkı sağlayan kurumlardır.

Müzeler, kültürler arası köprülerin atılmasında önemli bir hizmet vermektedir. Müzedeki bu süreç şu şekilde ifade edilebilir;

- “Başka kültürlerin farkına varma
- Bu kültürleri bilme, kavrama, anlama.
- Bu kültürleri kabul etme/ tolerans gösterme.
- Bu kültürleri takdir etme” (Donley’den aktaran Ata, 1993, s. 2).

Tarihe ve kültürel mirasa önem verildiğinde ilerleyen süreçte bu durum turizme de önemli katkı sağlayacaktır. Kültür mirası da bir ülkenin satabileceği bir şeydir (Öymen, 1998, s. 18).

Yakın ve Ortadoğu devletlerinin müzeleri üzerine çalışan Brian Wallis, bu devletlerin, müze ve sergileri " muhteşem eski geçmişlerini" portre etmek için kullandıklarını vurgulamıştır. Müzeler, başarısızlıkların değil, başarıların arşivi olarak görülmüştür. Benzer, bir düşünceyi, bir Alman kuratorda şöyle ifade etmektedir; " Hatalar ya da başarısızlıklar müzesini kim ziyaret etmek ister ki" (Zedde’den aktaran Ata, 1998, s. 14).

Müzelerle ilgili yapılan çalışmaların yanında yapılacak olan çalışmalarla beraber turizm açısından da etkililiği artırılabilir.

2.15.3 Müzelerin Eğitimsel İşlevi

Müzelerin temel işlevi, toplama, koruma, araştırma olarak kabul edilirken, bu işlevlere eğitimde katılmıştır. Müzelerin eğitimsel işlevi çağımıza özgü bir işlevdir denilebilir. Zaman içinde müzelerin türleri artarken, bu eğitim işlevi günümüzde başka bir nitelik kazanmıştır. Bununla birlikte, devrim müzelerinden, devrimi telkin etmek, ülküsünü devam ettirmek, milli heyecanı coşturmak gibi beklenen işlevler anlayışının devam ettiği söylenebilir (Ata, 2002, s. 78).

1930'lardaki ekonomik kriz, özellikle Amerika'da müzelerin eğitim işlevini tanımlamalarını sağlamış. Buradaki bazı müzeler, kamu kaynaklarına bağlılığın vermiş olduğu bir bilinç ile varlıklarını meşrulaştırmanın bir aracı olarak, eğitim programlarını vurgulamaya başlamışlar. Bu durum sanat ve genel müzelerin temel fonksiyonun, eğitim olduğunu anlayışının belirginleşmesine yol açmıştır (Lewy’den aktaran Ata, 1991, s. 686).

Tanzimat’tan sonra Türkiye’de pek çok aydın müzelerin eğitimle ilgili önemine dikkat çekmiştir. Sâti El-Husri, İsmail Hakkı, Halil Edhem gibi pek çok kişi müzelerin eğitimsel

(terbiyevi) işlevini vurgulamışlardı. Cumhuriyet dönemine gelindiğinde ise Remzi Oğuz Arık müzelerin eğitimsel işlevleri üzerinde durmuştur.

Arık'a göre (1947, s. 60), kültürün, sadece eğitim ve okulun aynı durum olduğunu ifade ederek verilemeyeceği ortadadır. Müzeler, millet ve milliyet bilincinin yüksek olduğu yerlerdir. Müzeler, halkın zevk ve görgü eğitimini ön planda tutmalıdır. Yani, müze; sanat, tarih, arkeoloji, folklor, etnografya eserlerini halka tanıttacak, bunlardan tat aldırarak, bunları sevdirecek ve bunları öğretecek şekilde hazırlamak ve sunmak zorundadır. Üstelik Batı dünyasının Türklere ilişkin yanlış imajı, yani onların yalnız çapul, dövüş ile yaşayabildiği yanlış görüşü Topkapı Sarayı Müzesi'ndeki, Türk-İslam Eserleri Müzesi'ndeki, Ankara Etnografya Müzesi'ndeki belgelerle yalanlamak da kolay olacaktır.

Çağdaş anlamda müzelerin eğitim amaçlı olarak programlı ve planlı kullanımı özellikle 1970'lerde gündeme gelmiştir (Onur, 1992, s. 18). Öyle ki, çağdaş müzelerde teşhir salonları yanı sıra, kütüphaneler, laboratuvar, konferans salonu ve geçici sergi salonları yer almıştır (Aydın, 1990, s. 22).

Artık günümüzde müzeler, toprak altından çıkarılmış ya da şuradan buradan derlenmiş önemli eserlerin sergilendiği bir depo olarak görülmemektedir. Müzelere, geçmişte geleneksel olarak, toplama koruma rolü biçilmiş iken, günümüzde daha aktif bir rol yüklenmiştir (Ata, 2002, s. 79).

Eğitimi; bilgi, beceri ve karakteri yaşam boyu geliştirme olarak benimseyen pek çok kimse, müzeleri bir " informal öğrenme ortamı" olarak bakmaktadır. Gerçekten müzeler, yetişkinler için bir öğrenme ortamı oluşturabilir. Yetişkinlikte müzeye ilişkin olumlu tutumun kazandırılması okul sıralarında olacaktır. Özellikle Türkiye gibi ülkelerde aile olarak müzeyi gezme alışkanlığı pek olmadığı için müzeye ilişkin olumlu tutum geliştirme "formal tarih eğitimi" bağlamında ele alınmalıdır. Zaten, Avrupa ve Amerika da olsun, Türkiye'de olsun, pek çok kimse müzelere ilk ziyaretini okulda iken yapmaktadır ve küçük yaşta yaşadıkları bu deneyim daha sonra onların müzelere bakışlarını da belirlemektedir (Ata, 2002, s. 80).

2.16 Müze Gezilerinde Planlama Yapmanın Önemi

Müze gezilerinin amacına ulaşabilmesi için bir plan dâhilinde hareket edilmesi gerekmektedir. Plan yaparak hareket edilmesi müze gezilerinin hedeflerinin

gerçekleştirilmesinde kolaylık sağlar. Müze gezisini gerçekleştirecek olan öğretmenlerin ya da idarecilerin geziye gidilmeden gezinin başlangıç anından bitiş anına kadar nasıl bir yol izleneceği konusunda bir plan yapmaları gerekmektedir. İyi bir müze gezisi planlaması ile müze gezisi gerçekleştirilirken yaşanabilecek aksaklıkların neler olabileceğini düşünülerek gerekli önlemlerin alınmasına da yardımcı olmaktadır. Müze gezisi esnasında öğrencilerin nasıl hareket edecekleri, belirlenen konu ve kazanımları nasıl pekiştirecekleri yapılan müze gezisi planlamasıyla belirlenebilir. İyi bir müze gezisi planlaması:

- Zamanın iyi kullanılmasına
- Öğrencilerin belirlenen konu ve kazanımları pekiştirmelerine
- Geziyi idare eden öğretmen ve idarecilerin kontrolü sağlamalarına
- Çıkabilecek sorunların hızlı bir şekilde çözümlenmesine yardımcı olacaktır.

Bakıldığında müze gezisi yapmak kadar müze gezi planı yapmakta çok önem arz etmektedir. Yapılan müze gezilerini sıradanlıktan çıkarmak için bir plan doğrultusunda hareket edilmesi gerekmektedir.

2.17 Müze Gezilerinin Aşamaları

Müze gezileri temelde üç aşamada gerçekleştirilmektedir. Bu aşamalardan ilki müze gezisi öncesinde yapılan aşamadır. Müze gezisi öncesinde gezi için hazırlık yapmak ön plandadır. İkinci aşama müze gezisi aşamasıdır. Üçüncü ve son aşama ise müze gezisi sonrası ile ilgili olan aşamadır.

2.17.1 Müze Gezisi Öncesi

Müze gezisi yapacak öğretmenlerin öğretim yılı başlamadan, kazanımlara ve konulara uygun olarak yararlanacakları müzeleri seçmeleri gerekmektedir. Müze gezisini gerçekleştirecek olan öğretmenin gerekli yasal girişimlerini ilgili müzeye ve bağlı bulunduğu ilçe MEB'e zamanında yapması gerekmektedir. Öğretmenlerin önceden eğitimlerinde yararlanacakları müzeyi görmeleri ve gezilmesi gereken müzeleri belirlemeleri gerekmektedir. Daha sonra kendi sınıflarının düzeyine göre hazırlık planı oluşturulmalıdır. Müze gezisi öncesi, müze gezisine hazırlık aşamasıdır. Okullarda ve sınıflarda yapılacak etkinliklerden oluşmaktadır. Bu aşamada eğitim materyalleri

hazırlanmakta, eğitim yöntem ve teknikleri hazırlanıp uygulanmaktadır. Öğretmen öğrencilerini müze ziyaretine hazırlayıcı etkinliklere en az üç gün önce derslerde uygulamaya başlamalıdır. Etkinliklerin başlangıcı sınıf ortamında yaratılacak “tartışma” ile müze kavramının sorgulanmasıdır. Burada “müze” nedir? Sorusunun yanıtları aranmalıdır. Daha sonraki derslerde konu ile ilgili öykü tamamlama, müzede görecekları bir nesneyi noktaları birleştirerek ortaya çıkarma, sanat etkinlikleri, drama etkinlikleri, çengel bulmacalar vb. yöntemlerle yapılan etkinliklerle çocuklar müze gezisine hazırlanmalıdır (Abacı, 2003; Abacı, 2008).

2.17.2 Müze Gezisi

Okulda yapılan müze gezisine hazırlık etkinlikleri ile çocuklar geziye hazırlanmıştır. Dolayısıyla müze gezisi esnasında gördükleri sürpriz olmayacaktır. Kısıtlı zamanda yapılan müze gezisinde çocuklar gördüklerini daha kolay kavrayacaklardır. “Müze avı” gibi eğlendirici bulmacalar ve drama yöntemi ile gezi daha da ilgi çekici duruma getirilmelidir. Öğrenciler için önceden hazırlanmış “gözlem defterleri” onların içindeki soruları yanıtlamaları ve ilgilerini çektikleri şeyleri küçük notlarla ve çizimler yaparak belirtmelerini sağlamak gerekmektedir. Bu programda üzerinde önemli durulması gereken konu öğrenci sayısının sınırlı tutulmasıdır. En fazla bir sınıfın öğrencileri ile müze gezisi yapılmalıdır. Eğer sınıf mevcudu 25’in üzerinde ise, sınıf iki ayrı gruba eşit sayıda bölünüp gruplar oluşturulmalı ve iki ayrı eğitimcinin denetiminde etkinlikler gerçekleştirilmadan uygulanmalıdır. Aynı gün okulun bütün sınıfları ile gezi yapılmamalıdır. Dikkate alınması gereken ikinci konu da; müze gezisinin müzenin bütününü kapsamayacağıdır. Eğitim, öğretim programındaki konu ile bağlantılı olan galeri ya da galerilerde yapılır. Eğer vakit kalırsa öğrenciler serbest bırakılarak müzenin tümü sonradan gezilir (Önder, Abacı, Kamaraj, 2009).

2.17.3 Müze Gezisi Sonrası

Müze öncesi ve gezi sırasında edinilen bilgilerin daha kalıcı hale getirilmesi için yapılan pekiştirme aşamasıdır. Müze gezisinden döndükten sonraki iki ya da üç gün içinde okulda, sınıflarda yapılır. Bu etkinliklerde, öğrencilerin gezi sırasında kullandıkları gözlem defterleri sınıfta tartışmaya açılır. Gözlem defterlerine dayanılarak gezi yeniden gözden

geçirilir. Bunun dışında müzenin galerilerinde gördükleri nesnelere ile günümüzdekilerin karşılaştırılması yaptırılır. Günümüzün geldiği nokta değerlendirilmeli ve geleceğe yönelik düşüncelerin ifade edileceği tasarımlar yaptırılmalıdır (Abacı, 2003; Abacı, 2008).

2.18 Müze ve Müze Gezileri İle İlgili Yaşanan Sorunlar

Bu başlık altında müzelerle ve müze gezileriyle ilgili yaşanan sorunlar ele alınacaktır. Ayrıca müze gezileri esnasında yaşanan birçok sorun başlıklar halinde ele alınacaktır.

2.18.1 Müzelerle İlgili Yaşanan Sorunlar

Müzeler konusunda son yıllarda önemli çalışmalar yapılsa da eksikler bulunmaktadır. Türk müzeciliği altyapı, finansman, yerel kaynaklı kararlar, yönetim ve pazarlama anlayışı eksikliğine kadar varan birçok sorunla karşı karşıyadır. Ayrıca müze gezilerinde yapılması gereken ancak yapılmayan uygulamalarda bulunmaktadır. Birçok müzenin mevcut eserleri koruma ve sergileme de sıkıntıları bulunmaktadır (Sezgin ve Karaman, 2009, s. 11).

Türkiye’de müzelerin ziyaretçi sayısının düşük olması da yaşanan sorunlardandır. Müze gezilerinde ziyaretçi sayılarının neden düşük olduğunu sorarken, müzelerin ne tür ihtiyaçları temel aldığını, ihtiyaçların kimler tarafından belirlendiğini, ihtiyaçlara nasıl cevap verildiğini de sorgulamamız gerekmektedir (Shaw’dan aktaran Soğancılar, 2004, s. 16).

Türkiye’de müzecilik uygulamalarının biçimlenmesini doğrudan etkileyen iki önemli kavram vardır. Bunlardan biri tarihi ve kültürel mirasın korunması, diğeri de Batılılaşmanın göstergesi çağdaş bir kurum olma kavramıdır. Birincisi, kurumsallaşma sürecinin dinamiklerinden biri olarak müzeciliğe ivme kazandırırken, diğeri başlangıçta Batı’daki değişimleri görüp tanımaya olanak sağlaması açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilirse de, müzecilik için süreç içerisinde ivmeyi düşüren bir etken olmuştur. Bunun nedeni, 19. yüzyıl Avrupa kurumsal formlarının yalnızca Batılılaşmanın bir göstergesi olarak algılanıp, kurumların, kültürel ve sosyal yaşamın gerektirdiği ihtiyaçlardan kaynaklandığı gerçeğinin benimsenmemiş olmasıdır (Sezgin ve Karaman, 2009, s. 7). Batılılaşmayla ilgili durumlarda müzecilikteki ivme düştüğü için yaşanan bir sorun olarak söylenebilir.

2.18.2 Müze Gezileri Yapılırken Yaşanan Sorunlar

Müze gezileri yapılırken birçok sorun yaşanmaktadır. Demirci (2009) bu sorunları şöyle ifade etmektedir:

- “Yasal sorumluluğun oldukça fazla olması
- Organizasyon işlerinin oldukça zor ve yorucu olması
- Ulaşımın sağlanması açısından sorunlar yaşanabilmesi
- İlgili kurumlardan izin alma işleminin oldukça uzun ve yorucu olması
- Gruba eşlik edecek kişilere ihtiyaç duyulması
- İyi bir planlama yapılmazsa ve öğrenci kontrolü sağlanamazsa zaman israfından ileriye gidilemeyecek olması”

Ata’ya (2002) göre karşılaşılan sorunlar, öğretmeni gerçek gezi yapmaktan alıkoymaktadır. Fakat bugün, sınıf ortamındaki bilgisayar ile ulaşım, yol ücretleri, izinler hava durumu, kaybolan çocuklarla uğraşmaksızın alan gezisi yapmak mümkün olmuştur. Bilgisayar ve internet sayesinde öğrencilerin, sınıfın duvarlarının ötesinde öğrenmeleri pekiştirilebilir. Ancak, sanal sergilerden azami oranda kazanç sağlamak için doğru yazılım ve donanımın kullanılmasına dikkat edilmesi gerekmektedir. Müze gezilerinde yaşanan sorunlardan dolayı öğretmenler sanal müze gezisi yapmaktadırlar.

2.18.2.1 Müze Gezisi Öncesinde Yaşanan Sorunlar Nelerdir?

Müze gezisi öncesinde geziyi yapacak öğretmenin müze gezisi yapacağı müzeye başvuru yapması aynı zamanda bağlı bulunduğu ilçe MEB’e de başvuru yapması gerekmektedir. Müze gezisi yapacak öğretmen gezi yapacağı müzeye ve bağlı bulunulan ilçe MEB’e resmi olarak başvuru yapmaz ise müze gezisi öncesinde sorun ortaya çıkar. Resmi başvurular olmadan okul adına müze gezisi başlamadan sonlanabilir.

Müze gezisini gerçekleştirecek olan öğretmenlerin müzeyi geziden önce görmeleri ve neler yapabilecekleri hakkında notlar almaları önemlidir. Müze gezisini gerçekleştirecek olan öğretmenler geziden önce müzeyi görmezse öğrencileri yönlendirmede, bilgi vermede vb. konularda sorun yaşayabilir.

Müze gezisini gerçekleştirecek olan öğretmenlerin geziye götürecekleri sınıf düzeyine göre etkinlik programı oluşturmaları gerekmektedir. Farklı bir sınıf düzeyine göre etkinlik programı doğrultusunda hareket ederlerse gezi öncesinde sorun yaşanabilir. Müze gezisi öncesi müze gezisine hazırlık aşaması olduğu için bu aşamada ortaya çıkacak sorunlar çözülmezse müze gezisinde daha fazla sorun ortaya çıkar. Müze gezisinden en az üç gün

önce öğretmen sınıfta müze gezisiyle ilgili etkinliklere başlamalıdır. Bu etkinlikler müze gezisi öncesinde yaptırılmadığı için sorunlar yaşanmaktadır (Önder, Abacı ve Kamaraj, 2009).

2.18.2.2 Müze Gezisi Sırasında Yaşanan Sorunlar Nelerdir?

Müze gezileri sadece anlatımla gerçekleştirilemez. Anlatım yönteminin yanında eğlendirici bulmacaların ve drama gibi yöntemlerin kullanılması gerekmektedir. Müze gezisi sırasında farklı etkinlikler yaptırılmadığı için sorunlar yaşanmaktadır (Önder, Abacı ve Kamaraj, 2009).

Öğrenciler müze gezisi sırasında aktif olarak hareket edip müze içerisinde yer alan nesnelere ilgilenmek isterler. Ancak öğretmenler müze içerisinde öğrencileri aşırı disipline etmek istediklerinden öğrencilerin aktifliğini ve etkinliğini sınırlandırmaktadırlar. Bu durum da müze gezisi sırasında sorunların ortaya çıkmasında neden olmaktadır.

Müze gezisi müzenin bütününe kapsamayabilir. Müze gezileri eğitim, öğretim programındaki konular ile bağlantılı olan galeri ya da galerilerde yapılır. Eğer vakit kalırsa öğrenciler serbest bırakılarak müzenin tümü sonradan gezilir. (Önder, Abacı ve Kamaraj, 2009).

2.18.2.3 Müze Gezisi Sonrasında Yaşanan Sorunlar Nelerdir?

Müze gezisi gerçekleştirildikten iki ya da üç gün sonra okulda pekiştirmek için çalışmalar yapılır. Öğrencilerin aldıkları notlar, öğrencilerin gözlemleri ile beraber müze gezisi gözden geçirilir. Müzede yer alan nesnelere ile günümüzdeki nesnelere arasında bir karşılaştırma yaptırılır (Abacı, 2003; Abacı, 2008). Müze gezisi gerçekleştirildikten kısa bir süre sonra (iki ya da üç gün) pekiştirme çalışmaları okulda yapılmadığında sorunlar oluşmaktadır. Gezide öğrenilen bilgiler unutulmakta ve müze gezisinden istenilen verim elde edilememektedir.

2.18.3 Müze Gezileri Yapılırken Eğitsel Açıdan Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar?

- Müzelerde her dersin içeriğine uygun olarak eğitim yapılamamaktadır. Bu durum eğitsel açıdan müzeleri kısmen devre dışı bırakabilir.
- Müze gezileri için eğitsel açıdan iyi planlama yapılmaması sorun yaratabilmektedir.
- Müze gezisini gerçekleştirecek olan öğretmende bilgi eksikliğinin olması sorun oluşturabilir.
- Müze gezisinde bir rehberden yardım alınmaması konu hakkında eksik ya da yanlış öğrenmelere sebebiyet verebilir.

2.18.4 Müze Gezileri Yapılırken Yeme-İçme İle İlgili Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar?

Müze gezilerinde öğrencilerin yeme-içme ile ilgili sorun yaşamaması için daha önceden bu konunun çözümlenmiş olması gerekmektedir. Bütün öğrencilerin daha önceden belirlenen yerlerde yeme-içme işlemini gerçekleştirmesi bu konuda sorun çıkmasını önlemek açısından önemlidir. Önceden belirleme yapılmaması durumunda müze gezisi amacından çıkabilir. Çünkü öğrenciler yeme-içme gibi temel ihtiyaçlarını müze gezisinin önüne koyabilir.

2.18.5 Müze Gezileri Yapılırken Barınma İle İlgili Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar?

Müze gezisi şehir dışına gerçekleştiriliyor ve günübirlik değilse mutlaka öğrencilerin konaklayacağı yerlerin ayarlanmış olması gerekmektedir. Barınma ile ilgili sorunlar planlama eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Müze gezisini ayarlayan yöneticilerin, öğretmenlerin mutlaka konaklama yapılacak yerleri daha önceden ayarlamış olması gerekmektedir. Müze gezisi öncesinde barınma ile ilgili durum ayarlanmazsa gezide yer alan öğrenciler, öğretmenler varsa veliler sıkıntı yaşar.

2.18.6 Müze Gezileri Yapılırken Ulaşım İlgili Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar?

Müze gezilerinin gerçekleştirilmesinde ulaşım önemli bir yer tutmaktadır. Ulaşımında meydana gelecek bir aksaklık müze gezisini olumsuz etkileyecektir (Demirci, 2009). Müze gezisinde kullanılacak olan araçların trafikte yer almasına engel teşkil edecek bir durumun olmaması gerekmektedir. Yolculuk esnasında meydana gelebilecek kazalar da ulaşım ile ilgili bir sorundur. Bu açıdan bakıldığında ulaşımın çok dikkat edilmesi gerekmektedir.

2.19 İlgili Araştırmalar

Yeşilbursa ve Uslu, (2014) tarafından yapılan çalışmada Sosyal Bilgiler için müze eğitiminin çok önemli olduğuna vurgu yapılmıştır. Özellikle öz-yeterlilik ön plana çıkarılarak müze eğitimi ifade edilmek istenmiştir.

Dönmezoğlu, (2013) tarafından yapılan çalışmada müzelerde verilecek eğitimle anlatılan konuların daha kalıcı olacağı vurgulanmıştır.

Yılmaz ve Şeker, (2011) “İlköğretim Öğrencilerinin Müze gezilerine ve Müzelerin Sosyal Bilgiler Öğretiminde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi” adlı bir çalışma hazırlamışlardır. Araştırmada, tarama (survey) modeli kullanılarak mevcut durum belirlenmiştir. Araştırmanın evrenini 2008-2009 eğitim öğretim yılında X ilinin (Büyükşehir) X1, X2 ve X3 ilçelerindeki resmi ilköğretim okullarında öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini, altı ilköğretim okulunun 6. 7. ve 8.sınıflarında okuyan toplam 210 (Kız: 108, Erkek: 102) öğrenciden meydana gelmiştir. Bu çalışmada anket kullanılarak öğrencilerin müze gezilerine yönelik algıları incelenmiştir. Araştırmada, öğrencilerin büyük bir kısmının bilgi, görsellik ve genel kültür açısından müze gezilerinin kendilerine çok yarar sağladığını, müzelerin tarihsel düşünme becerilerinin gelişimine katkı sağladığını, tarih, coğrafya ve genel kültür alanında kendilerini geliştirmelerine yardım ettiğini düşündükleri ve sosyal bilgiler öğretiminde müze gezilerinin düzenlenmesinin gerekli olduğuna inandıkları tespit edilmiştir.

Filiz, (2010) tarafından yapılan çalışmada, İstanbul ili Pazar ilçesindeki İlköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Öğretiminde müze kullanımına ilişkin görüşleri değerlendirilmiştir. İlköğretim öğrencilerinin müzelerde nesnelere sosyal bilgiler öğrenme

tecrübesinin incelendiği bu araştırmada, fenomenolojik desen kullanılmış ve yaşanan tecrübenin anlaşılmasında ayrıntılı bir bakış ortaya konulmuştur. Bu çalışma sonucunda, araştırmaya katılan öğrenciler şaşkınlık ve heyecan yaşadıklarını ortaya koymuşlardır. Öğrenciler, derinlemesine çalışmalar yürütürken soru sorup cevaplama, gözlem yapma, inceleme, araştırma, yazma, resimleme ve canlandırma yapma etkinliklerini kullandıklarını belirtmişlerdir. Sosyal bilgiler programının temel amaçlarından olan öğrencilerin düşünmesi, soru sorması ve görüş alışverişinde bulunarak bilgi, kavram, değer ve becerilerini geliştirmeleri ve öğrenmeyi öğrenmelerinin gerçekleşmesi sağlanmış olmaktadır.

Önder, Abacı ve Kamaraj, (2009) tarafından yapılan çalışmada iyi bir müze çalışması için planlamanın ne denli önemli olduğu vurgulanmıştır. Müze gezilerinde geziden önce, gezi esnasında ve gezi sonrasında neler yapılması gerektiği konusunda önemli ipuçları verilmiştir. Bu çalışmadan hareketle müze gezileri için iyi bir plan yapılabilir.

Yılmaz, Kaya ve Çolak, (2009) tarafından Panorama 1453 Tarih Müzesi'nde yürütülen çalışma farklı bir sergileme tekniğine sahip olan bu müzenin eğitimsel değerini, öğrenci görüşleri ile ortaya koymaktadır. Nitel araştırma deseniyle hazırlanan çalışmada veri toplamak amacıyla sosyal bilgiler dersi çerçevesinde Panorama 1453 Tarih Müzesi'ne götürülen ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinden seçilen 7 kişilik bir grup ile müze ziyareti sonrasında mülakatlar yapılmıştır. Mülakatlardan elde edilen sonuçlara göre, panoramik resmin sağladığı gerçeklik duygusunun, öğrenmedeki duyuşsal boyutun ortaya çıkarılmasında etkili olduğu görülmüştür. Öğrencilerin, panoramik resimle karşılaştıklarında şaşırıldıkları, heyecanlandıkları, kendilerini savaşa tanık olmuş gibi hissettikleri tespit edilmiştir. Öğrencilerin savaşın olumsuzluklarına ve İstanbul'un Fethi'nde yaşanan zorluklara vurgu yapmaları tarihsel empati kurma yönünde müzeden faydalandıklarını göstermektedir. Öğrenciler, müzenin tasarımının diğer müzelerden farklı olarak daha güçlü empati duygusu geliştirmelerine yardımcı olduğunu vurgulayarak, tarihsel bilginin somutlaştığını ve etkili bir öğrenme deneyimi yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Akmehmet, (2008) tarafından “müzelerin tarih öğretiminde nesne merkezli eğitim etkinlikleriyle kullanılması ilköğretim sosyal bilgiler öğretimi” adlı çalışmada, müzelerdeki nesne merkezli eğitim etkinliklerinin tarih öğretimindeki rolünü ve nasıl

kullanıldığı açıklanmış ve Türkiye’de Sosyal Bilgiler Programı tarih öğretiminde müzelerin kullanılması konusunda değerlendirmelerde bulunulmuştur. Çalışmada, İlköğretim Sosyal Bilgiler Programı müzelerin öğretim amaçlı kullanılması için açık bir yaklaşım sergilendiği, müze gezilerinin programda yer alan tarih içeriği (yakın tarih, Milli Mücadele, Atatürk ve Cumhuriyet) ve kazanımlarla ilişkilendirildiği ifade edilmiştir.

Baykan, (2007) tarafından yapılan çalışmada, 2005 ve 2006 ilköğretim programlarında müze eğitimi ile ilgili mevcut durumu saptanarak, uygulamada ortaya çıkan sorunlar öğretmen görüşlerine dayalı olarak belirlenmiştir. Tarama modeli niteliğinde olan araştırmanın çalışma evreni 2005 ve 2006 (1-5.sınıflar) İlköğretim programlarında yer alan müze eğitimine ilişkin kazanımlar; çalışma grubunu ise Ankara ili, Yenimahalle ilçesi 58. bölge okullarındaki sınıf öğretmenleri ve Alacaatlı İlköğretim okulu 4.sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmanın problemine ilişkin genel olarak elde edilen sonuçlara göre; 2000’li yıllarda geliştirilen öğretim programlarında müze eğitimine ilişkin kazanımların Görsel Sanatlar programı dışında yeterli sayıda olmadığı, özellikle çoğu konusunun müzede işlenebilecek bir potansiyele sahip olan Fen ve Teknoloji dersinde hiç yer verilmediği bunun da çok büyük bir eksiklik olduğu saptanmıştır. Ayrıca programlarda yer alan müze eğitimi etkinliklerinin öğretmenler tarafından yeterince benimsenmeyip kullanılmadığı, yine öğretmenlerin görüşlerinden anlaşılmaktadır. Araştırmada uygulanan müze eğitimi çalışmasının, bu tür etkinliklerin öğrenciler üzerinde olumlu sonuçlara ulaşılmasında etkili olduğunu da göstermektedir.

Uralman, (2006) tarafından yapılan çalışmada ilerleyen zamana karşı bilginin etkin bir şekilde verilmesi için müzelerin kullanımına dikkat çekilmiştir.

Çulha, (2006) tarafından yapılan çalışmada, tarihsel mekânların sosyal bilgiler öğretim sürecinde kullanılmasına yönelik etkinlikler geliştirilerek uygulanmış, öğrencilerin yaşadıkları öğrenme süreçlerine ilişkin bulgular ortaya koyulmuştur. Araştırma, nitel araştırma yöntemiyle yürütülmüş ve 7.sınıfa devam eden ilköğretim öğrencilerin görüşlerine başvurularak yaşadıkları öğrenme süreci betimlenmiş, altı öğrenciden oluşan örneklem ile çalışmalar yürütülmüştür. Araştırma sonucunda, öğrencilerin tarihsel kanıtları kullanarak ve tarihsel mekanları inceleyerek keşfederek öğrenme süreçlerinin harekete geçtiği, öğrenme sürecinde bilişsel ve fiziksel becerilerini kullanarak aktif oldukları, güçlü bir empati duygusu geliştirerek tarihsel bilgilerini yapılandırdıkları ve sıradan insanların

tarihi ile karşılaşma imkanı buldukları, akranları ile sosyal etkileşim içerisine girerek zevk aldıkları bir öğrenme süreci yaşadıkları gözlenmiştir.

Güleç ve Alkış, (2003) “Sosyal Bilgiler Öğretiminde Müze Gezilerinin İletişimsel Boyutu” adlı bir çalışma hazırlamışlardır. Çalışmada, veri toplama aracı olarak on açık uçlu soru kullanılmıştır. Bu çalışma, 2001-2002 eğitim-öğretim döneminde Bursa’daki farklı sosyo-ekonomik düzeylerdeki üç farklı semtten seçilmiş üç ilköğretim okulunda gerçekleştirilmiştir. X ilköğretim okulu, düşük sosyo-ekonomik düzeyi temsil etmektedir ve merkeze oldukça uzakta yer almaktadır. Y ilköğretim okulu, şehir merkezinde bulunan ve oldukça iyi sosyoekonomik şartları olan bir okulu temsil etmektedir. X ve Y ilköğretim okulları devlet okuludur. Z ilköğretim okulu ise özel bir ilköğretim okuludur ve bu araştırmada özel ilköğretim okullarını temsil etmektedir. Çalışmadan elde edilen bulgular şu şekilde özetlenmiştir: “Öğrencilerinizle müzeye gidiyor musunuz? Gidip gitmediğinizi belirttikten sonra nedenlerini belirtiniz” sorusuna her üç ilköğretim okulunda da öğretmenlerin neredeyse tamamına yakını öğrencileriyle müzelere gittiklerini belirtmişlerdir. Tek olumsuz cevap X okulundan gelmiştir. X okulundaki bu öğretmen öğrencileriyle müzelere gidemediğini, bunun nedeninin de okulun bulunduğu çevredeki maddi olanaksızlıklar ve gidiş dönüş imkânlarının yetersizliği olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlere “bir öğretim yılı içinde öğrencileriyle birlikte hangi sıklıkta müzeye gittikleri” sorulmuş X okulu yılda ortalama bir ya da iki, Y okulu yılda ortalama iki, Z okulu yılda ortalama üç kez müzeye gitmiştir sonucu bulunmuştur. Diğer bir soruda öğretmenlere “müzeye gitmeden önce yazılı ya da sözlü olarak öğrencileri bilgilendirmeye yönelik bir açıklama ya da herhangi bir hazırlık yapıp yapmadıkları” sorulmuştur. Öğretmenlerin hepsi sözlü olarak açıklamalar yaptıklarını, müze ile ilgili ön bilgiler verdiklerini belirtmişlerdir. Sadece Z okulundaki dört öğretmen bunlara ilave olarak gezi öncesinde müze gezisinin amacına uygun araştırma ödevleri verdiklerini, ilgili konular çerçevesinde öğrenciler arasında işbölümü yaptıklarını belirtmişlerdir. Bu çalışma doğrultusunda özel okul ve sosyo-ekonomik şartları iyi olan okulun sorulan sorulara ve yapılan çalışmalara katılımlarının daha yüksek olduğu ancak sosyo-ekonomik ve çevre açısından diğer iki okuldan daha aşağı olan okulun çalışmalara ve uygulamalara katılımlarının daha düşük olduğu görülmektedir.

Ata, (2002) tarafından yapılan çalışmada, Ankara iline bağlı sekiz ilçede bulunan Lise Tarih öğretmenleri ve İlköğretim okullarında tarih lisanslı Sosyal Bilgiler dersine giren

öğretmenlerin müze eğitimine ilişkin görüşleri ortaya konulmuş ve müze ortamlarının eğitim amaçlı kullanılmasına ilişkin görüşleri değerlendirilmiştir. Çalışmada öğretmenler, müze ortamlarının eğitim amaçlı kullanılmasına ilişkin olumlu düşüncede olduklarını ifade etmişler, tarih konularını müzeleri ve tarihi yerleri gezdirerek öğretmenin bilgiyi daha kalıcı yapacağını görüşünde bulunmuşlardır. Fakat öğretmenler, müzelerin kendilerine yeterince tanıtılmadığını düşünmektedirler. Müzelerin, çeşitli etkinliklerle tanıtım sorunlarını aşmaları gerektiği görüşündedirler. Ayrıca kendileri için müzeler ve müzelerde tarih öğretimi konularında hizmet içi kurslar, seminerler ve konferanslar düzenlenmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Adıgüzel, (2001) tarafından yapılan çalışmada müzelerin özellikle küçük yaştaki öğrenciler için okul dışında kullanılabilir en etkili öğrenme ortamı olarak ifade etmiştir.

Safran ve Ata, (1998) tarafından yapılan çalışmada ilköğretim öğrencileriyle yapılan müze gezilerinde planlamanın önemi vurgulanmıştır. Etkili bir müze çalışması yapılması için öğretmenin neler yapması gerektiğine dikkat çekilmiştir.

BÖLÜM 3

YÖNTEM

İlköğretim 7. Sınıf öğrencilerine göre müze gezilerinde yaşanan sorunları tespit etmenin amaçlandığı bu araştırmada araştırma modeli olarak tarama kullanılmıştır. Karasar (1984, s. 79)' ın belirttiği üzere “Tarama modeli, geçmişte ya da o anda var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyen, tanımlamayı amaçlayan araştırma yaklaşımıdır”.

“Tarama modelinde, araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne kendi koşulları içerisinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır” (Karasar, 2007, s. 77). Eğer bir araştırma geçmişteki ya da halen mevcut bir olayı var olduğu şekliyle betimlemeye yönelikse “tarama” modellerinden yararlanır (İslamoğlu, 2003, s. 77). Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel (2011, s. 231)' in belirttiği üzere “Tarama modeli, bir konuya ya da olaya ilişkin katılımcıların görüşlerinin ya da ilgi, beceri, yetenek, tutum vb. özelliklerinin belirlendiği araştırmalardır”.

3.1 Çalışma Grubu

Çalışma grubunu Ankara ili Altındağ ilçesi Hacı Bayram Ortaokulu, Çankaya ilçesi Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu ve Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulu, Gazi Üniversitesi Vakfı Özel Okulu, Yenimahalle ilçesi Mimar Sinan Ortaokulu ve Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu 7. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışma grubunda toplam 1265 öğrenci yer almıştır. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan uygun örnekleme (kolay ulaşılabilir örnekleme) yöntemi kullanılmıştır. Uygun örnekleme zaman, para ve işgücü açısından var olan sınırlılıklar nedeniyle örneklemin kolay ulaşılabilir ve uygulama

yapılabilir birimlerden seçilmesidir. Uygun örnekleme araştırmaya hız ve pratiklik kazandırır. Maliyeti azdır. Tanıdık bir örnekleme üzerinde çalışmaya da katkı sağlar (Yıldırım, Şimşek, 2013, s. 141).

3.2 Veri Toplama Aracı

Veriler görüş formu ile toplanmıştır. Görüş formunun analizlerin kolaylığı, görüşülenin kendini ifade etmesi ve gerektiğinde derinlemesine bilgi toplaması gibi avantajları vardır (Şahin, 2010, s. 163).

Bu araştırmada görüş formu 1265 öğrenciye uygulanmış ve görüşleri alınmıştır. Görüş formunda öğrencilerin müze gezilerine katılma durumları, hangi müzelere gittikleri, müze gezilerinde eğitimsel hazırlıklarla ilgili yaşadıkları sorunlar, müze gezilerinde ulaşım, yeme-içme, barınma ile ilgili yaşadıkları sorunlar, müze gezileri sırasında yaşadıkları sorunlar ve gezi sonrası yaşadıkları sorunlarla ilgili sorular yer almıştır. Görüş formu Ek 1’de verilmiştir.

Araştırmada ilköğretim 7. sınıf öğrencilerine göre müze gezilerinde yaşanan sorunları tespit etmek amacıyla altı açık uçlu sorudan oluşan görüş soruları hazırlanmış uzman kişilere gösterilmiş, geri dönütler dikkate alınarak altı sorudan oluşan görüş formuna son şekli verilmiştir. Hazırlanan görüş formu Ek 1’de verilmiştir. Veriler yazılı olarak toplanmıştır.

Daha sonra belirlenen okullarda resmi olarak uygulama yapmak amacıyla gerekli yazılı izin belgesi alınmıştır. Uygulama için alınan izin belgesi Ek 2’de verilmiştir. Uygulamaya başlamadan önce gerekli açıklamalar yapılmış ve öğrencilerin isimlerini yazmamaları gerektiği bu yüzden rahatça düşüncelerini belirtebilecekleri ifade edilmiştir.

3.3 Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin çözümlenmesinde betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analizde, veriler görüşülenden elde edildiği şekilde değiştirilmeden alıntılar şeklinde aktarılır.

Yıldırım ve Şimşek (2013, s. 256)’ in belirttiği üzere “Veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenebileceği gibi, görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan sorular ya da boyutlar dikkate alınarak da sunulabilir. Betimsel analizde, görüşülen ya da

gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir”.

BÖLÜM 4

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular ışığında alt problemler cevaplandırılmaya çalışılmıştır.

4.1 Verilerin Analizinde Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın nitel verilerinden elde edilen bulgular alt problem dikkate alınarak yorumlanmıştır.

4.1.1 Birinci Alt Problem

Araştırmanın birinci alt probleminin analizinde öğrencilerin müze gezilerine katılım durumları değerlendirilmiştir. Bu amaçla da 7. sınıf öğrencilerine müze gezilerine katılıp katılmadıkları ile ilgili görüş formu uygulanmıştır. Görüş formunun birinci sorusu ile birinci alt probleme cevap aranmıştır. “Görüş formunun birinci sorusu müze gezilerine katıldınız mı?” ‘dır. Bu soruyla ilgili olarak uygulama yapılan altı okulun verdiği cevaplar tablo 1’de gösterilmiştir.

4.1.1.1 “Müze gezilerine katıldınız mı?” Sorusunun analizi

Tablo 1

Uygulama Yapılan Okullardaki Öğrencilerin Müze Gezilerine Katılım Durumları

Okul Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Gazi Koleji Ortaokulu	124	100
Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulu	307	98.39
Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu	144	96
Hacı Bayram Ortaokulu	118	92.18
Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu	349	99.43
Mimar Sinan Ortaokulu	198	99
TOPLAM	1240	100

Altı farklı okulda toplam 1265 7. sınıf Sosyal Bilgiler öğrencisine görüş formu uygulanmıştır. Görüş formu dolduran öğrencilerin 1240'ı müze gezilerine katıldığını 25'i ise kendisi ya da ailesi ile birlikte müzeye gittiğini belirtmektedir. Gazi Koleji Ortaokulundan görüş formu dolduran 124 öğrencinin tamamı en azından bir sefer müze gezisine katılan öğrencilerdendir. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan görüş formu dolduran 312 öğrenciden 307'si en azından bir sefer müze gezisine katılan ancak 5'i ise doğrudan müze gezisine katılmayıp kendisi ya da ailesi ile müzelere giden öğrencilerdendir. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan görüş formu dolduran 150 öğrenciden 144'ü en azından bir sefer müze gezisine katılan ancak 6'sı ise doğrudan müze gezisine katılmayıp kendisi ya da ailesi ile müzelere giden öğrencilerdendir. Hacı Bayram Ortaokulundan Görüş formu dolduran 128 öğrenciden 118'i en azından bir sefer müze gezisine katılan ancak 10'u ise doğrudan müze gezisine katılmayıp kendisi ya da ailesi ile müzelere giden öğrencilerdendir. Mimar Sinan Ortaokulundan görüş formu dolduran 200 öğrenciden 198'i en azından bir sefer müze gezisine katılan ancak 2'si ise doğrudan müze gezisine katılmayıp kendisi ya da ailesi ile müzelere giden öğrencilerdendir. Mehmet Emin Yurdakul Okulundan Görüş formu dolduran 351 öğrenciden 349'u en azından bir sefer müze gezisine katılan ancak 2'si ise doğrudan müze gezisine katılmayıp kendisi ya da ailesi ile müzelere giden öğrencilerdendir.

4.1.2 İkinci Alt Problem

Araştırmanın ikinci alt probleminin analizinde öğrencilerin hangi müze gezilerine katıldıkları değerlendirilmiştir. Bu amaçla da 7. sınıf öğrencilerine katıldıkları müze gezilerinin hangileri olduğu ile ilgili görüş formu uygulanmıştır. Görüş formunun ikinci sorusu ile ikinci alt probleme cevap aranmıştır. “Görüş formunun ikinci sorusu katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?” ‘dir. Bu soruyla ilgili olarak uygulama yapılan altı okulun verdiği cevaplar tablo 2, 3, 4, 5, 6, 7’de gösterilmiştir.

4.1.2.1 “Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz”? Sorusunun analizi

Tablo 2

Gazi Koleji Ortaokulu Öğrencilerinin Katıldıkları Müzeler

Müze Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Anıtkabir Müzesi	105	84.67
Etnografya Müzesi	42	33.87
Anadolu Medeniyetler Müzesi	66	53.22
MTA Müzesi	58	46.77
Ulucanlar Cezaevi Müzesi	1	0.806
Rahmi Koç Müzesi	37	29.83
ODTÜ Araba Müzesi	3	2.419
THK Müzesi	2	1.612
Topkapı Müzesi	11	8.870
Feza Gürsoy Bilim Merkezi	11	8.870
Beypazarı Yaşayan Müze	11	8.870
Tabiat Tarihi Müzesi	3	2.419
Kıbrıs Barbarlık Müzesi	3	2.419
Eskişehir Balmumu Müzesi	2	1.612
Prag Korku Müzesi	1	0.806
TOPLAM	124	100

Gazi Koleji Ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 124 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Öğrencilerin 105’i (% 84.67) Anıtkabir müzesi gezisine, 42’si (% 33.87) Etnografya

müzesi gezisine, 66'sı (% 53.22) Anadolu Medeniyetler müzesi gezisine, 58'si (% 46.77) MTA müzesi gezisine, 1'i (% 0.806) Ulucanlar Cezaevi müzesine, 37'si (% 29.83) Rahmi Koç müzesi gezisine, 3'ü (% 2.419) ODTÜ Araba müzesine, 2'si (% 1.612) THK müzesine, 11'i (% 8.870) Topkapı Müzesine, 11'i (% 8.870) Feza Gürsoy Bilim merkezi gezisine, 11'i (%8.870) Beypazarı Yaşayan müze gezisine, 3'ü (% 2.419) Tabiat Tarihi müzesine, 3'ü (% 2.419) Kıbrıs Barbarlık müzesine, 2'si (%1.612) Eskişehir Balmumu müzesine ve 1'i (% 0.806) Prag Korku müzesine gittiğini belirtmektedir.

“Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkında görüş belirten öğrencilerin cevaplarına yönelik öğrenci cümleleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “ *Rahmi Koç müzesine, MTA müzesine, Etnografya müzesine Barbarlık müzesine gittim.*” Bu görüş Ek 3’de verilmiştir. Bir başka öğrenci “ *Etnografya müzesine, MTA Tabiat Tarihi müzesine, Eskişehir Balmumu Heykeller müzesine, Anıtkabir’e, Topkapı Sarayı’na, İstanbul Oyuncak müzesine gittim.*” Bu görüş Ek 4’de verilmiştir. Bir başka öğrenci ise “ *Anadolu Medeniyetler müzesine, Çanakkale Şehitliğine, Anıtkabir’e, Topkapı Sarayı’na gittim.*” Bu görüş Ek 5’ de verilmiştir.

Tablo 3

Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulu Öğrencilerinin Katıldıkları Müzeler

Müze Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Anıtkabir Müzesi	270	86.53
Etnografya Müzesi	95	30.44
Anadolu Medeniyetler Müzesi	28	8.974
MTA Müzesi	25	8.012
Ulucanlar Cezaevi Müzesi	5	1.602
Rahmi Koç Müzesi	3	0.961
ODTÜ Araba Müzesi	15	4.807
THK Müzesi	5	1.602
Topkapı Müzesi	2	0.641
Feza Gürsoy Bilim Merkezi	17	5.448
Göreme Açık Hava Müzesi	5	1.602
Amasya Müzesi	3	0.961
Eskişehir Cam Sanatları Müzesi	3	0.961
Eskişehir Balmumu Müzesi	6	1.923
TÜBİTAK Bilim Müzesi	1	0.320
TOPLAM	312	100

Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 312 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Öğrencilerin 270'i (% 86.53) Anıtkabir müzesi gezisine, 95'i (% 30.44) Etnografya müzesi gezisine, 28'i (% 8.974) Anadolu Medeniyetler müzesi gezisine, 25'i (% 8.012) MTA müzesi gezisine, 5'i (% 1.602) Ulucanlar Cezaevi müzesine, 3'ü (% 09.61) Rahmi Koç müzesi gezisine, 15'i (% 4.807) ODTÜ Araba müzesine, 5'i (% 1.602) THK müzesine, 2'si (% 0.641) Topkapı Müzesine, 17'si (% 5.448) Feza Gürsoy Bilim merkezi gezisine, 5'i (%1.602) Göreme Açık Hava müzesi gezisine, 3'ü (% 0.961) Amasya müzesine, 3'ü (% 0.961) Eskişehir Cam Sanatları müzesine, 6'sı (%1.923) Eskişehir Balmumu müzesine ve 1'i (% 0.320) TÜBİTAK Bilim müzesine gittiğini belirtmektedir.

“Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkında görüş belirten öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “ *Anıtkabir’e, Etnografya müzesine, Eski Meclis’e, Araba müzesine gittim.*”

Bu görüş Ek 6’da verilmiştir. Bir başka öğrenci “ *Anıtkabir’e, Etnografya müzesine,*

Mehmet Akif Ersoy'un evine, ODTÜ'deki Araba müzesine, Eski TBMM'ye gittim.” Bu görüş Ek 7’de verilmiştir. Bir başka öğrenci ise “ Anadolu Medeniyetler müzesine, Anıtkabir’e, MTA’ya, Etnografya müzesine, Feza Gürsoy Bilim Merkezi’ne gittim.” Bu görüş Ek 8’ de verilmiştir.

Tablo 4

Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu Öğrencilerinin Katıldıkları Müzeler

Müze Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Anıtkabir Müzesi	282	80.34
Etnografya Müzesi	88	25.07
Anadolu Medeniyetler Müzesi	210	59.82
MTA Müzesi	76	21.65
Ulucanlar Cezaevi Müzesi	7	1.994
Rahmi Koç Müzesi	7	1.994
Eski Meclis	21	5.982
THK Müzesi	16	4.558
Topkapı Müzesi	19	5.413
Feza Gürsoy Bilim Merkezi	72	20.51
İstanbul Oyuncak Müzesi	5	1.424
Vehbi Koç Müzesi	3	0.854
Mevlana Müzesi	8	2.279
Göreme Açık Hava Müzesi	2	0.569
Çanakkale Şehitlik Müzesi	35	9.971
TOPLAM	351	100

Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 351 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Öğrencilerin 282’si (% 80.34) Anıtkabir müzesi, 88’i (% 25.07) Etnografya müzesi, 210’u (% 59.82) Anadolu Medeniyetler müzesi, 76’sı (% 21.65) MTA müzesi, 7’si (% 1.994) Ulucanlar Cezaevi müzesine, 7’si (% 1.994) Rahmi Koç müzesi, 21’i (% 5.982) Eski Meclis müzesine, 16’sı (% 4.558) THK müzesine, 19’u (% 5.413) Topkapı Müzesine, 72’si (% 20.51) Feza Gürsoy Bilim merkezine, 5’i (%1.424) İstanbul Oyuncak müzesine, 3’ü (% 0.854) Vehbi Koç müzesine, 8’i (% 2.279) Mevlana müzesine, 2’si (%0.569)

Göreme Açık Hava müzesine ve 35'i (% 9.971) Çanakkale Şehitlik müzesine gittiğini belirtmektedir.

“Katıldığımız müzenin ismini belirtiniz?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkında görüş belirten öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “ *Anadolu Medeniyet Müzesi’ne, MTA’ya, Etnografya müzesine, Anıtkabir’e, Topkapı Sarayı’na, Çanakkale Şehitliği’ne gittim.*” Bu görüş Ek 9’da verilmiştir. Bir başka öğrenci “ *MTA’ya, Anıtkabir’e, Feza Gürsoy Bilim Merkezi’ne, Anadolu Medeniyetler Müzesi’ne, Topkapı Sarayı’na, Ulucanlar Cezaevi müzesine gittim.*” Bu görüş Ek 10’da verilmiştir. Bir başka öğrenci ise “ *Anıtkabir’e, Feza Gürsoy Bilim Merkezi’ne, Etnografya müzesine, Çanakkale Şehitliğine, Anadolu Medeniyetler müzesine, gittim.*” Bu görüş Ek 11’de verilmiştir.

Tablo 5

Hacı Bayram Ortaokulu Öğrencilerinin Katıldıkları Müzeler

Müze Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Anıtkabir Müzesi	99	77.34
Etnografya Müzesi	20	15.62
Anadolu Medeniyetler Müzesi	3	2.343
MTA Müzesi	27	21.09
Ulucanlar Cezaevi Müzesi	3	2.343
Rahmi Koç Müzesi	1	0.781
Çanakkale Şehitlik Müzesi	7	5.468
Feza Gürsoy Müzesi	22	17.18
Gazi Üniversitesi Somut Olmayan K. M. Müzesi ³		2.343
Topkapı Müzesi	2	1.562
TOPLAM	128	100

Hacı Bayram Ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 128 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Öğrencilerin 99’u (% 77.34) Anıtkabir müzesi, 20’si (% 15.62) Etnografya müzesi, 3’ü (% 2.343) Anadolu Medeniyetler müzesi, 27’si (% 21.09) MTA müzesi, 3’ü (% 2.343) Ulucanlar Cezaevi müzesine, 1’i (% 0.781) Rahmi Koç müzesi, 7’si (% 5.468) Çanakkale Şehitlik müzesine, 22’si (% 17.18) Feza Gürsoy Bilim merkezine, 3’ü (%2.343) Gazi Üniversitesi Somut Olmayan Kültürel Miras müzesine ve 2’si (% 1.562) Topkapı Müzesine gittiklerini belirtmektedir.

“Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkında görüş belirten öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “ *Gazi Üniversitesi Somut Olmayan Nesnelere Müzesi’ne, Anıtkabir’e, Çanakkale Şehitliği’ne, Ulucanlar Cezaevi Müzesi’ne gittim.*” Bu görüş Ek 12’de verilmiştir. Bir başka öğrenci “*Etnografya Müzesi’ne, Anıtkabir’e, Feza Gürsoy Bilim Merkezi’ne, gittim.*” Bu görüş Ek 13’de verilmiştir.

Tablo 6

Mimar Sinan Ortaokulu Öğrencilerinin Katıldıkları Müzeler

Müze Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Anıtkabir Müzesi	185	92.50
Etnografya Müzesi	36	18
Anadolu Medeniyetler Müzesi	12	6
MTA Müzesi	78	39
Ulucanlar Cezaevi Müzesi	6	3
Rahmi Koç Müzesi	14	7
Eski Meclis	16	8
Dinozorlar Müzesi	4	2
Topkapı Müzesi	8	4
Feza Gürsoy Bilim Merkezi	47	23.50
ODTÜ Araba Müzesi	4	2
Türk Hava Kurumu Müzesi	5	2.50
Meteoroloji Müzesi	8	4
Tabiat Tarihi Müzesi	8	4
Çanakkale Şehitlik Müzesi	15	7.50
TOPLAM	200	100

Mimar Sinan Ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 200 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Öğrencilerin 185’i (% 92.50) Anıtkabir müzesi, 36’sı (% 18) Etnografya müzesi, 12’si (% 6) Anadolu Medeniyetler müzesi, 78’i (% 39) MTA müzesi, 6’sı (% 3) Ulucanlar Cezaevi müzesine, 14’ü (% 7) Rahmi Koç müzesi, 16’sı (% 8) Eski Meclis müzesine, 4’ü (% 2) Dinozorlar müzesine, 8’i (% 4) Topkapı Müzesine, 47’si (% 23.50) Feza Gürsoy Bilim merkezi, 4’ü (% 2) ODTÜ Araba müzesi, 5’i (% 2.50) Rahmi Koç müzesine, 8’i (% 4) Meteoroloji müzesine, 8’i (% 4) Tabiat Tarihi müzesine ve 15’i (% 7.50) Çanakkale Şehitlik müzesine gittiğini belirtmektedir.

“Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkında görüş belirten öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “Anıtkabir’e, Anadolu Medeniyet Müzesi’ne, Çanakkale Şehitliğine, Feza Gürsoy Bilim Merkezi’ne gittim.” Bu görüş Ek 14’de verilmiştir. Bir başka öğrenci “Topkapı Sarayı’na, Eski Meclis’e, Etnografya Müzesi’ne, MTA’ya, Anadolu Medeniyet Müzesi’ne, Anıtkabir’e, Çanakkale Şehitliği’ne gittim.” Bu görüş Ek 15’de verilmiştir.

Tablo 7

Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu Öğrencilerinin Katıldıkları Müzeler

Müze Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Anıtkabir Müzesi	130	86.66
Etnografya Müzesi	30	20
Anadolu Medeniyetler Müzesi	55	36.66
MTA Müzesi	24	16
Ulucanlar Cezaevi Müzesi	8	5.333
PTT Pul Müzesi	12	8
Eski Meclis	10	6.667
Dinozorlar Müzesi	6	4
Topkapı Müzesi	16	10.66
Feza Gürsoy Bilim Merkezi	7	4.666
ODTÜ Araba Müzesi	6	4
Viyana Saray Müzesi	4	2.666
Eskişehir Balmumu Müzesi	6	4
Tabiat Tarihi Müzesi	8	5.333
Çanakkale Şehitlik Müzesi	9	6
TOPLAM	150	100

Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 150 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Öğrencilerin 130’u (% 86.66) Anıtkabir müzesi, 30’u (% 20) Etnografya müzesi, 55’i (% 36.66) Anadolu Medeniyetler müzesi, 24’ü (% 16) MTA müzesi, 8’i (% 5.333) Ulucanlar Cezaevi müzesine, 12’si (% 8) PTT Pul müzesi, 10’u (% 6.667) Eski Meclis müzesine, 6’sı (% 4) Dinozorlar müzesine, 16’sı (% 10.66) Topkapı Müzesine, 7’si (% 4.666) Feza Gürsoy Bilim merkezine, 6’sı (% 4) ODTÜ Araba müzesi, 4’ü (% 2.666)

Avusturya Saray müzesine, 6'sı (% 4) Eskişehir Balmumu müzesine, 8'i (% 5.333) Tabiat Tarihi müzesine ve 9'u (% 6) Çanakkale Şehitlik müzesine gittiğini belirtmektedir.

“Katıldığımız müzenin ismini belirtiniz?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkında görüş belirten öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “*Anadolu Medeniyet Müzesi'ne, Etnografya Müzesi'ne, Anıtkabir'e, Topkapı Sarayı'na, PTT Pul Müzesi'ne gittim.*” Bu görüş Ek 16'de verilmiştir. Bir başka öğrenci “*Anıtkabir'e, MTA'ya, Anadolu Medeniyet Müzesi'ne, Çanakkale Şehitliği'ne gittim.*” Bu görüş Ek 17'de verilmiştir.

4.1.3 Üçüncü Alt Problem

Araştırmanın üçüncü alt probleminin analizinde 7. sınıf öğrencilerinin eğitimsel hazırlıklarla ilgili problemleri hakkındaki görüşleri değerlendirilmiştir. Bu amaçla da 7. sınıf öğrencilerine müze gezilerinde yaşadıkları sorunlarla ilgili görüş formu uygulanmıştır. Görüş formunun üçüncü sorusu ile üçüncü alt probleme cevap aranmıştır. Görüşmedeki üçüncü sorunun verileri betimsel analize dayalı olarak analiz edilmiştir. Araştırmanın verileri aşağıdadır.

4.1.3.1 “7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle eğitimsel hazırlıkla ilgili sorunlar nelerdir? ” sorusunun analizi

Görüş formuna katılan öğrencilere eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar nelerdir? Sorusu sorulmuştur. Bu bağlamda öğrencilerin verdiği cevaplar betimsel analizle analiz edilmiş ve “bilgi kartı dağıtılmadı”, “bilgi verilmeden gidildi”, “broşür dağıtılmadı”, “eğitimsel hazırlıklar anlaşılmadı”, “slayt tanıtımı yapılmadı” temaları altında kodlamaları yapılmıştır. Bu doğrultuda okullar bazında verilere tablo 8, 9, 10, 11, 12, 13'te yer verilmiştir.

Tablo 8

Eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Gazi Koleji ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bilgi kartı dağıtılmadı	42	33.87
Bilgi verilmeden gidildi	12	9.67
Broşür dağıtılmadı	15	12.09
Eğitimsel hazırlıklar anlaşılmadı	31	25
Slayt vb. tanıtım yapılmadı	24	19.35
TOPLAM	124	100

Tablo 8'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 42'si (% 33.87) eğitimsel hazırlık yapılırken bilgi kartı dağıtılmıyor diye görüş bildirmektedirler. Öğrencilerin 12'si (% 9.67) bilgi verilmeden müze gezilerine gittiklerini ifade etmektedirler. Öğrencilerin 15'i (12.09) eğitimsel hazırlık yapılırken broşür dağıtılmadığını belirtmektedirler. Öğrencilerin 31'i (% 25) eğitimsel hazırlığın anlaşılmadığını belirtmektedirler. Öğrencilerin 24'ü slayt vb. tanıtım yapılmadığını belirtmektedirler.

Öğrencilere eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar nelerdir? Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Geziye gitmeden önce yeterli açıklamalar yapılmıyor. Gideceğimiz müze yeterince tanıtılmıyor. Araçlara binip gidiyoruz. Bilgi kartları, afiş, broşür dağıtılmıyor." Bu görüş Ek 18'de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, "Eğitimsel hazırlık az yapılıyor. Bence öğretmen ne yapacağımızı anlatmalı, ancak anlatmıyor. Afiş verilse de bence afişlerde de yeterli bilgi yok. Bence tarihi bir yere gidiyorsak, tarihi bilgiler anlatılmalı. Daha çok bilgi aktarılmalı." Bu görüş Ek 19'da verilmiştir. Bir diğer öğrenci, "Eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorun var. Bilgi kartı, afiş, resim verilmiyor. Yeterli açıklama yapılmıyor." Bu görüş Ek 20'de verilmiştir.

Tablo 9

Eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Kurtuluş Tevfik İleri ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bilgi kartı dağıtılmadı	19	6.089
Bilgi verilmeden gidildi	213	68.26
Broşür vb. dağıtılmadı	26	8.33
Eğitimsel hazırlıklar anlaşılmadı	52	16.66
Slayt vb. tanıtım yapılmadı	2	0.64
TOPLAM	312	100

Tablo 9'daki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 19'u (% 6.089) eğitimsel hazırlık yapılırken bilgi kartı dağıtılmıyor diye görüş bildirmektedirler. Öğrencilerin 213'ü (% 68.26) bilgi verilmeden müze gezilerine gittiklerini ifade etmektedirler. Öğrencilerin 26'sı (8.33) eğitimsel hazırlık yapılırken broşür dağıtılmadığını belirtmektedirler. Öğrencilerin 52'si (% 16.66) eğitimsel hazırlığın anlaşılmadığını belirtmektedirler. Öğrencilerin 2'si (% 0.64) slayt vb. tanıtım yapılmadığını belirtmektedirler.

Öğrencilere eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar nelerdir? Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “ *Eğitimsel hazırlıklar az yapılıyor bu yüzden afişler ve bilgi kartları verilmeli. Bize gideceğimiz yer ile ilgili bilgiler anlatılmalı.*” Bu görüş Ek 21'de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “*Eğitimsel hazırlık yapılmıyor. Afiş dağıtılmıyor. Bilgi kartı verilmiyor. Müze ile ilgili bilgi verilmiyor.*” Bu görüş Ek 22'de verilmiştir.

Tablo 10

Eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Gülen Muharrem Pakoğlu ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bilgi kartı dağıtılmadı	17	11.33
Bilgi verilmeden gidildi	58	38.66
Broşür vb. dağıtılmadı	29	19.33
Eğitimsel hazırlıklar anlaşılmadı	30	20
Slayt vb. tanıtım yapılmadı	16	10.66
TOPLAM	150	100

Tablo 10'daki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 17'si (% 11.33) eğitimsel hazırlık yapılırken bilgi kartı dağıtılmıyor diye görüş bildirmektedirler. Öğrencilerin 58'i (% 38.66) bilgi verilmeden müze gezilerine gittiklerini ifade etmektedirler. Öğrencilerin 29'u (19.33) eğitimsel hazırlık yapılırken broşür dağıtılmadığını belirtmektedirler. Öğrencilerin 30'u (% 20) eğitimsel hazırlığın anlaşılmadığını belirtmektedirler. Öğrencilerin 16'sı (% 10.66) slayt vb. tanıtım yapılmadığını belirtmektedirler.

Öğrencilere eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar nelerdir? Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar var. Direk araçlara bindirip götürüyorlar." Bu görüş Ek 23'de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, "Eğitimsel hazırlık yaptıklarını düşünmüyorum. Bize gideceğimiz yeri söylüyorlar fakat çok bilgilendirme yaptıklarını söyleyemem." Bu görüş Ek 24'de verilmiştir.

Tablo 11

Eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Mimar Sinan ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bilgi kartı dağıtılmadı	22	11
Bilgi verilmeden gidildi	78	39
Broşür vb. dağıtılmadı	36	18
Eğitimsel hazırlıklar anlaşılmadı	51	25.5
Slayt vb. tanıtım yapılmadı	13	6.5
TOPLAM	200	100

Tablo 11'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 22'si (% 11) eğitimsel hazırlık yapılırken bilgi kartı dağıtılmıyor diye görüş bildirmektedirler. Öğrencilerin 78'i (% 39) bilgi verilmeden müze gezilerine gittiklerini ifade etmektedirler. Öğrencilerin 36'sı (% 18) eğitimsel hazırlık yapılırken broşür dağıtılmadığını belirtmektedirler. Öğrencilerin 51'i (% 25.5) eğitimsel hazırlığın anlaşılmadığını belirtmektedirler. Öğrencilerin 13'ü (% 6.5) slayt vb. tanıtım yapılmadığını belirtmektedirler.

Öğrencilere eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar nelerdir? Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “ Sorun var. Anlatım ve açıklama yapılmadı. Resim ya da görsel afiş dağıtılmadı. Bence afiş ya da resim gösterilmeliydi.” Bu görüş Ek 25’de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Hazırlık yapılmıyor. Resim, anlatım, sunum yapılmıyor. Resim açılmalı, akıllı tahtada sunum yapmalı, bilgi verilmeliydi.” Bu görüş Ek 26’da verilmiştir.

Tablo 12

Eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Hacı Bayram ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bilgi kartı dağıtılmadı	6	4.68
Bilgi verilmeden gidildi	38	29.68
Broşür vb. dağıtılmadı	15	11.71
Eğitimsel hazırlıklar anlaşılmadı	57	44.53
Slayt vb. tanıtım yapılmadı	12	9.375
TOPLAM	128	100

Tablo 12’deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 6’sı (% 4.68) eğitimsel hazırlık yapılırken bilgi kartı dağıtılmıyor diye görüş bildirmektedirler. Öğrencilerin 38’i (% 29.68) bilgi verilmeden müze gezilerine gittiklerini ifade etmektedirler. Öğrencilerin 15’i (11.71) eğitimsel hazırlık yapılırken broşür dağıtılmadığını belirtmektedirler. Öğrencilerin 57’si (% 44.53) eğitimsel hazırlığın anlaşılmadığını belirtmektedirler. Öğrencilerin 12’si (% 9.375) slayt vb. tanıtım yapılmadığını belirtmektedirler.

Öğrencilere eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar nelerdir? Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “Yapılmıyor ama şunlar yapılırsa iyi olurdu. Bize resim, afiş gibi şeyler hazırlamalılar. Hem daha bilgili oluruz.” Bu görüş Ek 27’de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Hazırlık yapılmıyor. Gidilecek yerin resimleri gösterilebilir ya da onun tarihçesi hakkında bilgi verilebilir.” Bu görüş Ek 28’de verilmiştir.

Tablo 13

Eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Mehmet Emin Yurdakul ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bilgi kartı dağıtılmadı	43	12.25
Bilgi verilmeden gidildi	122	34.75
Broşür vb. dağıtılmadı	115	32.76
Eğitimsel hazırlıklar anlaşılmadı	55	15.66
Slayt vb. tanıtım yapılmadı	16	4.55
TOPLAM	351	100

Tablo 13'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 43'ü (% 12.25) eğitimsel hazırlık yapılırken bilgi kartı dağıtılmıyor diye görüş bildirmektedirler. Öğrencilerin 122'si (% 34.75) bilgi verilmeden müze gezilerine gittiklerini ifade etmektedirler. Öğrencilerin 115'i (32.76) eğitimsel hazırlık yapılırken broşür dağıtılmadığını belirtmektedirler. Öğrencilerin 55'i (% 15.66) eğitimsel hazırlığın anlaşılmadığını belirtmektedirler. Öğrencilerin 16'sı (% 4.55) slayt vb. tanıtım yapılmadığını belirtmektedirler.

Öğrencilere eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar nelerdir? Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Öğretmenimiz bize fazla bilgi vermiyor. Direk para isteyip otobüse bindiriyorlar. Biz mağduruz. Eğitimsel hazırlık yapılmıyor. Afiş, broşür, ön hazırlık verilmiyor." Bu görüş Ek 29'da verilmiştir. Bir diğer öğrenci, "Eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorun var. Çünkü gideceğimiz müzeyle ilgili yeterli bilgi verilmiyor. Müzeyle ilgili resim, afiş, poster gibi kartlar dağıtılmıyor. Bu yüzden sorun var." Bu görüş Ek 30'da verilmiştir.

4.1.4 Dördüncü Alt Problem

Araştırmanın dördüncü alt probleminin analizinde 7. sınıf öğrencilerinin ulaşım ile ilgili problemleri hakkındaki görüşleri değerlendirilmiştir. Bu amaçla da 7. sınıf öğrencilerine müze gezilerinde yaşadıkları sorunlarla ilgili görüş formu uygulanmıştır. Görüş formunun dördüncü sorusunun başlangıç kısmı ile dördüncü alt probleme cevap aranmıştır. Görüş

formundaki dördüncü sorunun başlangıç kısmının verileri betimsel analizle analiz edilmiştir. Araştırmanın verileri aşağıdadır.

4.1.4.1 “7. Sınıf Sosyal Bilgiler öğrencilerinin gözüyle müze gezilerinde ulaşım ile ilgili sorunlar nelerdir?” sorusunun analizi

Görüş formuna katılan öğrencilere müze gezilerinde ulaşım ile ilgili sorunlar nelerdir? Sorusu sorulmuştur. Bu bağlamda öğrencilerin verdiği cevaplar betimsel analizle analiz edilmiş ve “Araçların dolu olması ve ayakta kalma sorunu”, “Ulaşım ücretlerinin fazla olması”, “Ulaşım araçlarının havasız ve sıcak olması”, “Araçların gereksiz hız yapması” temaları altında kodlamaları yapılmıştır. Bu doğrultuda okullar bazındaki verilere tablo 14, 15, 16, 17, 18 ve 19’da yer verilmiştir.

Tablo 14

Müze Gezilerinde Ulaşım ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Gazi Koleji ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Araçların dolu olması ve ayakta kalma sorunu	20	33.89
Ulaşım ücretlerinin fazla olması	11	18.64
Ulaşım araçlarının havasız ve sıcak olması	59	100
Araçların gereksiz hız yapması	3	5.084
TOPLAM	59	100

Gazi Koleji Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 59 öğrenci müze gezilerinde ulaşım ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 65 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablodaki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 20’si (% 33.89) araçların dolu olması ve ayakta kalma sorunu yaşadığını belirtmektedir. Öğrencilerin 11’i (% 18.64) ulaşım ücretlerinin fazla olması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 59’u (% 100) ulaşım araçlarının havasız ve sıcak olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 3’ü (% 5.084) araçların gereksiz hız yapması konusunda sorun yaşadığını belirtmektedir.

Gazi Koleji ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 124 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 59'u ulaşım ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile ulaşım ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere “7. sınıf öğrencilerine göre müze gezilerinde ulaşım ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “*Servisler havasız oluyor ve servisler küçük olduğunda sıkışıyoruz.*” demiştir. Bu görüş Ek 31’de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “*Bence ücret alınmamalıdır ya da fiyat azaltılmalıdır. Bu benim için bir sorun. Ayrıca otobüsün rahatsız edici olması, içerideki havanın kirli olması benim için bir sorun.*” demiştir. Bu görüş Ek 32’de verilmiştir.

Tablo 15

Müze Gezilerinde Ulaşım ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Kurtuluş Tevfik İleri ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Araçların dolu olması ve ayakta kalma sorunu	98	54.44
Ulaşım ücretlerinin fazla olması	47	26.11
Ulaşım araçlarının havasız ve sıcak olması	26	14.44
Araçların gereksiz hız yapması	11	6.11
TOPLAM	180	100

Kurtuluş Tevfik İleri ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 180 öğrenci müze gezilerinde ulaşım ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 132 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 15’deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 98’i (% 54.44) araçların dolu olması ve ayakta kalma sorunu yaşadığını belirtmektedir. Öğrencilerin 47’si (% 26.11) ulaşım ücretlerinin fazla olması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 26’sı (% 14.44) ulaşım araçlarının havasız ve sıcak olmasından sorun yaşadıklarını

belirtmektedirler. Öğrencilerin 11'i (% 6.11) araçların gereksiz hız yapması konusunda sorun yaşadığını belirtmektedir.

Kurtuluş Tevfik İleri ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 312 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 180'i ulaşım ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile ulaşım ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, “Müze gezilerinde ulaşım ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “*Servis için ücret toplanmamalı. Devlet tarafından karşılanmalı. Aynı zamanda servisin havasız olması ve hiçbir şekilde soğutucu olmaması benim için sorundur.*” demiştir. Bu görüş Ek 33’de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “*Ücret az toplansın. Havasızlık var. Ayakta gidiyoruz ya da iki kişilik yere üç kişi oturuyor.*” demiştir. Bu görüş Ek 34’de verilmiştir.

Tablo 16

Müze Gezilerinde Ulaşım ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Gülen Muharrem Pakoğlu ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Araçların dolu olması ve ayakta kalma sorunu	104	69.33
Ulaşım ücretlerinin fazla olması	92	61.33
Ulaşım araçlarının havasız ve sıcak olması	73	48.66
Araçların gereksiz hız yapması	12	8
TOPLAM	132	100

Gülen Muharrem Pakoğlu ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 132 öğrenci müze gezilerinde ulaşım ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 18 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 16’deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 104’ü (% 69.33) araçların dolu olması ve ayakta kalma sorunu yaşadığını belirtmektedir. Öğrencilerin 92’si (% 61.33) ulaşım

ücretlerinin fazla olması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 73'ü (% 48.66) ulaşım araçlarının havasız ve sıcak olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 12'si (% 8) araçların gereksiz hız yapması konusunda sorun yaşadığını belirtmektedir.

Gülen Muharrem Pakoğlu ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 150 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 132'si ulaşım ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile ulaşım ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezilerinde ulaşım ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Müze gezisi için ücret toplanmamalı. Çünkü eğitim için yapılan bir şey. Havasızlık sıcaklıkla birlikte bizi çok zorlamıştı." demiştir. Bu görüş Ek 35'de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, "Ulaşım ücretleri bence toplanmamalı. Havasızlık ve sıkışıklık vardı." demiştir. Bu görüş Ek 36'da verilmiştir.

Tablo 17

Müze Gezilerinde Ulaşım ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Mimar Sinan ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Araçların dolu olması ve ayakta kalma sorunu	124	66.31
Ulaşım ücretlerinin fazla olması	137	73.26
Ulaşım araçlarının havasız ve sıcak olması	122	65.24
Araçların gereksiz hız yapması	14	7.486
TOPLAM	187	100

Mimar Sinan ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 187 öğrenci müze gezilerinde ulaşım ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 13 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 17'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 124'ü (% 66.31) araçların dolu olması ve ayakta kalma sorunu yaşadığını belirtmektedir. Öğrencilerin 137'si (% 73.26) ulaşım ücretlerinin fazla olması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 122'si (% 65.24) ulaşım araçlarının havasız ve sıcak olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 14'ü (% 7.486) araçların gereksiz hız yapması konusunda sorun yaşadığını belirtmektedir.

Mimar Sinan ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 200 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 187'si ulaşım ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile ulaşım ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, “Müze gezilerinde ulaşım ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “Gezi ücreti az olmalı ya da olmamalıdır. Bazen yer kalmadığında oturmalarla ilgili sorunlar yaşıyoruz. Sıkışıyoruz biraz.” demiştir. Bu görüş Ek 37' e verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Gezi ücreti toplanmasın ya da az toplansın. Çok yavaş gidiliyor ve araç çok pis kokuyor.” demiştir. Bu görüş Ek 38'de verilmiştir.

Tablo 18

Müze Gezilerinde Ulaşım ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Hacı Bayram ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Araçların dolu olması ve ayakta kalma sorunu	36	31.03
Ulaşım ücretlerinin fazla olması	74	63.79
Ulaşım araçlarının havasız ve sıcak olması	61	52.58
Araçların gereksiz hız yapması	5	4.310
TOPLAM	116	100

Hacı Bayram ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 116 öğrenci müze gezilerinde ulaşım ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 12 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular aşağıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 18'deki bilgiler incelendiğinde de öğrencilerin 36'sı (% 31.03) araçların dolu olması ve ayakta kalma sorunu yaşadığını belirtmektedir. Öğrencilerin 74'ü (% 63.79) ulaşım ücretlerinin fazla olması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 61'i (% 52.58) ulaşım araçlarının havasız ve sıcak olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 5'i (% 4.310) araçların gereksiz hız yapması konusunda sorun yaşadığını belirtmektedir. Toplam frekans ile ulaşım ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezilerinde ulaşım ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Bence servis ücreti toplanması bizim için sorun. Servisler havasız oluyor. İki kişilik koltuğa üç kişi oturuyoruz bence olmamalı." demiştir. Bu görüş Ek 39'da verilmiştir. Bir diğer öğrenci, "Gezi ücreti toplanmamalı. Sıkışarak gidiyorum buna izin vermeyin. Aynı zamanda havasız oluyor." demiştir. Bu görüş Ek 40'da verilmiştir.

Tablo 19

Müze gezilerinde ulaşım ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Mehmet Emin Yurdakul ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Araçların dolu olması ve ayakta kalma sorunu	103	46.81
Ulaşım ücretlerinin fazla olması	104	47.27
Ulaşım araçlarının havasız ve sıcak olması	132	60
Araçların gereksiz hız yapması	14	6.363
TOPLAM	220	100

Mehmet Emin Yurdakul ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 220 öğrenci müze gezilerinde ulaşım ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 131 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 19'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 103'ü (% 46.81) araçların dolu olması ve ayakta kalma sorunu yaşadığını belirtmektedir. Öğrencilerin 104'ü (% 47.27) ulaşım ücretlerinin fazla olması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin

132'si (% 60) ulaşım araçlarının havasız ve sıcak olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 14'ü (% 6.363) araçların gereksiz hız yapması konusunda sorun yaşadığını belirtmektedir.

Mehmet Emin Yurdakul ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 351 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 220'si ulaşım ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile ulaşım ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere “Müze gezilerinde ulaşım ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “*Ücret alınmamalı. Tarihimizi görmek için gitmek ücretsiz olmalıdır. Araçlar havasız ve sıkışık bu sorundur.*” demiştir. Bu görüş Ek 41’de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “*Müze gezisine giderken para verme sorun olmaz ama ayakta gitme fazla kişiyle oturma sorun olur.*” demiştir. Bu görüş Ek 42’de verilmiştir.

4.1.5 Beşinci Alt Problem

Araştırmanın beşinci alt probleminin analizinde 7. sınıf öğrencilerinin yeme-içme ile ilgili problemleri hakkındaki görüşleri değerlendirilmiştir. Bu amaçla da 7. sınıf öğrencilerine müze gezilerinde yaşadıkları sorunlarla ilgili görüş formu uygulanmıştır. Görüş formunun dördüncü sorusunun ikinci kısmında beşinci alt probleme cevap aranmıştır. Görüş formundaki dördüncü sorunun ikinci kısmının verileri betimsel analize dayalı olarak analiz edilmiştir. Araştırmanın verileri aşağıdadır.

4.1.5.1 “7. Sınıf Sosyal Bilgiler öğrencilerinin gözüyle müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorunlar nelerdir? ” sorusunun analizi

Görüş formuna katılan öğrencilere müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorunlar nelerdir? Sorusu sorulmuştur. Bu bağlamda öğrencilerin verdiği cevaplar betimsel analizle analiz edilmiş ve “Müze kantinlerinin pahalı olması”, “Yemek Organizasyonunun yapılmaması”, “İsteklerin dikkate alınmaması”, temaları altında kodlanmıştır. Bu doğrultuda okullar bazındaki verilere tablo 20, 21, 22, 23, 24 ve 25’te yer verilmiştir.

Tablo 20

Müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Gazi Koleji ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Müze kantinlerinin pahalı olması	103	93.63
Yemek Organizasyonunun yapılmaması	11	10
İsteklerin dikkate alınmaması	14	12.72
TOPLAM	110	100

Gazi Koleji Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 110 öğrenci müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 14 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 20'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 103'ü (% 93.63) müze kantinlerinin pahalı olmasından sorun yaşadığını belirtmektedir. Öğrencilerin 11'i (% 10) yemek Organizasyonu yapılmamasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 14'ü (% 12.72) isteklerin dikkate alınmaması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Gazi Koleji ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 124 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 110'u yeme-içme ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile yeme-içme ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, “Müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “Müze kantinleri pahalıdır. Topluca yemek yemiyoruz.” demiştir. Bu görüş Ek 43'de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Müzelerdeki fiyatlar gerçekten çok yüksek. Diğer marketlerde satılan elli kuruşluk su orada bir buçuk liradır. Yeme-içme organizasyonu şu ana kadar bir kez sınıf içinde yapıldı ve gayet iyiydi.” demiştir. Bu görüş Ek 44'de verilmiştir.

Tablo 21

Müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Kurtuluş Tevfik İleri ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Müze kantinlerinin pahalı olması	106	65.83
Yemek Organizasyonunun yapılmaması	27	16.77
İsteklerin dikkate alınmaması	33	20.49
TOPLAM	161	100

Kurtuluş Tevfik İleri ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 161 öğrenci müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 151 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 21'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 106'sı (% 65.83) müze kantinlerinin pahalı olmasından sorun yaşadığını belirtmektedir. Öğrencilerin 27'si (% 16.77) yemek Organizasyonu yapılmamasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 33'ü (% 20.49) isteklerin dikkate alınmaması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Kurtuluş Tevfik İleri ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 312 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 161'i yeme-içme ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile yeme-içme ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Müze kantinlerinin pahalı olması sorundur. Yemek faaliyeti yapılmalıdır." demiştir. Bu görüş Ek 45'de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, "Müze kantinlerinin pahalı olması sorundur. Toplu bir yemek faaliyeti yapılmaması sorundur." demiştir. Bu görüş Ek 46'da verilmiştir.

Tablo 22

Müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Gülen Muharrem Pakoğlu ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Müze kantinlerinin pahalı olması	103	83.06
Yemek Organizasyonunun yapılmaması	75	60.48
İsteklerin dikkate alınmaması	32	25.80
TOPLAM	124	100

Gülen Muharrem Pakoğlu ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 124 öğrenci müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 26 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 22'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 103'ü (% 83.06) müze kantinlerinin pahalı olmasından sorun yaşadığını belirtmektedir. Öğrencilerin 75'i (% 60.48) yemek Organizasyonu yapılmamasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 32'si (% 25.80) isteklerin dikkate alınmaması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Gülen Muharrem Pakoğlu ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 150 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 124'ü yeme-içme ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile yeme-içme ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, “Müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “Müze gezilerindeki kantinlerin pahalı olması sorundur. Toplu bir yemek organizasyonunun yapılmaması sorundur.” demiştir. Bu görüş Ek 47'de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Müze kantinlerinin pahalı olması sorundur. Ayrıca gezi öncesi ve gezi sonrası yemek organizasyonu yapılmalı.” demiştir. Bu görüş Ek 48'de verilmiştir.

Tablo 23

Müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Mimar Sinan ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Müze kantinlerinin pahalı olması	192	96.96
Yemek Organizasyonunun yapılmaması	83	41.91
İsteklerin dikkate alınmaması	67	33.83
TOPLAM	198	100

Mimar Sinan ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 198 öğrenci müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 2 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 23'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 192'si (% 96.96) müze kantinlerinin pahalı olmasından sorun yaşadığını belirtmektedir. Öğrencilerin 83'ü (% 41.91) yemek Organizasyonu yapılmamasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 67'si (% 33.83) isteklerin dikkate alınmaması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Mimar Sinan ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 200 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 198'i yeme-içme ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile yeme-içme ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Müze kantinlerinin pahalı olması sorundur. Toplu yemek faaliyetinin yapılmaması sorundur." demiştir. Bu görüş Ek 49'da verilmiştir. Bir diğer öğrenci, "Müze kantinlerinin pahalı olması sorun. Herkesin katıldığı yemeğin olmaması sorundur." demiştir. Bu görüş Ek 50'de verilmiştir.

Tablo 24

Müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Hacı Bayram ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Müze kantinlerinin pahalı olması	113	91.86
Yemek Organizasyonunun yapılmaması	20	16.26
İsteklerin dikkate alınmaması	8	6.504
TOPLAM	123	100

Hacı Bayram ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 123 öğrenci müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 5 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 24'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 113'ü (% 91.86) müze kantinlerinin pahalı olmasından sorun yaşadığını belirtmektedir. Öğrencilerin 20'si (% 16.26) yemek Organizasyonu yapılmamasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 8'i (% 20.49) isteklerin dikkate alınmaması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Hacı Bayram ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 128 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 123'ü yeme-içme ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile yeme-içme ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Müze kantinlerinin paralı olması sorundur. Geziden sonra herkesin katıldığı bir yemek programı düzenlenmeli." demiştir. Bu görüş Ek 51'de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, "Müze kantinleri gereğinden pahalıdır. Toplu bir yemek organizasyonunun yapılmaması sorun." demiştir. Bu görüş Ek 52'de verilmiştir.

Tablo 25

Müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Mehmet Emin Yurdakul ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Müze kantinlerinin pahalı olması	269	85.94
Yemek Organizasyonunun yapılmaması	179	57.18
İsteklerin dikkate alınmaması	21	6.709
TOPLAM	313	100

Mehmet Emin Yurdakul ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 313 öğrenci müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 38 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 25'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 269'u (% 85.94) müze kantinlerinin pahalı olmasından sorun yaşadığını belirtmektedir. Öğrencilerin 179'u (% 57.18) yemek Organizasyonu yapılmamasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 21'i (% 6.709) isteklerin dikkate alınmaması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Mehmet Emin Yurdakul ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 351 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 313'ü yeme-içme ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile yeme-içme ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezilerinde yeme-içme ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir. Bir öğrenci, "Müze kantinleri çok pahalıdır. Toplu organizasyonlar yapılmıyor." demiştir. Bu görüş Ek 53'de verilmiştir. Bir başka öğrenci, "Müze kantinlerini pahalı olması sorundur. Toplu bir yemek organizasyonunun yapılmaması sorundur." demiştir. Bu görüş Ek 54' de verilmiştir.

4.1.6 Altıncı Alt Problem

Araştırmanın altıncı alt probleminin analizinde 7. sınıf öğrencilerinin barınma ile ilgili problemleri hakkındaki görüşleri değerlendirilmiştir. Bu amaçla da 7. sınıf öğrencilerine müze gezilerinde yaşadıkları sorunlarla ilgili görüş formu uygulanmıştır. Görüş formunun dördüncü sorusunun son kısmında altıncı alt probleme cevap aranmıştır. Görüş formundaki dördüncü sorunun son kısmının verileri betimsel analizle analiz edilmiştir. Araştırmanın verileri aşağıdadır.

4.1.6.1 “7. Sınıf Sosyal Bilgiler öğrencilerinin gözüyle müze gezilerinde barınma ile ilgili sorunlar nelerdir? ” sorusunun analizi

Görüş formuna katılan öğrencilere müze gezilerinde barınma ile ilgili sorunlar nelerdir? Sorusu sorulmuştur. Bu bağlamda öğrencilerin verdiği cevaplar betimsel analizle analiz edilmiş ve “Konaklama yapılan yerlerin pahalı olması”, “Konaklama yapılan yerlerin temiz olmaması”, “Konaklama yapılan yerlerin güvenlik açısından yetersizliği”, “Konaklama yapılan yerlerde hizmetin iyi olmaması” temaları altında kodlanmıştır. Bu doğrultudaki verilere tablo 26, 27, 28, 29, 30 ve 31’de’ yer verilmiştir.

Tablo 26

Müze gezilerinde barınma ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Gazi Koleji ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Konaklama yapılan yerlerin pahalı olması	13	59.09
Konaklama yapılan yerlerin temiz olmaması	5	22.72
Konaklama yapılan yerlerin güvenlik açısından yetersizliği	7	31.81
Konaklama yapılan yerlerde hizmetin iyi olmaması	17	77.27
TOPLAM	22	100

Gazi Koleji Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 22 öğrenci müze gezilerinde barınma ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 102 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşamayan öğrenci sayısının fazla olmasının sebebi şehir dışı ya da yurtdışı müze gezisine giden öğrenci sayısının az olmasından ve gününbirlik gezilerin yapılmasından kaynaklanmaktadır. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 26'daki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 13'ü (% 59.09) konaklama yapılan yerlerin pahalı olmasının sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin 5'i (% 22.72) konaklama yapılan yerlerin temiz olmaması sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 7'si (% 31.81) konaklama yapılan yerlerin güvenliğinin yetersizliği konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 17'si (% 77.27) konaklama yapılan yerlerde hizmetin iyi olmamasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Gazi Koleji ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 124 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 22'si barınma ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile barınma ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezilerinde barınma ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "*Otelde merdiven yoktu ve asansörlerden birisinin kapısı kapanmıyordu.*" demiştir. Bu görüş Ek 55'de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, "*İstanbul gezisine gitmiştik. Otel fiyatları pahalıydı ve temiz değildi.*" demiştir. Bu görüş Ek 56'de verilmiştir.

Tablo 27

Müze gezilerinde barınma ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Kurtuluş Tevfik İleri ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Konaklama yapılan yerlerin pahalı olması	14	70
Konaklama yapılan yerlerin temiz olmaması	12	60
Konaklanan yerlerin güvenlik açısından yetersizliği	8	40
Konaklama yapılan yerlerde hizmetin iyi olmaması	15	75
TOPLAM	20	100

Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 20 öğrenci müze gezilerinde barınma ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 292 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşamayan öğrenci sayısının fazla olmasının sebebi şehir dışı ya da yurtdışı müze gezisine giden öğrenci sayısının az olmasından ve

günübirlik gezilerin yapılmasından kaynaklanmaktadır. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 27'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 14'ü (% 70) konaklama yapılan yerlerin pahalı olmasının sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin 12'si (% 60) konaklama yapılan yerlerin temiz olmaması sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 8'i (% 40) konaklama yapılan yerlerin güvenliğinin yetersizliği konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 15'i (% 75) konaklama yapılan yerlerde hizmetin iyi olmamasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Kurtuluş Tevfik İleri 7. sınıf öğrencilerinden 312 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 20'si barınma ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile barınma ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, “Müze gezilerinde barınma ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “Şehir dışındaki müze gezilerinde kaldığımız otellerde temizlik açısından sorun var.” demiştir. Bu görüş Ek 57'de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Barındığımız yerdeki yemekler çok kötüydü. Temizlik bakımından da kötüydü.” demiştir. Bu görüş Ek 58'de verilmiştir.

Tablo 28

Müze Gezilerinde Barınma ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Gülen Muharrem Pakoğlu ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Konaklama yapılan yerlerin pahalı olması	9	50
Konaklama yapılan yerlerin temiz olmaması	5	27.77
Konaklanan yerlerin güvenlik açısından yetersizliği	3	16.66
Konaklama yapılan yerlerde hizmetin iyi olmaması	4	22.22
TOPLAM	18	100

Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 18 öğrenci müze gezilerinde barınma ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 132 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşamayan öğrenci sayısının fazla olmasının sebebi şehir dışı ya da yurtdışı müze gezisine giden öğrenci sayısının az olmasından ve günöbirlik gezilerin yapılmasından kaynaklanmaktadır. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 28'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 9'u (% 50) konaklama yapılan yerlerin pahalı olmasının sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin 5'i (% 27.77) konaklama yapılan yerlerin temiz olmaması sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 3'ü (% 16.66) konaklama yapılan yerlerin güvenliğinin yetersizliği konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 4'ü (% 22.22) konaklama yapılan yerlerde hizmetin iyi olmamasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Gülen Muharrem Pakoğlu 7. sınıf öğrencilerinden 150 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 18'i barınma ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile barınma ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezilerinde barınma ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "*Otel, Pansiyon ücretleri pahalıydı. Sorun yaşadım. Geziye okul olarak gidildiğinde toplu indirim yapılmalı.*" demiştir. Bu görüş Ek 59'da verilmiştir. Bir diğer öğrenci, "*Balıkesir'e gitmiştik. Orada özel bir yer var öğrenciler için. Sadece yemekleri kötüydü.*" demiştir. Bu görüş Ek 60'da verilmiştir.

Tablo 29

Müze Gezilerinde Barınma ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Mimar Sinan ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Konaklama yapılan yerlerin pahalı olması	14	53.84
Konaklama yapılan yerlerin temiz olmaması	8	30.76
Konaklanan yerlerin güvenlik açısından yetersizliği	5	19.23
Konaklama yapılan yerlerde hizmetin iyi olmaması	7	26.92
TOPLAM	26	100

Mimar Sinan Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 26 öğrenci müze gezilerinde barınma ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 174 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşamayan öğrenci sayısının fazla olmasının sebebi şehir dışı ya da yurtdışı müze gezisine giden öğrenci sayısının az olmasından ve gününbirlik gezilerin yapılmasından kaynaklanmaktadır. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 29'daki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 14'ü (% 53.84) konaklama yapılan yerlerin pahalı olmasının sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin 8'i (% 30.76) konaklama yapılan yerlerin temiz olmaması sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 5'i (% 19.23) konaklama yapılan yerlerin güvenliğinin yetersizliği konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 7'si (% 26.92) konaklama yapılan yerlerde hizmetin iyi olmamasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Mimar Sinan ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 200 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 26'sı barınma ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile barınma ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezilerinde barınma ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Temizlikle ilgili sorun vardı." demiştir. Bu görüş Ek 61'de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, "Pansiyonlar çok pahalı ve pisti." demiştir. Bu görüş Ek 62'de verilmiştir.

Tablo 30

Müze Gezilerinde Barınma ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Hacı Bayram ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Konaklama yapılan yerlerin pahalı olması	3	27.27
Konaklama yapılan yerlerin temiz olmaması	2	18.18
Konaklanan yerlerin güvenlik açısından yetersizliği	2	18.18
Konaklama yapılan yerlerde hizmetin iyi olmaması	6	54.54
TOPLAM	11	100

Hacı Bayram Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 11 öğrenci müze gezilerinde barınma ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 117 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşamayan öğrenci sayısının fazla olmasının sebebi şehir dışı ya da yurtdışı müze gezisine giden öğrenci sayısının az olmasından ve gününbirlik gezilerin yapılmasından kaynaklanmaktadır. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 30'daki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 3'ü (% 27.27) konaklama yapılan yerlerin pahalı olmasının sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin 2'si (% 18.18) konaklama yapılan yerlerin temiz olmaması sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 2'i (% 18.18) konaklama yapılan yerlerin güvenliğinin yetersizliği konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 6'sı (% 54.54) konaklama yapılan yerlerde hizmetin iyi olmamasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Hacı Bayram ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 128 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 11'ii barınma ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile barınma ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezilerinde barınma ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “Pansiyon kirli olduğu için bizi rahatsız etti.” demiştir. Bu görüş Ek 63’de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Temizdi ancak yemeklerde sıkıntı vardı.” demiştir. Bu görüş Ek 64’de verilmiştir.

Tablo 31

Müze Gezilerinde Barınma ile ilgili sorunlar nelerdir sorusuna dair Mehmet Emin Yurdakul ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Konaklama yapılan yerlerin pahalı olması	11	27.50
Konaklama yapılan yerlerin temiz olmaması	26	65
Konaklanan yerlerin güvenlik açısından yetersizliği	8	20
Konaklama yapılan yerlerde hizmetin iyi olmaması	10	25
TOPLAM	40	100

Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 40 öğrenci müze gezilerinde barınma ile ilgili sorun yaşadığını belirtmekte, 311 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşamayan öğrenci sayısının fazla olmasının sebebi şehir dışı ya da yurtdışı müze gezisine giden öğrenci sayısının az olmasından ve gününbirlik gezilerin yapılmasından kaynaklanmaktadır. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 31’deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 11’i (% 27.50) konaklama yapılan yerlerin pahalı olmasının sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin 26’sı (% 65) konaklama yapılan yerlerin temiz olmaması sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 8’i (% 20) konaklama yapılan yerlerin güvenliğinin yetersizliği konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 10’u (% 25) konaklama yapılan yerlerde hizmetin iyi olmamasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Mehmet Emin Yurdakul ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 351 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 40’ı barınma ile ilgili sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile barınma ile ilgili sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, “Müze gezilerinde barınma ile ilgili yaşanan sorunlar nelerdir?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “*Şehir dışı gezme anlamında gittiğimizde temizliğe dikkat edilmiyordu.*” demiştir. Bu görüş Ek 65’de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “*Şehir dışı gezi olarak Alanya’ya gittim. Sadece yemekleri beğenmedim.*” demiştir. Bu görüş Ek 66’da belirtilmiştir.

4.1.7 Yedinci Alt Problem

Araştırmanın yedinci alt probleminin analizinde müze gezisi sırasında yaşanan sorunlarla ilgili problemleri hakkındaki görüşleri değerlendirilmiştir. Bu amaçla da 7. sınıf öğrencilerine müze gezilerinde yaşadıkları sorunlarla ilgili görüş formu uygulanmıştır. Görüş formunun beşinci sorusunda yedinci alt probleme cevap aranmıştır. Görüş formundaki beşinci sorunun verileri betimsel analize dayalı olarak analiz edilmiştir. Araştırmanın verileri aşağıdadır.

4.1.7.1 “ 7. Sınıf Öğrencilerine göre müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir? ” sorusunun analizi

Görüş formuna katılan öğrencilere müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir? Sorusu sorulmuştur. Bu bağlamda öğrencilerin verdiği cevaplar betimsel analizle analiz edilmiş ve “Müze içerisinde kalabalık olması”, “Gereğinden fazla uyarılmak”, “Rehber sayısının az olması”, “Yeterli bilgi verilmemesi”, “Acele ettirilerek gezilmesi”, “Kargaşa ortamının olması ”, “Flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesi”, “Eserler hakkında bilgi veren yazıların yetersizliği”, temaları altında kodlanmıştır. Bu doğrultudaki verilere tablo 32, 33, 34, 35, 36 ve 37’de yer verilmiştir.

Tablo 32

Müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir sorusuna dair Gazi Koleji ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Müze içerisinde kalabalık olması	74	66.66
Gereğinden fazla uyarılmak	71	63.96
Rehber sayısının az olması	32	28.82
Yeterli bilgi verilmemesi	5	4.504
Acele ettirilerek gezilmesi	48	43.24
Kargaşa ortamının olması	20	18.01
Flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesi	47	42.34
Eserler hakkında bilgi veren yazıların yetersizliği	6	5.405
TOPLAM	111	100

Gazi Koleji Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 111 öğrenci gezi esnasında müze içerisinde sorun yaşadığını belirtmekte, 13 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 32'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 74'ü (% 66.66) müze içerisinde kalabalık olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin 71'i (% 63.96) gereğinden fazla uyarıldıkları için sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 32'si (% 28.82) rehber sayısının az olması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 5'i (% 4.504) yeterli bilgi verilmemesinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 48'i (% 43.24) acele ettirilerek gezdirilmekten sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 20'si (% 18.01) kargaşa ortamının olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 47'si (% 42.34) flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 6'sı (% 5.405) eserler hakkında bilgi veren yazıların yetersizliğinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Gazi Koleji ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 124 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 111'i gezi esnasında müze içerisinde sorunlar yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile müze gezisi

esnasında yaşanan sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, “Müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “İçerisinin kalabalık olması sorundur. Öğretmen ve gözetmenler çok sıkı disiplin istiyor. Müzede fazla sıkılmamak lazımdır. Öğretmenler sürekli ve gereksiz uyarı yapıyor. Yeterli rehberin olmaması sorundur. Flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesi bir sorundur.” demiştir. Bu görüş Ek 67’de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “İçerisi çok kalabalık oluyor. Müzede gezerken çok fazla geziyoruz. Bazı zamanlarda öğretmenlerimizin uyarıları fazlaca olabiliyor. Rehber değil de bunun yerine anlatım kulaklığı olabilir. Bence flaşsız fotoğraf çekilmesi bu kadar hayır denilecek kadar abartılmamalıdır.” demiştir. Bu görüş Ek 68’de verilmiştir.

Tablo 33

Müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir sorusuna dair Kurtuluş Tevfik İleri ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Müze içerisinin kalabalık olması	109	37.97
Gereğinden fazla uyarılmak	126	43.90
Rehber sayısının az olması	19	6.620
Yeterli bilgi verilmemesi	39	13.58
Acele ettirilerek gezilmesi	47	16.37
Kargaşa ortamının olması	63	21.95
Flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesi	44	15.33
Eserler hakkında bilgi veren yazıların yetersizliği	10	3.484
TOPLAM	287	100

Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 287 öğrenci gezi esnasında müze içerisinde sorun yaşadığını belirtmekte, 25 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 33'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 109'u (% 37.97) müze içerisinde kalabalık olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin 126'sı (% 43.90) gereğinden fazla uyarıldıkları için sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 19'u (% 6.620) rehber sayısının az olması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 39'u (% 13.58) yeterli bilgi verilmemesinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 47'si (% 16.37) acele ettirilerek gezdirilmekten sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 63'ü (% 21.95) kargaşa ortamının olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 44'ü (% 15.33) flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 10'u (% 34.84) eserler hakkında bilgi veren yazıların yetersizliğinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Kurtuluş Tevfik İleri ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 312 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 287'si gezi esnasında müze içerisinde sorunlar yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile müze gezisi esnasında yaşanan sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Müze için kalabalık olması benim için sorundur. Sürekli sessiz olun diye uyarılmak benim için sorundur. Sürekli uyarılmak benim için sorundur. Müze içerisinde sıcak olması benim için sorundur. Flaşı kapattığım halde fotoğraf çekememek benim için sorundur." demiştir. Bu görüş Ek 69'da verilmiştir. Bir diğer öğrenci, "Müze içerisinde kalabalık olması bir sorundur. Müze içerisinde sıklıkla sessiz olun uyarısı bir sorundur. Müze içerisinde sürekli dokunmayın kırılır uyarısı benim için sorundur. Müze içerisinde eserlerin tozlu olması benim için bir sorundur. Müze içerisinde zeminini kaygan olması bir sorundur. Flaşsız çekim yapamamak benim için sorundur. Güvenliklerin sürekli başımızda olması sorundur. Müzedeki rehber sayısının az olması benim için sorundur." demiştir. Bu görüş Ek 70'de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, "Müze içerisinde fazla bilgi vermemesi, sürekli olarak uyarılmak benim için sorundur. Zeminin kaygan olması, flaş kullanmadan fotoğraf çekememek, yeterli rehber olmaması benim için sorundur. Müzenin kalabalık olması benim için sorundur." demiştir. Bu görüş Ek 71'de verilmiştir.

Tablo 34

Müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir sorusuna dair Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Müze içerisinde kalabalık olması	108	75.52
Gereğinden fazla uyarılmak	114	79.72
Rehber sayısının az olması	65	45.45
Yeterli bilgi verilmemesi	47	32.86
Acele ettirilerek gezilmesi	71	49.65
Kargaşa ortamının olması	28	19.58
Flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesi	97	67.83
Eserler hakkında bilgi veren yazıların yetersizliği	21	14.68
TOPLAM	143	100

Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 143 öğrenci gezi esnasında müze içerisinde sorun yaşadığını belirtmekte, 7 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 34'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 108'i (% 75.52) müze içerisinde kalabalık olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin 114'ü (% 79.72) gereğinden fazla uyarıldıkları için sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 65'i (% 45.45) rehber sayısının az olması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 47'si (% 32.86) yeterli bilgi verilmemesinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 71'i (% 49.65) acele ettirilerek gezdirilmekten sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 28'i (% 19.58) kargaşa ortamının olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 97'si (% 67.83) flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 21'i (% 14.68) eserler hakkında bilgi veren yazıların yetersizliğinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Gülen Muharrem Pakoğlu 7. sınıf öğrencilerinden 150 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 143'ü gezi esnasında müze içerisinde sorunlar yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını

belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile müze gezisi esnasında yaşanan sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, “Müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “Müzenin kalabalık olması benim için sorundur. Kalabalık olması benim için sorundur. Sürekli sessiz olun diye uyarılmak benim için sorundur. Sürekli uyarı vermeleri beni rahatsız ediyor. Zeminin kaygan olması benim için sorundur. Hediyelik eşyaların pahalı olması bir sorundur. Bilgi tabelasının yazılarının küçük olması bir sorundur.” demiştir. Bu görüş Ek 72’de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Müzeler çok kalabalık. Bizlere rehber vermediler onun için çok iyi anlayamadık. Müzeye gittiğimizde bizi içeri aldılar ve eserlerin çoğu tamirdeydi. İçeriye teknolojik aletler almıyorlar. Biletler pahalı. Restorasyonlar çok uzun sürüyor. Güvenlik görevlileri hep etrafımızda dolaşıyor.” demiştir. Bu görüş Ek 73’de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Flaşsız fotoğraf çekememek sorundur. Müzenin kalabalık olması sorun. Görevlilerin sürekli bizi takip etmesi sorundur. Hocanın sürekli sus demesi sorundur. Müzedeki rehber sayısının az olması sorundur. Hocanın sürekli dokunma demesi sorundur. Müze içindeki eserlerin tozlu olması sorundur. Zeminlerin kaygan olması sorundur.” demiştir. Bu görüş Ek 74’de verilmiştir.

Tablo 35

Müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir sorusuna dair Mimar Sinan ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Müze içerisinde kalabalık olması	168	87.50
Gereğinden fazla uyarılmak	131	68.22
Rehber sayısının az olması	106	55.20
Yeterli bilgi verilmemesi	83	43.22
Acele ettirilerek gezilmesi	123	64.06
Kargaşa ortamının olması	47	24.47
Flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesi	139	72.39
Eserler hakkında bilgi veren yazıların yetersizliği	51	26.56
TOPLAM	192	100

Mimar Sinan Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 192 öğrenci gezi esnasında müze içerisinde sorun yaşadığını belirtmekte, 8 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 35'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 168'i (% 87.50) müze içerisinde kalabalık olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin 131'i (% 68.22) gereğinden fazla uyarıldıkları için sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 106'sı (% 55.20) rehber sayısının az olması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 83'ü (% 43.22) yeterli bilgi verilmemesinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 123'ü (% 64.06) acele ettirilerek gezdirilmekten sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 47'si (% 24.47) kargaşa ortamının olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 139'u (% 72.39) flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 51'i (% 26.56) eserler hakkında bilgi veren yazıların yetersizliğinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Mimar Sinan ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 200 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 192'si gezi esnasında müze içerisinde sorunlar yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile müze gezisi esnasında yaşanan sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, “Müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “Müzenin kalabalık olması sorundur. Öğretmenin sürekli sessiz ol demesi sorundur. Müzede sürekli dokunmayın demesi sorundur. Zeminin kaygan olması sorundur. Fotoğraf çekmeye izin vermemesi sorundur. Müzenin pis olması sorundur.” demiştir. Bu görüş Ek 75'de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Bazen müzelerde kalabalık olduğu için sorun yaşıyorduk. Uyarılmak bazen sorun oluyordu. Sürekli kırsın demek beni korkutuyor ve düşünürüm diye daha çok korkuyorum. Ancak flaş kapalıyken fotoğraf çekmemek bir sorundur. Eserlere bakım yapılması iyi olur.” demiştir. Bu görüş Ek 76'da verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Müzenin kalabalık olması benim için sorundur. Sessiz olun denmesi benim için sorundur. Sürekli uyarılmak benim için sorundur. Zeminin kaygan

olması benim için sorundur. Müzenin sıcak olması benim için sorundur. Flaşı kapattığım halde fotoğraf çekememek benim için sorundur.” demiştir. Bu görüş Ek 77’de verilmiştir.

Tablo 36

Müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir sorusuna dair Hacı Bayram ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Müze içerisinde kalabalık olması	82	70.68
Gereğinden fazla uyarılmak	93	80.17
Rehber sayısının az olması	65	56.03
Yeterli bilgi verilmemesi	29	25
Acele ettirilerek gezilmesi	69	59.48
Kargaşa ortamının olması	11	9.482
Flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesi	67	57.75
Eserler hakkında bilgi veren yazıların yetersizliği	24	20.68
TOPLAM	116	100

Hacı Bayram Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 116 öğrenci gezi esnasında müze içerisinde sorun yaşadığını belirtmekte, 12 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 36’daki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 82’si (% 70.68) müze içerisinde kalabalık olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin 93’ü (% 80.17) gereğinden fazla uyarıldıkları için sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 65’i (% 56.03) rehber sayısının az olması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 29’u (% 25) yeterli bilgi verilmemesinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 69’u (% 59.48) acele ettirilerek gezdirilmekten sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 11’i (% 9.482) kargaşa ortamının olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 67’si (% 57.75) flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 24’ü (% 20.68) eserler hakkında bilgi veren yazıların yetersizliğinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Hacı Bayram ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 128 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 116'sı gezi esnasında müze içerisinde sorunlar yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile müze gezisi esnasında yaşanan sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, “Müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “Müze içerisinde kalabalık olması sorundur. Sürekli sessiz olun denilmesi benim için sorundur. Sürekli uyarılmak benim için sorundur. Müze içerisinde aşırı sıcak olması benim için sorundur. Müzede flaşsız fotoğraf çekilmesine izin verilmemesi benim için sorundur.” demiştir. Bu görüş Ek 78’de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Müzenin kalabalık olması benim için sorundur. Sürekli uyarılmak beni rahatsız ediyor. Sürekli kırarsın diye uyarılmak beni rahatsız ediyor. Zeminin kaygan olması benim için sorundur. Flaşı kapattıktan sonra fotoğrafa izin verilmemesi sorundur. Eserlerin tozlu olması benim için sorundur.” demiştir. Bu görüş Ek 79’ da verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Müze içerisinde kalabalık olması benim için sorundur. Öğretmenler tarafından uyarılmak sorundur. İstedığımız hızda gezemiyoruz. Telefonun flaşı kapalı olduğu halde fotoğraf çekememek sorundur. Rehber sayısının az olması sorundur. Müzede sıkışık olmamız sorundur. Eser üzerinde bilgi veren yazı çok küçük.” demiştir. Bu görüş Ek 80’de verilmiştir.

Tablo 37

Müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir sorusuna dair Mehmet Emin Yurdakul ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Müze içerisinde kalabalık olması	270	78.94
Gereğinden fazla uyarılmak	245	71.63
Rehber sayısının az olması	89	26.02
Yeterli bilgi verilmemesi	15	4.385
Acele ettirilerek gezilmesi	30	8.771
Kargaşa ortamının olması	24	7.017
Flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesi	175	51.16
Eserler hakkında bilgi veren yazıların yetersizliği	20	5.847
TOPLAM	342	100

Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 342 öğrenci gezi esnasında müze içerisinde sorun yaşadığını belirtmekte, 9 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 37'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 270'i (% 78.94) müze içerisinde kalabalık olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Öğrencilerin 245'i (% 71.63) gereğinden fazla uyarıldıkları için sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 89'u (% 26.02) rehber sayısının az olması konusunda sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 15'i (% 4.385) yeterli bilgi verilmemesinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 30'u (% 8.771) acele ettirilerek gezdirilmekten sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 24'ü (% 7.017) kargaşa ortamının olmasından sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 175'i (% 51.16) flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğrencilerin 20'si (% 5.847) eserler hakkında bilgi veren yazıların yetersizliğinden sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Mehmet Emin Yurdakul ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 351 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 342'si gezi esnasında müze içerisinde sorunlar yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını

belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile müze gezisi esnasında yaşanan sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, “Müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir?” Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, “Müze içerisinde kalabalık olması benim için sorundur. Sürekli uyarılmak beni rahatsız ediyor. Kırarsın diye uyarılmak beni rahatsız ediyor. Müzedeki rehber sayısının az olması benim için bir sorundur. Flaşı kapattığım halde resim çekmeme izin verilmemesi benim için sorundur. Müzedeki eserlerin tozlu olması benim için sorundur.” demiştir. Bu görüş Ek 81’de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Müze içerisinde kalabalık olması sorundur. Sürekli sessiz olun denmesi sorundur. Müze içerisinde benim uyarılmam sorundur. Müze zemininin kaygan olması benim için sorundur. Flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesi sorundur. İtilip kakılmak benim için sorundur.” demiştir. Bu görüş Ek 82’de verilmiştir. Bir diğer öğrenci, “Müzenin çok kalabalık olması benim için sorundur. Müze içinin tozlu olması benim için sorundur. Müze içinin düzensiz olması benim için sorundur. Müzede sürekli uyarılmam benim için sorundur. Flaşsız olarak fotoğraf çekememem benim için sorundur.” demiştir. Bu görüş Ek 83’de verilmiştir.

4.1.8 Sekizinci Alt Problem

Araştırmanın sekizinci alt probleminin analizinde öğrencilerin müze gezisi sonrasındaki etkinlikleri ile ilgili problemleri hakkındaki görüşleri değerlendirilmiştir. Bu amaçla da 7. sınıf öğrencilerine müze gezilerinde yaşadıkları sorunlarla ilgili görüş formu uygulanmıştır. Görüş formunun altıncı sorusunda sekizinci alt probleme cevap aranmıştır. Görüş formundaki altıncı sorunun verileri betimsel analizle analiz edilmiştir. Araştırmanın verileri aşağıdadır.

4.1.8.1 “7. Sınıf Öğrencilerine göre müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir? ” sorusunun analizi

Görüş formuna katılan öğrencilere müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir? Sorusu sorulmuştur. Bu bağlamda öğrencilerin verdiği cevaplar betimsel analizle analiz edilmiş ve “hiçbir etkinlik yaptırılmaması”, “resim yaptırılmaması”, “şiiir yazdırılmaması”, “özet çıkarttırılmaması” temaları altında kodlanmıştır. Bu doğrultuda verilere tablo 38, 39, 40, 41, 42 ve 43’te yer verilmiştir.

Tablo 38

Müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir sorusuna dair Gazi Koleji ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiçbir etkinlik yaptırılmaması	45	71.42
Resim yaptırılmaması	11	17.46
Şiir yazdırılmaması	7	11.11
Özet çıkarttırılmaması	8	12.69
TOPLAM	63	100

Gazi Koleji Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 63 öğrenci gezi sonrası yapılan etkinliklerde sorun yaşadığını belirtmekte, 61 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 38'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 45'i (% 71.42) hiçbir etkinlik yaptırılmadığı, 11'i (% 17.46) resim yaptırılmadığı, 7'si (% 11.11) şiir yazdırılmadığı ve 8'i (% 12.69) özet çıkarttırılmadığı için sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Gazi Koleji ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 124 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 63'ü müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile müze gezisi esnasında yaşanan sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur. Öğrencilere 7. sınıf öğrencilerine göre müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir? Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Müze gezisi sonrası hiçbir etkinlik yaptırılmıyor. Bu benim için sorundur. Şiir ya da resim gibi şeyler yapılmıyor." demiştir. Bu görüş Ek 84'de verilmiştir.

Tablo 39

Müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir sorusuna dair Kurtuluş Tevfik İleri ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiçbir etkinlik yaptırılmaması	78	63.93
Resim yaptırılmaması	9	7.377
Şiir yazdırılmaması	6	4.918
Özet çıkarttırılmaması	56	45.90
TOPLAM	122	100

Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 122 öğrenci gezi sonrası yapılan etkinliklerde sorun yaşadığını belirtmekte, 190 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 39'daki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 78'i (% 63.93) hiçbir etkinlik yaptırılmadığı, 9'u (% 7.377) resim yaptırılmadığı, 6'sı (% 4.918) şiir yazdırılmadığı ve 56'sı (% 45.90) özet çıkarttırılmadığı için sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Kurtuluş Tevfik İleri ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 312 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 122'si müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile müze gezisi esnasında yaşanan sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Pekiştirici etkinlik yapılmıyor. Özet çıkarılsa daha iyi olur." demiştir. Bu görüş Ek 85'de verilmiştir.

Tablo 40

Müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir sorusuna dair Gülen Muharrem Pakoğlu ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiçbir etkinlik yaptırılmaması	48	58.53
Resim yaptırılmaması	11	13.41
Şiir yazdırılmaması	8	9.756
Özet çıkarttırılmaması	24	29.26
TOPLAM	82	100

Gülen Muharrem Pakoğlu ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 82 öğrenci gezi sonrası yapılan etkinliklerde sorun yaşadığını belirtmekte, 68 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 40'daki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 48'i (% 58.53) hiçbir etkinlik yaptırılmadığı, 11'i (% 13.41) resim yaptırılmadığı, 8'i (% 9.756) şiir yazdırılmadığı ve 24'ü (% 29.26) özet çıkarttırılmadığı için sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Gülen Muharrem Pakoğlu ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 150 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 82'si müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile müze gezisi esnasında yaşanan sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Bizde müzeden çıktıktan sonra başka hiçbir şey yapılmıyor, iş bitiyor." demiştir. Bu görüş Ek 86'da verilmiştir.

Tablo 41

Müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir sorusuna dair Mimar Sinan ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiçbir etkinlik yaptırılmaması	98	68.53
Resim yaptırılmaması	17	11.88
Şiir yazdırılmaması	14	9.790
Özet çıkarttırılmaması	56	39.16
TOPLAM	143	100

Mimar Sinan ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 143 öğrenci gezi sonrası yapılan etkinliklerde sorun yaşadığını belirtmekte, 57 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 41'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 98'i (% 68.53) hiçbir etkinlik yaptırılmadığı, 17'si (% 11.88) resim yaptırılmadığı, 14'ü (% 9.790) şiir yazdırılmadığı ve 56'sı (% 39.16) özet çıkarttırılmadığı için sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Mimar Sinan ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 200 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 143'ü müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile müze gezisi esnasında yaşanan sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, " Müze gezisi sonrası hiçbir etkinlik yaptırılmıyor. Bir kompozisyon, resim ya da şiir gibi şeyler yapılmıyor." demiştir. Bu görüş Ek 87'de verilmiştir.

Tablo 42

Müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir sorusuna dair Hacı Bayram ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiçbir etkinlik yaptırılmaması	49	64.47
Resim yaptırılmaması	15	19.73
Şiir yazdırılmaması	4	5.263
Özet çıkarttırılmaması	22	28.94
TOPLAM	76	100

Hacı Bayram ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 76 öğrenci gezi sonrası yapılan etkinliklerde sorun yaşadığını belirtmekte, 52 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 42'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 49'u (% 64.47) hiçbir etkinlik yaptırılmadığı, 15'i (% 19.73) resim yaptırılmadığı, 4'ü (% 5.263) şiir yazdırılmadığı ve 22'si (% 28.94) özet çıkarttırılmadığı için sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Hacı Bayram Ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 128 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 76'sı müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile müze gezisi esnasında yaşanan sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Etkinliklerle ilgili sorun var. Resim, kompozisyon, şiir faaliyeti yaptırılmıyor." demiştir. Bu görüş Ek 88'de verilmiştir.

Tablo 43

Müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir sorusuna dair Mehmet Emin Yurdakul ortaokulu öğrencilerinin görüşleri

Cevap Türleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Hiçbir etkinlik yaptırılmaması	164	84.97
Resim yaptırılmaması	28	14.50
Şiir yazdırılmaması	27	13.98
Özet çıkarttırılmaması	38	19.68
TOPLAM	193	100

Mehmet Emin Yurdakul ortaokulu öğrencilerinden görüş formunu dolduranlara baktığımızda 193 öğrenci gezi sonrası yapılan etkinliklerde sorun yaşadığını belirtmekte, 158 öğrenci ise sorun yaşamadığını belirtmektedir. Sorun yaşayan öğrencilerin sorun yaşadıkları belli başlı konular yukarıdaki tabloda ortaya konulmaktadır.

Tablo 43'deki bilgiler incelendiğinde öğrencilerin 164'ü (% 84.97) hiçbir etkinlik yaptırılmadığı, 28'i (% 14.50) resim yaptırılmadığı, 27'si (% 13.98) şiir yazdırılmadığı ve 38'i (% 19.68) özet çıkarttırılmadığı için sorun yaşadıklarını belirtmektedirler.

Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu 7. sınıf öğrencilerinden 351 öğrenci görüş formunu doldurmuştur. Görüş formu dolduran öğrencilerin 193'ü müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde sorun yaşadığını belirtmektedir. Bu öğrencilerden bazıları birden fazla sorun yaşadığını belirtmektedir. Yüzde frekans tablosunda toplam frekans ile müze gezisi esnasında yaşanan sorunların karşısında yazan frekansların sayısının tutmamasının sebebi budur.

Öğrencilere, "Müze gezisi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir?" Sorusu sorulmuştur. Bu soru hakkındaki görüş belirten bazıları öğrencilerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Bir öğrenci, "Gezi sonrası etkinlik az yapılıyor. Bazen kompozisyon yazdırılıyor. Resim, şiir, soru-cevap yaptırılmıyor. Etkinlikler yeterli düzeyde yapılmıyor." demiştir. Bu görüş Ek 89'da verilmiştir.

BÖLÜM 5

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde, elde edilen veriler sonucunda uygulama yapılan okulların karşılaştırılmasına yer verilecektir.

5.1 Sonuçlar

Araştırmanın bu kısmındaki sonuçlar öğrencilere uygulanan görüş formundaki verilere dayanmaktadır.

Öğrencilerin eğitimsel hazırlıkla ilgili birçok sorun yaşadıkları görülmektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu eğitimsel hazırlık yapılmadığını, açıklama yapılmadan müzeye götürüldüklerini ve bu durumun kendilerine rahatsızlık verdiğini vurgulamaktadır. Öğrenciler, müze gezilerine gitmeden önce gidecekleri müze ile ilgili bilgi almaları halinde daha verimli bir uygulama yapılmış olacağını düşündükleri söylenebilir. Bazı öğrenciler az da olsa açıklama yapıldığını belirtmişlerdir. Ancak öğrencilerin büyük çoğunluğunun bilgi kartı, afiş ve görsellerle desteklenen bir eğitimsel hazırlık yapılmadığı için verimli bir müze gezisi yapılamadığını ifade etmektedirler. Öğrencilerin bir bölümünün müze gezileri için doldurulan dilekçenin eğitimsel bir hazırlık olduğu kanısına vardıkları görülmektedir.

Öğrencilerin müze gezilerinde ulaşım, yeme-içme ve barınma ile ilgili sorunlar yaşadıkları görülmektedir. Ulaşım ile ilgili olarak öğrencilerin büyük çoğunluğunun özellikle araçlardan memnun olmadıklarını ve toplanan ücretlerin toplanmaması ya da az toplanması gerektiğini vurgulamaktadırlar. Öğrenciler, araçlarda ayakta kalan öğrencilerin olduğunu

bazı öğrencilerin sıkışarak gittiğini ve araçların gereğinden hızlı gittiğini bu durumun kendilerini rahatsız ettiğini belirtmektedirler.

Öğrencilerin, yeme-içme ile ilgili sorun yaşadıkları görülmektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun müze kantinlerinin pahalı olmasından şikâyet ettikleri, müze kantinlerinden aldıkları ürünlerin normal fiyatının kat be kat fazlasına satıldığını belirttikleri görülmektedir. Bunun yanı sıra öğrenciler müze gezileri öncesinde ya da sonrasında toplu yemek faaliyetlerinin yapılmamasının kendileri için bir eksiklik olduğunu belirtmektedirler.

Öğrencilerden, müze gezisi için şehir dışına ya da ülke dışına çıkanların barınma ile ilgili sorun yaşadıkları görülmektedir. Şehir ya da ülke dışı müze gezilerine katılıp gittikleri yerlerde konaklayan öğrencilerin otel fiyatları, konakladıkları yerlerin temizliği ve yedikleri yemeklerden sorun yaşadıkları görülmektedir. Kaldıkları otel ya da pansiyon gibi yerlerin fiyatlarının yüksek olduğunu, kaldıkları yerlerin temiz olmadığını ve çıkan yemeklerin iyi olmadığını belirten öğrencilerin olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin, müze içerisinde birçok sorun yaşadıkları görülmektedir. Müze içerisinde kalabalık olmasının, öğretmenler ve görevliler tarafından sürekli uyarılmanın, rehber sayısının az olmasının, müze içerisinde kargaşa ortamının olmasının, flaşsız fotoğraf çekmeye izin verilmemesi, çok hızlı gezilmesi, eserler hakkında bilgi veren yazıların az olması veya küçük yazılmış olması gibi konularda sorun yaşadıkları görülmektedir. Öğrencilerin yaşadıkları bu sorunlardan dolayı verimli ve etkili müze gezileri gerçekleştiremediklerini vurguladıkları görülmektedir.

Öğrencilerin, müze gezisi yapıldıktan sonra pekiştirici ya da tamamlayıcı etkinlikler yaptırılmadığını belirttikleri görülmektedir. Müze gezisi esnasında yapılsa da müze gezisi sonrası sınıf ortamında resim çizerek, özet çıkararak, kompozisyon ya da şiir yazarak yapılan müze gezisinin kalıcılığının artırılmasının gerektiğini belirttikleri söylenebilir.

Araştırmada öğrencilere müze gezilerinde yaşanan sorunlara yönelik çözüm önerileriniz nelerdir? Diye bir soru yöneltmedik. Ancak bazı öğrencilerin çözüm önerileri sundukları görülmektedir. Müze gezileri yapılmadan önce gidilecek müzeye sanal bir gezi yaparak ön hazırlık yapılabileceğini, bilgi kartlarının dağıtılabileceğini öneren öğrenciler görülmüştür. Müze gezisi gerçekleştirildikten sonra toplu bir yemek organizasyonunun yapılabileceğini belirten öğrencilerde bulunmaktadır. Müze gezisi sırasında öğrencilerin gruplar haline

ayrılarak farklı materyalleri farklı zamanlarda inceleyerek, yoğunluğun belli ölçüde azaltılacağını belirtenlerde vardır. Ayrıca müze gezisi sonrasında sınıf içerisinde öğrencilerde kalıcılığı sağlamaya yönelik çeşitli oyunlarla tamamlayıcı faaliyetlerin yapılabileceğini belirten öğrencilerde bulunmaktadır.

5.2 Görüş Formu Yapılan Okulların Sonuçlarının Karşılaştırılması

Çankaya, Yeni Mahalle ve Altındağ ilçelerinde yer alan altı okulda yapılan görüş formunun ilk sorusuna verilen cevaplara baktığımızda Çankaya’da yer alan Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulu, Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu, Gazi Koleji Ortaokulu; Yeni Mahallede yer alan Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulu ve Mimar Sinan Ortaokulu öğrencilerinin büyük çoğunluğunun okulla müze gezisine katıldıklarını, katılmayanların büyük çoğunluğunun ise ailesi ile birlikte ya da bireysel olarak müze gezisine katıldıklarını belirttikleri görülmektedir. Altındağ ilçesinde yer alan Hacı Bayram Ortaokulu öğrencilerinin müze gezisine katıldıklarını, katılmayanların küçük bir bölümünün bireysel olarak müzeye gittiğini belirttikleri görülmektedir. Bakıldığında farklı ilçelerdeki okullarda öğrencilere müzeye gitme imkânı sunulduğunda çoğu öğrencinin bu imkânı değerlendirdiği görülmektedir. Çankaya ve Yeni Mahalle ilçelerinin Altındağ ilçesine göre öğrencilere müzeye gitme konusunda daha çok fırsat tanıdığı söylenebilir.

Çankaya ve Yeni Mahalle ilçelerinde görüş formu dolduran öğrencilerin Altındağ ilçesinde görüş formu dolduran öğrencilere göre daha fazla ve farklı müze isimleri yazdıkları görülmektedir. Kurtuluş Tevfik İleri, Gülen Muharrem Pakoğlu, Gazi Koleji Ortaokulundan görüş formu dolduran öğrencilerin şehir dışı müze gezilerine daha fazla katıldıkları görülmektedir. Mehmet Emin Yurdakul ve Mimar Sinan Ortaokulu öğrencilerinin de şehir içi ağırlıklı olmak kaydıyla belirli ölçüde şehir dışı müze gezilerine de katıldıkları görülmektedir. Hacı Bayram Ortaokulu öğrencileri ise daha çok şehir içi müze gezilerine katıldıklarını belirtmektedirler. Gazi Koleji Ortaokulu öğrencilerinden farklı ülkelere müze gezilerine katılanlarında olduğu görülmektedir.

Gazi Koleji Ortaokulundan görüş formu dolduran öğrencilerin bir bölümünün eğitimsel hazırlık yapıldığını belirttikleri söylenebilir. Bilgi kartlarının, görsellerin ön plana çıktığı vurgulanmıştır. Kurtuluş Tevfik İleri, Gülen Muharrem Pakoğlu, Mehmet Emin Yurdakul ve Mimar Sinan Ortaokullarının eğitimsel hazırlık bakımından ortalarda olduğu

söylenbilir. Hacı Bayram Ortaokulu'nun ise görüş formu uygulanan okullar arasında eğitimsel hazırlık bakımından en geride kalan okul olduğu görülmektedir.

Gazi Koleji Ortaokulu öğrencilerinin ulaşım ile ilgili yaşadıkları sorunların diğer okulların yaşadığı sorunlara göre daha az olduğu görülmektedir. Hacı Bayram Ortaokulu öğrencilerinin ulaşım ile ilgili diğer okullara göre daha fazla sorun yaşadıkları söylenebilir. Mehmet Emin Yurdakul, Mimar Sinan, Kurtuluş Tefik İleri, Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulu öğrencilerinin ise ulaşım ile ilgili yaşadıkları sorunların birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Görüş formu dolduran öğrencilerin neredeyse tamamına yakını müze kantinlerinin pahalı olduğu konusunda hemfikirdir.

Gazi Koleji Ortaokulu öğrencilerinin şehir dışı ve ülke dışı müze gezilerine katılım durumlarının diğer okulların katılım durumlarına göre fazla olduğu görülmektedir. Diğer okullarında da şehir dışı müze gezilerine katılma durumları olsa da götürülen öğrencilerin az olduğu görülmektedir. Bazı sınıflardan seçilen öğrencilerin şehir dışı müze gezilerine götürüldükleri, diğer öğrencilerin ise götürülmedikleri görülmektedir.

Görüş formu dolduran öğrencilerin büyük bir bölümü müze içerisinde sorun yaşadıkları konusunda aynı fikirdedir. Okullar, öğrenciler değişse de sorunlar birbirine benzerdir.

Gazi Koleji Ortaokulu öğrencilerinin farklı etkinliklerle müze gezilerinin pekiştirmeye çalışıldığını, Hacı Bayram Ortaokulu öğrencilerinin büyük çoğunluğunun ise müze gezilerinden sonra tamamlayıcı etkinlik faaliyetlerinin yaptırılmadığını ifade ettikleri söylenebilir. Diğer okullarda ise tamamlayıcı etkinlik faaliyetlerinin düzenli bir şekilde yaptırılmadığı görülmektedir.

Görüş formu uygulanan okullar arasında farklılıklar mevcuttur. Gazi koleji Ortaokulu'nun müze gezilerinde diğer okullara göre daha az sorun yaşadığı görülmektedir. En çok sorun yaşanan okulun Hacı Bayram Ortaokulu olduğu söylenebilir. Sonuç olarak görüş formlarının müze gezilerinde yaşanan sorunları destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

5.3 Tartışma

Acele edilmeden yapılan müze gezilerinde alınacak verim daha fazla olacaktır. Belki de müze gezilerinde yaşanan sorunların bir kısmı da acele etmekten kaynaklanıyordur. Müze

gezilerinde yaşanan sorunların kaynağını bulabilmek için bu çalışma yapılmalıdır. Bu çalışmayla beraber öğrencilerin bizzat yaşamış oldukları sorunların neler olduğu ortaya konulmalıdır.

Müzelerde verilecek eğitimle beraber kalıcı öğrenme gerçekleştirilebilir. Müzelerin daha etkili kullanılabilmesi için teknolojik donanımlarla desteklenmesi gerekmektedir. Yapılacak farklı uygulamalarla farklı yaş gruplarının müzeye götürülebilir. Bizim yaptığımız çalışmada da müze gezilerinin öğrenmeler üzerinde kalıcı bir etki bırakacağı vurgulanmaktadır. Sanal müze gezilerinin müzeye gitmeden önce kullanılabilmesi bu durumun fayda sağlayacağı araştırmamızda belirtilmiştir. Bu açıdan Dönmezoğlu'nun (2013) ve Ata'nın (2002) yaptığı çalışmaların müze eğitime ve kalıcı öğrenmeye vurgu yaptığı söylenebilir. Yaptığımız araştırma ile bu araştırmaların ortak yönü kalıcı öğrenmede müzelerin kullanılması gerektiğidir. Bu durumun yanı sıra bizim araştırmamızda müze gezilerinde yaşanan sorunlar üzerinde de durulmuştur. Sosyal Bilgiler öğretiminde müze gezileri etkili bir şekilde kullanılabilir. Bu durum öğrenci gelişimine büyük katkı sağlayacaktır. Araştırmamızda konu ve kazanımlara uygun müze gezilerinin Sosyal Bilgiler derslerinde yapılabileceği belirtilmiştir. Yılmaz ve Şeker'in (2011) yaptığı çalışmada Sosyal Bilgiler öğretiminde müze gezilerinin faydalı olacağı sonucu çıkmıştır. Bizim yaptığımız çalışmada da müze gezilerinin gerekli olduğu vurgulanmış ancak iyi bir planlama olması gerektiğine değinilmiştir.

Müze gezisi ile ilgili yapılabilecek planlar sayesinde amaca ulaşma ve etkililiği artırma sağlanabilir. Planlamanın müze gezisi öncesi, müze gezisi esnası ve müze gezisi sonrası kapsamının gerektiği üzerinde durulmuştur. Önder, Abacı ve Kamaraj'ın, yaptığı çalışmada planlı bir müze gezisi ile plansız bir müze gezisi arasında anlamlı bir farklılık var sonucu çıkmıştır. Safran ve Ata'nın, (1998) yaptığı çalışmada müze gezilerinin işlevselliğinin artırılabilmesi için neler yapılması gerektiği üzerinde de durulmuştur. Çalışmanın sonucunda planlamanın uygulanmasıyla işlevselliğin artırıldığı söylenmektedir. Bizim yaptığımız çalışmada da planlamanın müze gezilerinde yaşanan sorunları azalttığı sonucu bulunmaktadır. Bu açıdan Önder, Abacı ve Kamaraj ile Safran ve Ata'nın çalışmaları ile bizim çalışmamız birbirini destekleyen sonuçlar içermektedir. Müze gezilerinde öğrencilerin aktif olması ve keşfetme imkânı sunulması önemlidir. Bu sayede yaparak ve yaşayarak öğrenme hayata geçirilmiş olacaktır. Çulha, (2006) tarafından yapılan çalışmada da öğrencilere keşfetme fırsatının verilmesi ile aktif öğrenmenin

sağlanabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Yaptığımız çalışmada da müze gezileri sırasında yaşanan sorunlara değinilirken özellikle öğrencilerin müze gezisi esnasında keşfetmesine izin verilmediği için sorun yaşanıyor denilmiştir. Öğrencilerin çeşitli söylem ve eylemlerle aktifliklerinin ikinci plana atılması sorun yaratmaktadır. Müze gezilerine gitmeden önce öğretmenler öğrencilere mutlaka hazırlık yaptırmalıdır. Güleç ve Alkış, (2003) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin hazırlık yaptırma durumlarına değinilmiştir. Sonuçta bazılarının yaptırdığı bazılarının ise yaptırmadığına ulaşılmıştır. Bizim çalışmamızda da eğitimsel hazırlıklarla ilgili yaşanan sorunlar üzerinde durulurken sonuçta eğitimsel hazırlığın istenilenin çok uzağında kaldığı görülmüştür. Bu açıdan da çalışmalar birbirini desteklemektedir.

Müze gezilerinin etkinliklerle mutlaka desteklenmesi gerekmektedir. Öğretmenler etkinlikleri benimseyip uygularsa pekiştirme sağlanmış olur. Filiz, (2010) ve Baykan, (2007) tarafından yapılan çalışmalarda etkinlikler üzerinde durulmuştur. Filiz'in yaptığı çalışmada öğrencilerin müze gezisi sırasında ve sonrasında yaptığı etkinliklere dikkat çekilmiştir. Çalışma sonucunda öğrencilerin etkinlikler sayesinde daha etkili öğrenmeler sağladı belirtilmiştir. Baykan'ın yaptığı çalışma da ise öğretmenlerin müzelerin yeterince tanıtılmadığı sonucuna ulaştıkları görülmüştür. Bizim yaptığımız çalışmada etkinliklerin kalıcı öğrenmeye etki ettiği sonucuna varılmıştır.

Müze gezileri ile ilgili daha önce yapılan çalışmalar incelendiğinde daha çok öğrenci ya da öğretmen grupları üzerinde çalışmaların yapıldığı göze çarpmaktadır. Araştırmacıların yapmış oldukları çalışmalarında müze gezilerinin etkili öğrenmeye katkı sağladığı ve kalıcı öğrenmeyi olumlu yönde etkilediğini tespit etmişlerdir.

Bu bağlamda denilebilir ki yapılan bu tez çalışması daha önce yapılan çalışmalarla paralellik göstermektedir.

5.4 Öneriler

- Müze gezileri iyi bir şekilde planlanırsa etkililiği artabilir.
- Müze gezilerinde zamanın etkili kullanılmasına dikkat edilirse daha fazla verim alınabilir.
- Müze gezisi öncesinde eğitimsel hazırlık yapılması müze gezisine katkı sağlayabilir.
- Yapmış olmak için değil katkısı olsun diye müze gezisi yapılırsa belirlenen amaçlara ulaşılabilir.

- Kazanımlarla ve konularla tutarlı müze gezileri yapılırsa etkili öğrenme gerçekleştirilebilir.
- Gezi yapılacak müze önce sanal müze gezisi ile öğrencilere tanıtılırsa müzeye gidildiğinde yaşanabilecek sorunların önüne geçilebilir.
- Öğrencilere gezi öncesinde, gezi sırasında ve gezi sonrasında etkinlikler yaptırılarak etkili öğrenme ve pekiştirme sağlanabilir.
- Öğrencilere düşüncelerini ifade edebilmeleri için olanak sağlanırsa müze gezilerine ilgi artırılabilir.

KAYNAKÇA

- Abacı, O. (1996).*Müze Eğitimi*. Sanatta Yeterlilik Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Abacı, O. (2003). Müze ve eğitim, *eğitim ortamları olarak müzeler*. (Yayına hazırlayan: Kadriye Tezcan, Akahmet), (T.C. Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Yayını Say: ST. MZE-03.001), İstanbul.
- Abacı, O. (2005).*Çocuk ve müze*. İstanbul: Morpa.
- Abacı, O. (2008). Eğitimde müzelerden yararlanma. *Muradiye Eğitim-Kültür-Sanat Dergisi*, 16 (4), 58-65.
- Açıkgöz, K. Ü. (2008). *Aktif Öğrenme*. İstanbul: Biliş.
- Adıgüzel, H. Ö. (1999, Mayıs). *Eğitim iletişimde alternatif bir öğrenme alanı ve yeni bir kültür ortamı: çocuk müzeleri*. Türkiye Bilişim Derneği ve IEEE ODTÜ Öğrenci Kolu 2. Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Kongresi'nde sunulmuş bildiri, ODTÜ, Ankara.
- Adıgüzel, H. Ö. (2001). Okul dışı farklı bir öğrenme ortamı olarak çocuk müzeleri. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, 4 (14), 32-41.
- Akmehmet, T. K. (2008). Müzelerin tarih öğretiminde nesne merkezli eğitim etkinlikleriyle kullanılması ve ilköğretim sosyal bilgiler öğretimi. *Milli Eğitim Dergisi*, 37 (180), 50-67.
- Akçelik, B. (2013). *Topkapı sarayı müze idari yapılanmasının müzeler iç hizmetler yönetmeliği ve kendine eş değer müzeler bağlamında yeniden değerlendirilmesi*. Uzmanlık Tezi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İstanbul.
- Akmehmet, T. K. & Ödekan A. (2006).Müze eğitiminin tarihsel gelişimi. *İTÜ Dergisi*, 3 (1), 47-58.

- Altın, B. N. & Demirtaş, S. (2009). Sosyal bilgiler dersinde sınıf dışı eğitim etkinlikleri (müze ve arazi çalışmaları). Mustafa Safran (Ed.), *Sosyal bilgiler öğretimi* içinde. Ankara: Pegem Akademi.
- Alpagut, B. (2006, Kasım). *Müzecilikte doğal ve kültürel mirasa yeni bir bakış*. 2. Ulusal Doğa Tarihi Kongresi'nde sunulmuş bildiri, Kırsal Çevre Ormancılık Sorunları Araştırma Derneği, Ankara.
- Arık, R. O. (1947). *Halkevlerinde müze, tarih ve folklor çalışmaları kılavuzu*. Ankara: C.H.P. Halkevleri Kılavuz Kitapları XXI.
- Ata, B. (2002). *Müzelerle ve tarihî mekânlarla tarih öğretimi: Tarih öğretmenlerinin müze eğitimine ilişkin görüşleri*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Atagök, T. (1999). *Yeniden müzeciliği düşünmek*. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi.
- Başaran, C. (1995). *Arkeolojiye Giriş I –II*. Erzurum: Aşıyan.
- Baykan, Ö. Z. (2007). *2005 ve 2006 İlköğretim programlarının müze eğitimi, açısından değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bilgili, A. S. (2008). *Sosyal Bilgilerin Temelleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Buyurgan, S. & Mercin, L. (2005). Görsel sanatlar eğitiminde müze eğitimi ve uygulamaları. V. Özsoy (Ed.), *Görsel sanatlar eğitiminde müze eğitimi ve uygulamaları* içinde (s.42-55). Ankara: Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği.
- Buyurgan, S. (2007). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Resim Öğretmenlerinin Bölümlerinde Uygulanan Sanat Eğitimi ile İlgili Görüşleri. *Mili Eğitim*. (175), 143-151.
- Demirboğa, E. (2010). *Sanal müze ziyaretlerinin öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal kazanımları üzerindeki etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demirci, M. T. (2009). *Kültürel öğelerin öğretiminde müze gezilerinin önemi*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

- Egüz, Ş., & Kesten, A. (2012). Sosyal bilgiler dersinde müze ile eğitimin öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi: Samsun ili örneği. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13 (1), 81-103.
- Ermış, B. (2010). *İlköğretim 6.sınıf öğrencilerinin görsel sanatlar dersinde üç boyutlu sanal müze ziyareti etkinliğine ilişkin görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Fidan, N. (1985). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Alkım.
- Gerçek, F. (1999). *Türk müzeciliği*. Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Güleç, S., & Alkış, S. (2003). Sosyal bilgiler öğretiminde müze gezilerinin iletişimsel boyutu. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (1), 63 – 78.
- Güngördü, E. (2002). *İlköğretimde hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi*. Ankara: Nobel.
- Halil Edhem, (1932). *Müzeler. 1. Türk Tarih Kongresi, Konferanslar, Müzakere Zabıtları*. Ankara: T.C. Maarif Vekâleti.
- Hein, G. E. (2001). Constructivism: More than meaning making. *Museological Review*, 21 (7), 1-17.
- Kan, Ç. (2006). Etkili sosyal bilgiler öğretimi arayışı, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14 (2), 537-544.
- Kaplan, F.E.S. (1994). *Museums and the making of “ourselves”: the role of objects in national identity*, Leiceser University Press, New York.
- Keçe, M., & Merey, Z. (2011). İlköğretim sosyal bilgiler kazanımlarının sosyal bilimler disiplinlerine ve disiplinlerarası anlayışa uygunluğunun belirlenmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (1), 110-139.
- Madran, B. (1999). *Müze türleri: yeniden müzeciliği düşünmek*.(Derleyen: Tomur Atagök). İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi.
- MEB. (2004). *İlköğretim sosyal bilgiler dersi (4.-5. sınıflar) öğretim programı, taslak*. Ankara: MEB. Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- MEB. (2005). *Sosyal bilgiler 6. ve 7. sınıf programı, taslak*. Ankara: Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı.

- MEB. (2008). *İlköğretim 1-8. sınıflar Türkçe, matematik, sosyal bilgiler, hayat bilgisi ile fen ve teknoloji dersi öğretim programlarında müze ile eğitim*. Ankara: Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Meydan, A., & Akkuş, A. (2014). Sosyal bilgiler öğretiminde müze gezilerinin tarihi ve kültürel değerlerin kazandırılmasındaki önemi. *Marmara Coğrafya Dergisi* 18 (29), 402-422.
- Onur, B. (1992). Yaşayan müze, müzeyi yaşamak. *Kültür*, 17 (95), 14-19.
- Onur, B. (2012). *Çağdaş müze eğitim ve gelişim müze psikolojisine giriş*. Ankara: İmge.
- Önder, A., Abacı O., & Kamaraj I. (2009). Müzelerin eğitim amaçlı kullanımı projesi. İstanbul Arkeoloji Müzesinde Marmara örnekleme. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1 (25), 103-117.
- Öymen, E. E. (1998). 9000 yıllık Çatalhöyük 40 yaşında. *Milliyet*, 26 Ağustos, sf.18.
- Özalp, K. (1992). Atatürk'ten anılar. Ankara: T. C. İş Bankası Kültür.
- Özkasım, H & Ögel, S. (2005). Türkiye'de müzeciliğin gelişimi. *İTÜ Sosyal Bilimler dergisi/b*, 2 (1), 96-102.
- Özçelik, C. T. (2007). Ulusal kimliğin oluşumunda müze ve toplum ilişkisi: Singapur. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, www. E-sosder.com, 6 (20), 134.
- Paykoç, F. & Baykal S. (2000). *Müze pedagojisi: kültür, iletişim ve aktif öğrenme ortamı olarak müzelerin etkinliğine ilişkin bir çalışma müzecilikte yeni yaklaşımlar küreselleşme ve yerelleşme*. İstanbul: Tarih Vakfı.
- Tezcan, A. K., & Ödekan, A. (2011). Müze eğitiminin tarihsel gelişimi. *İTÜ Sosyal Bilimler dergisi/b*, 3 (1), 47-58.
- Tepecik, A. (2008). *Sanat eğitimi ve sanal müze. Geçmişten geleceğe Türkiye'de müzecilik I Sempozyum Bildiriler Kitabı*. Ankara: Vekam.
- Adıgüzel, H., & Kaya, Ş. (1999). *Türkiye müzeleri*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Sezgin, M., & Karaman, A. (2009). *Müze yönetimi ve pazarlaması*. Konya: Çizgi.
- Shaw, W. M. K. (2015). *Osmanlı müzeciliği*. (E. Soğancılar, Çev.). İstanbul: İletişim.
- Sönmez, E. (2011). *İlköğretim II. kademe 6. sınıf sosyal bilgiler dersi eskiçağ tarihi konularının işlenmesinde müzelerin önemi, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri Şanlıurfa il*

merkezi örneği. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Sözer, E. (1998). Sosyal bilgiler kapsamında sosyal bilgilerin yeri ve önemi. G. Can (Ed.), *Sosyal bilgiler öğretimi* içinde, (s. 3-13). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim.

Şahan, M. (2005). Müze ve eğitim. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (4), 487-501. Ankara: Güz.

Şahin, Ç.(2010). Veri toplama teknikleri. R.Y. Kılcal (Ed), *Bilimsel araştırma yöntemleri* içinde (s.147-188).İstanbul: Nobel.

Şar, E., & Sağkol, T. (2013). Eğitim fakültelerinde müze eğitimi dersi gerekliliği üzerine. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (20), 83-90.

Şapolyo, E. B. (1936). *Müzeler tarihi*. Ankara: Remzi.

Uralman, H. (2006, Eylül).*Müzelerin topluma ulaşılabilirliğinde bilgi yönetimi. ÜNAK Bilimsel İletişim ve Bilgi Yönetimi Sempozyumunda sunulmuş bildiri*. Gazi Üniversitesi, Ankara.

Yazıcı, H., & Koca, M. K. (2008). Sosyal bilgiler öğretimi programı. Bayram Tay ve Adem Öcal (Ed.), *Özel öğretim yöntemleriyle sosyal bilgiler öğretimi* içinde (s.19-40). Ankara: Pegema.

Yıldırım, T., & Tahiroğlu, M. (2012). Sanal ortamda gerçekleştirilen müze gezilerinin ilköğretim öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarına etkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 11 (39). 104-114. ISSN:1304-0278.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. (s. 76-309). Ankara: Seçkin.

Yılmaz, K. (2008). Constructivism: its theoretical underpinnings, variations and implications for classroom instruction, *Educational Horizons*, 86 (3), 161-172.

Yılmaz, K. ve Şeker, M. (2011). İlköğretim öğrencilerinin müze gezilerine ve müzelerin sosyal bilgiler öğretiminde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *İstanbul Aydın Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 1 (3), 21-39.

Yılmaz, A., Kaya, B. & Çolak, K. (2009). Panorama 1453 tarih müzesinin eğitimsel değeri ve müze hakkındaki öğrenci görüşleri. *IV. Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi (7-9 Ekim 2009)*. Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Yücel, E. (1999). *Türkiye’de müzecilik*. İstanbul. Arkeoloji ve sanat.

ICOM (2017). *Müzeler Hakkında*. <http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR,44442/icom.html> sayfasından erişilmiştir.

MEB (2017). *Müze ile İlgili Yeni Çalışmalar*. http://mevzuat.meb.gov.tr/html/2218_0.html sayfasından erişilmiştir.

EKLER

Ek 1. Görüş Formu

Cinsiyet:

Sınıf Düzeyi:

Araştırma Konusu

7.sınıf öğrencilerine göre müze gezilerinde yaşanan sorunlar nelerdir?

Yer:

Tarih ve Saat:

Görüşmeci: Okan DİNÇ

Giriş:

Merhaba, benim adım Okan Dinç, Gazi Üniversitesi Eğitim bilimleri Enstitüsü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Yüksek Lisans öğrencisiyim. 7. Sınıf öğrencilerinin müze gezilerinde yaşadıkları sorunları öğrenmek istiyorum. Bu araştırmada ortaya çıkacak sonuçların, bundan sonra yapılacak müze gezilerine katkı yapacağını düşünüyorum. Bu nedenle sizin, müze gezilerinde yaşadığımız sorunlar hakkındaki düşüncelerinizi ve beklentilerinizi öğrenmek istiyorum.

Amacım: 7. Sınıf öğrencilerine göre müze gezilerinde yaşanan sorunları tespit etmektir.

Görüş Soruları

- 1) Müze gezilerine katıldınız mı?
- 2) Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
- 3) 7. Sınıf Öğrencilerine göre eğitimsel hazırlıkla ilgili sorunlar nelerdir?
- 4) 7. Sınıf Öğrencilerine göre Ulaşım, Yeme-İçme ve Barınma İşleri ile ilgili sorunlar nelerdir?
- 5) 7. Sınıf Öğrencilerine göre müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir?
- 6) 7. Sınıf Öğrencilerine göre müze gezi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir?

Ek 2. Uygulama İçin Alınan İzin Belgesi

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 14588481-605.99-E.12949627
Konu: Araştırma izni

16.12.2015

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü)

İlgi: a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 2012/13 nolu Genelgesi.
b) 03/12/2015 tarihli ve 39331 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi Okan DİNÇ' in "7. sınıf sosyal bilgiler öğrencilerinin gözüyle müze gezilerinde yaşanan sorunlar" başlıklı tezi kapsamında çalışma yapma talebi Müdürlüğümüzce uygun görülmüş ve araştırmanın yapılacağı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bilgi verilmiştir.

Görüşme formunun (1 sayfa) araştırmacı tarafından uygulama yapılacak sayıda çoğaltılması ve çalışmanın bitiminde bir örneğinin (cd ortamında) Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme (1) Şubesine gönderilmesini arz ederim.

Ali GÜNGÖR
Müdür a.
Şube Müdürü

Güvenli Elektronik İmzalı
Aslı ile Aynıdır.

16.12.2015

Yağar SUBAŞI
Şef

Atatürk Blv. 06648 Kızılay/ANKARA
Elektronik Ağ: www.meb.gov.tr
e-posta: adsoyad@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Ad SOYAD Ünvan
Tel: (0 312) XXX XX XX
Faks: (0 312) XXX XX XX

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden f34a-d1d6-3c52-b8d7-7947 kodu ile teyit edilebilir.

Ek 3. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2) Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
Rahmi Koc müzesi, MTA müzesi, Etnografya Müzesi, Barbarlık müzesi...

Ek 4. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2) Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
Etnografya Müzesi, MTA Tabiat Tarihi Müzesi, Eskişehir Balmumu Heykelleri Müzesi, Anıtkabir, Ayasofya, Yerebatan Sarnığı, Topkapı Sarayı...

Ek 5. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2) Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
Anadolu Medeniyetleri Müzesi - Çankaya Sarayı
Anıtkabir - Ayasofya - Topkapı Sarayı vb.

Ek 6. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2) Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
Anıtkabir Etnografya Müzesi, Eski Medis, Mehmet Akif Ersoy'un Evi, Araba Müzesi...

Ek 7. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2) Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
Anıtkabir, Etnografya, Mehmet Akif Ersoy'un evi, Ödödeki araba müzesi, Eski TBMM müzesi...

Ek 8. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2) Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
Deprem müzesi
MTA
Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Anıtkabir, Etnografya Müzesi, Feza Gürsey Bilim Merkezi, TBMM'nin 1. binası, Body word...

Ek 9. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2) Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
Anadolu Medeniyetleri Müzesi / MTA Müzesi / Ayasofya Müzesi
Etnografya Müzesi / Anıtkabir / Kız Kulesi / Topkapı Sarayı / Çankaya Sarayı

Ek 10. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2) Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
MTA - Anıtkabir - Feza Gürsey - Anadolu Medeniyet - ayunak müzesi - topkapı - Ulucanlar Ceza Evi

Ek 11. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2)Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
Anıtkabir, Feza Gürsey Bilim Merkezi, Etnografya
Ganakkale Şehitlikleri/ Anadolu Medeniyetler

Ek 12. Hacı Bayram Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2)Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
Gazi Üniversitesi Somut Olmayan Mesneler Müzesi
Anıtkabir
Ganakkale Şehitlikleri - Ulucanlar Cesareti

Ek 13. Hacı Bayram Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2)Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
Etnografya, Anıtkabir, Feza Gürsey Bilim Merkezi

Ek 14. Mimar Sinan Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2)Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
Anıtkabir, Anadolu Medeniyetler Müzesi, Şehitlik Abidesi,
Feza Gürsey Bilim Merkezi

Ek 15. Mimar Sinan Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2)Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
Topkapı Sarayı, TBMM, Etnografya, MTA, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Anıtkabir

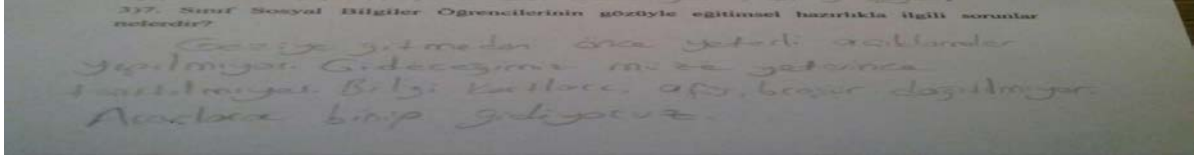
Ek 16. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2)Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Etnografya Müzesi, Anıtkabir, Dinara Müzesi,
Topkapı Sarayı, OPTÜ, PTT kul müzesi

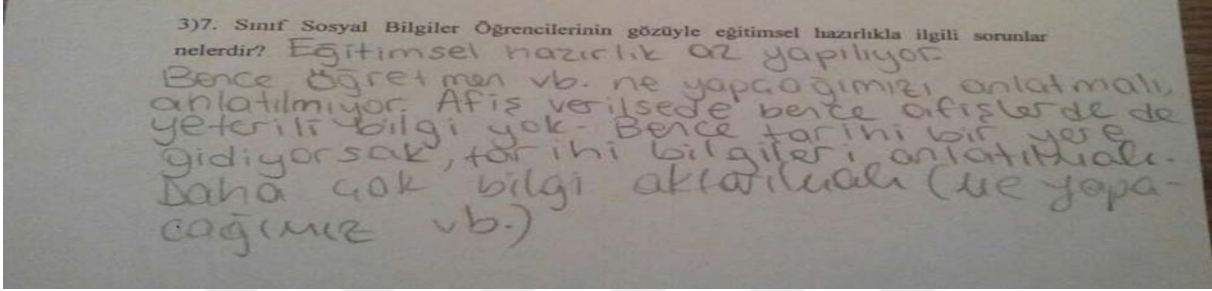
Ek 17. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan Bir Öğrencinin Katıldığı Müzeler

2)Katıldığınız müzenin ismini belirtiniz?
Anıtkabir, MTA, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Ganakkale
Şehitliği, Turunva Atı

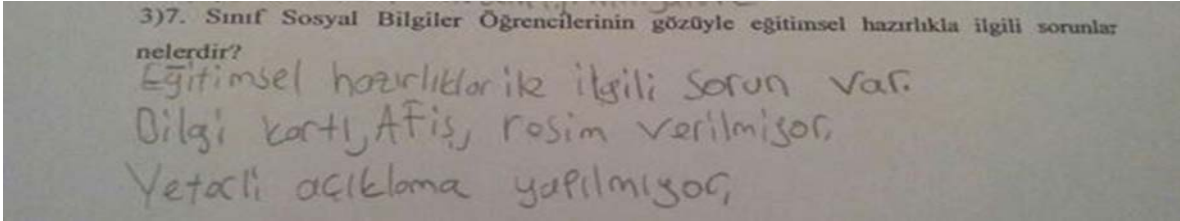
Ek 18. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunlar

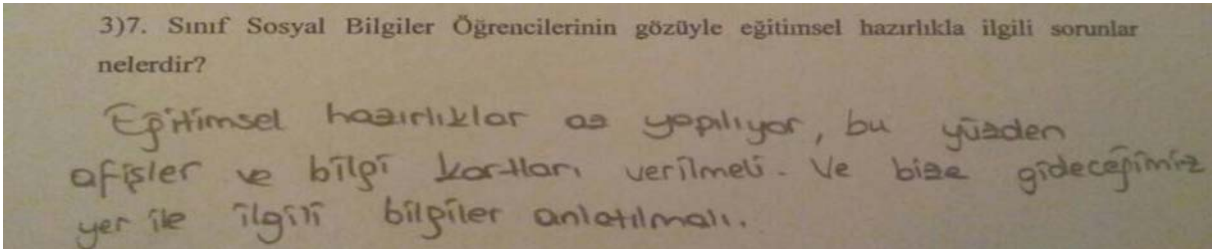
Ek 19. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunları

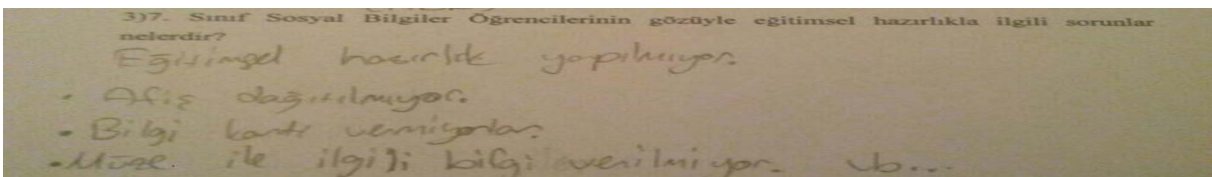
Ek 20. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunları

Ek 21. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunları

Ek 22. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunları

Ek 23. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan Bir Öğrencinin Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunları

3)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle eğitimsel hazırlıkla ilgili sorunlar nelerdir?
Eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorunlar var
Direk araçlara bindirip götürüyorlar

Ek 24. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan Bir Öğrencinin Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunları

3)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle eğitimsel hazırlıkla ilgili sorunlar nelerdir?
Eğitimsel hazırlık yaptıklarını düşünmüyorum Bize görece-
gimiz yeni sayılıyor fakat çok bilgilendirdiklerini sanıyorum.

Ek 25. Mimar Sinan Ortaokulundan Bir Öğrencinin Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunları

3)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle eğitimsel hazırlıkla ilgili sorunlar nelerdir?
Sorun var. Anlatım ve açıklama yapılmadı. Resim
ya da görsel afiş dağıtılmadı.
Bence afiş ya da resim göstermeliydi.

Ek 26. Mimar Sinan Ortaokulundan Bir Öğrencinin Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunları

3)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle eğitimsel hazırlıkla ilgili sorunlar nelerdir?
Hazırlık yapmıyor Resim, anlatım, sunum yapmıyor. Resim aamalı,
akıllı tahtada sunum yapmak, bilgi vermeliydi.

Ek 27. Hacı Bayram Ortaokulundan Bir Öğrencinin Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunları

3)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle eğitimsel hazırlıkla ilgili sorunlar nelerdir?
Yapılmıyor ama sunum yapınca iyi olurdu bize resim
afiş gibi şeyler hazırlanırlar hem daha bilgilili
oluruz.

Ek 28. Hacı Bayram Ortaokulundan Bir Öğrencinin Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunları

3)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle eğitimsel hazırlıkla ilgili sorunlar nelerdir?
Hazırlıklar yapılmıyor. Gözdecek yerin resimleri gösterilebilir, yada onun tarihçesi halkınla bilgi verilebilir

Ek 29. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunları

3)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle eğitimsel hazırlıkla ilgili sorunlar nelerdir?
Öğretmenimiz bize fazla bilgi vermiyor. Direkt para isteyip otobüse bindiriliyor bizi mağdur ediyor. Jantın sıkışıp biniyor otobüse. Eğitimsel hazırlıklar yapılmıyor. Afis, bröşür, ön hazırlık verilmiyor.

Ek 30. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Eğitimsel Hazırlıklarla İlgili Sorunları

3)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle eğitimsel hazırlıkla ilgili sorunlar nelerdir?
Eğitimsel hazırlıklarla ilgili sorun var. Çünkü gideceğimiz müzeyle ilgili yeterli bilgi verilmiyor. Müzeyle ilgili resim, afis, poster gibi kartlar dağıtılmıyor bu yüzden sorun var.

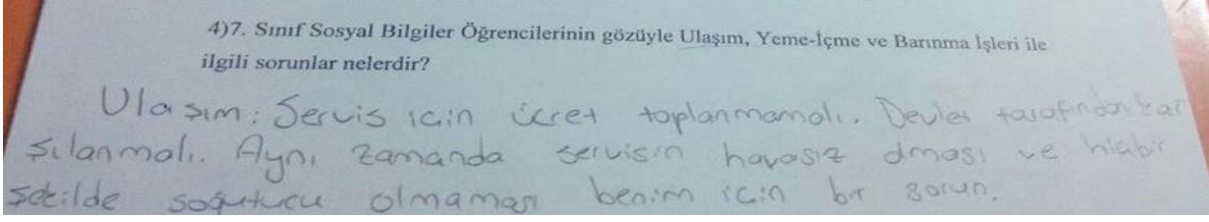
Ek 31. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Ulaşım İlgili Sorunları

4)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle Ulaşım, Yeme-İçme ve Barınma İşleri ile ilgili sorunlar nelerdir?
Ulaşım servisi havasız oluyor ve servisten küçük olduğunda sıkışıyoruz.

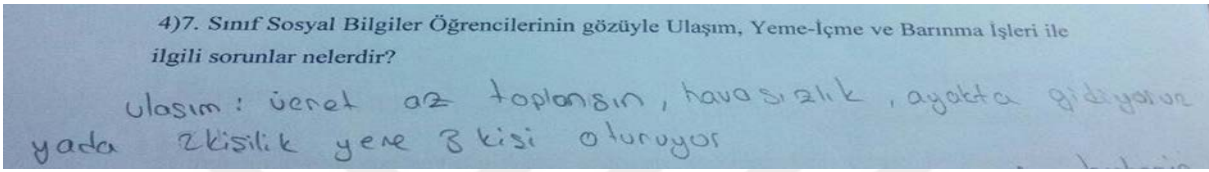
Ek 32. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Ulaşım İlgili Sorunları

4)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle Ulaşım, Yeme-İçme ve Barınma İşleri ile ilgili sorunlar nelerdir?
Ulaşım: Benze ücret alınmamalıdır, ya da fiyat azaltılmalıdır. Bu benim için bir sorun. Ayrıca, otobüsün rahatsız olması, içerideki havanın kirliliği benim için bir sorun.

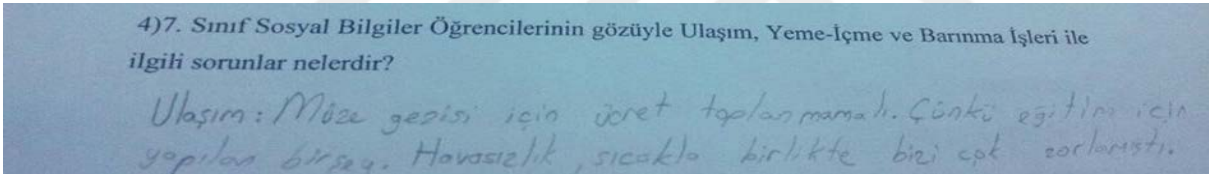
Ek 33. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Ulaşım İlgili Sorunları

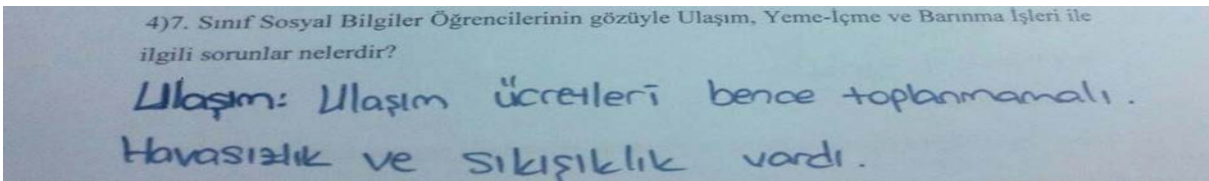
Ek 34. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Ulaşım İlgili Sorunları

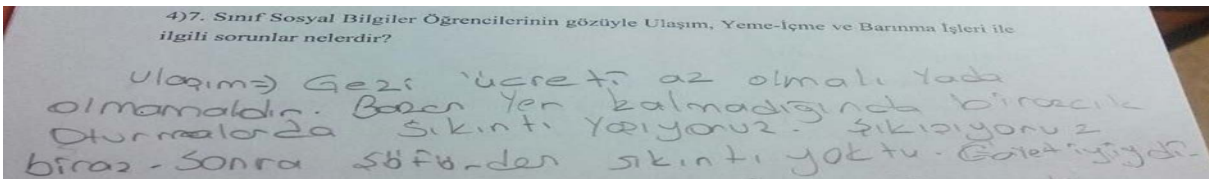
Ek 35. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Ulaşım İlgili Sorunları

Ek 36. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Ulaşım İlgili Sorunları

Ek 37. Mimar Sinan Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Ulaşım İlgili Sorunları

Ek 38. Mimar Sinan Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Ulaşım İlgili Sorunları

4)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle Ulaşım, Yeme-İçme ve Barınma İşleri ile ilgili sorunlar nelerdir?

Ulaşım: Gezi ücreti toplanmamalı veya daha az toplanmalı. Çok yavaş gidiliyor ve çok pis kokuyor.

Ek 39. Hacı Bayram Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Ulaşım İlgili Sorunları

4)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle Ulaşım, Yeme-İçme ve Barınma İşleri ile ilgili sorunlar nelerdir?

Ulaşım: Bence servis ücreti toplanmalı bizim için sorun. Servisler havasız oluyor 2 kişilik koltuğu 3 kişi oturuyor bence olmamalı.

Ek 40. Hacı Bayram Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Ulaşım İlgili Sorunları

4)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle Ulaşım, Yeme-İçme ve Barınma İşleri ile ilgili sorunlar nelerdir?

Ulaşım: Çok ücreti toplanmamalı sık sık yavaş gidiyoruz bizi ilgilendiren ve aynı zamanda havasız

Ek 41. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Ulaşım İlgili Sorunları

4)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle Ulaşım, Yeme-İçme ve Barınma İşleri ile ilgili sorunlar nelerdir?

Ulaşım → Ücret alınmamalı. Tarihimizi görmek öğrenmek para ile olmamalıdır. Araçlar havasız sorundur sık sık oturmak sorun.

Ek 42. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Ulaşım İlgili Sorunları

4)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle Ulaşım, Yeme-İçme ve Barınma İşleri ile ilgili sorunlar nelerdir?

Ulaşım: Müze gezisinde para verilmesi sorun olmaz ama para verdiğimizde ayakta gitme fazla kişiyle oturma sorun olur.

Ek 43. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Yeme-İçmeyle İlgili Sorunları

Yeme-İçme: Müze kantinleri pahalı. Topluca yemek yemiyoruz.

Ek 44. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Yeme-İçmeyle İlgili Sorunları

YEME-İÇME: Müzelerdeki fiyatlar gerçekten çok yüksek. Diğer marketlerde satılan fiyatların bu orada 1,50 TL. YEME-İÇME ORANINDA BU ANA KADAR BİR KEZ SINIF FİNANSE YAPILDI VE PAZET İYİDİ

Ek 45. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Yeme-İçmeyle İlgili Sorunları

Yeme - İçme: Enet. Müze kantinlerinin pahalı olması sorundur. Yemek faaliyeti yapılmalıdır.

Ek 46. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Yeme-İçmeyle İlgili Sorunları

Yeme-İçme: Müze kantinlerinin pahalı olması sorundur. Toplu bir yemek faaliyeti yapılması sorundur.

Ek 47. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Yeme-İçmeyle İlgili Sorunları

Yeme-İçme: Müze gezilerindeki kantinlerin pahalı olması sorundur. Toplu bir yeme organizasyonu yapılmaması sorundur.

Ek 48. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Yeme-İçmeyle İlgili Sorunları

Yeme-içme: Müze kantinlerinin pahalı olması bir sorundur. Ayda gelir öncesi ve sonrası yemek organizasyonu yapılmadı.

Ek 49. Mimar Sinan Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Yeme-İçmeyle İlgili Sorunları

Yeme-içme: Müze kantinlerinin pahalı olması sorundur. Toplu yemek faaliyetinin yapılmaması sorundur.

Ek 50. Mimar Sinan Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Yeme-İçmeyle İlgili Sorunları

Yeme-içme: Müze kantinlerinin pahalı olması herkesin katıldığı bir yemek olsun.

Ek 51. Hacı Bayram Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Yeme-İçmeyle İlgili Sorunları

Yeme-içme: Müze kantinlerinin pahalı olması sorundur. Geziden sonra herkesin katıldığı bir yemek programı düzenlenmelidir.

Ek 52. Hacı Bayram Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Yeme-İçmeyle İlgili Sorunları

Yeme-içme = müze kantinleri gereğinden pahalı. Toplu bir yemek organizasyonunun yapılması sorundur.

Ek 53. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Yeme-İçmeyle İlgili Sorunları

Yeme-içme = müze kantinleri çok pahalı. Toplu organizasyonu yapılmıyor.

Ek 54. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Yeme-İçmeyle İlgili Sorunları

Yeme-içme: Müze etkinliklerinin pahalı olması sorundur. Toplu bir yemek organizasyonunun yapılmaması sorundur.

Ek 55. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Barınmayla İlgili Sorunları

Barınma: Otelde maddeden yoktu ve acemilerden biri mizin kapağını kapamıyordu.

Ek 56. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Barınmayla İlgili Sorunları

Barınma → İstanbul gezisine gitmiştik. Otel fiyatları pahalıydı ve temiz değildi.

Ek 57. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Barınmayla İlgili Sorunları

Barınma: Sibirya'da müze gezilerinde kaldığımız otellerde temizlik açısından sorun vardı.

Ek 58. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Barınmayla İlgili Sorunları

Barınma işleri = Geziye gittim. yemekleri çok kötü, bann-
dığımız yerde kötüydü temizlik bakımından. Ama arkadaşlarım
517 Sınıf Sosyal Bilimler 2018-2019 Güz istiyor gitmek.

Ek 59. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Barınmayla İlgili Sorunları

Barınma → Otel, pansiyon ücretleri pahalıydı sorun yaşadım Geziye
otel olarak gidildiğinde toplu indirim yapılabilir.

Ek 60. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Barınmayla İlgili Sorunları

Barınma: Balıkesir'e gitmiştik. Orda özel bir yer var öğrenciler için sadece yemekleri kötüydü.

Ek 61. Mimar Sinan Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Barınmayla İlgili Sorunları

Barınma: Temizlikle ilgili sorun var.

Ek 62. Mimar Sinan Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Barınmayla İlgili Sorunları

Barınma: Pansiyonlar çok pahalı ve pis.

Ek 63. Hacı Bayram Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Barınmayla İlgili Sorunları

Barınma: pansiyon kirli olduğu bizi rahatsız etti.

Ek 64. Hacı Bayram Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Barınmayla İlgili Sorunları

Barınma: Temizdi ama yemeklerde sıkıntı vardı.

Ek 65. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Barınmayla İlgili Sorunları

Barınma = şehir dışı gezim sırasında gittiğimde temizlik yapılmıyordu.

Ek 66. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisinde Barınmayla İlgili Sorunları

Barınma: Şehir dışına Alanyaya gittim. Kaldığım otelde sadece yandırıcı seumedin.

Ek 67. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

5)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir?

- * İcerisinin kalabalık olması.
- * Öğretmen ve öğretmenler çok sıkı disiplin istiyor. Müzede fazla sıklamak lazım.
- * Öğretmenler sürekli ve gereksiz jre sınıfı uyuyor.
- * Yeterli rehberin olmaması.
- * Flash ve resim çekmeye izin verilmemesi benim için bir sorundur.

Ek 68. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

5)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir?

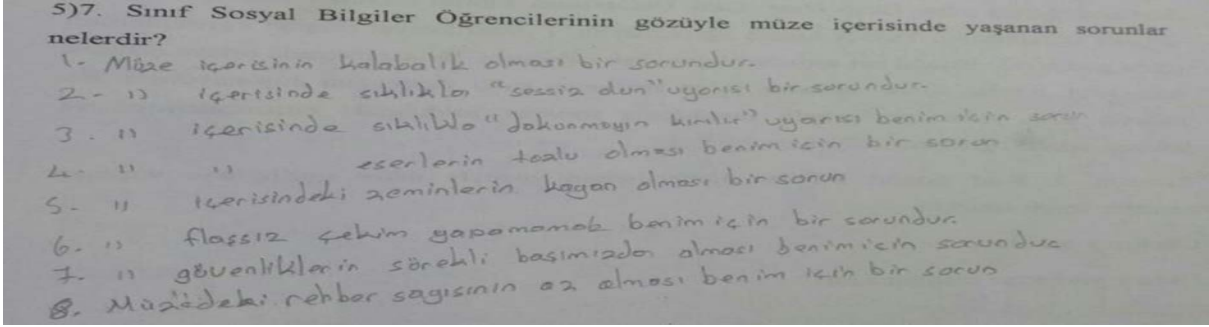
- * İcerisi çok kalabalık oluyor (bazı dönemlerde)
- * Müzede gezirken çok fazla bekliyoruz.
- * Bazı zamanlarda öğretmenlerin uyarıları fazla olabiliyor.
- * Rehber değil de bunun yerine anlatım kulaklığı olabiliyor.
- * Benim flashsiz fotoğraf çekilmesi bu kadar HAYIR denilecek kadar abartılmamalı.
- * Camı bilmeden dokunduğumuz dedikleri benim için sorun.

Ek 69. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

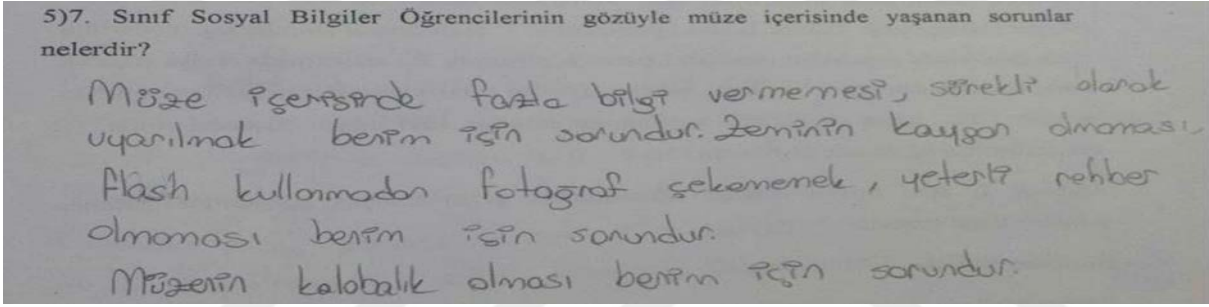
5)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir?

- 1-) Müze için kalabalık olması benim için sorun.
- 2-) Sürekli sessiz olun diye uyulmak benim için sorun.
- 3-) Sürekli uyulmak benim için sorun.
- 4-) Müze zeminin kaygan olması benim için sorun değil.
- 5-) Müze içerisinde sıklık olması sorundur.
- 6-) Flash kapattığım halde fotoğraf çekememi sorun.

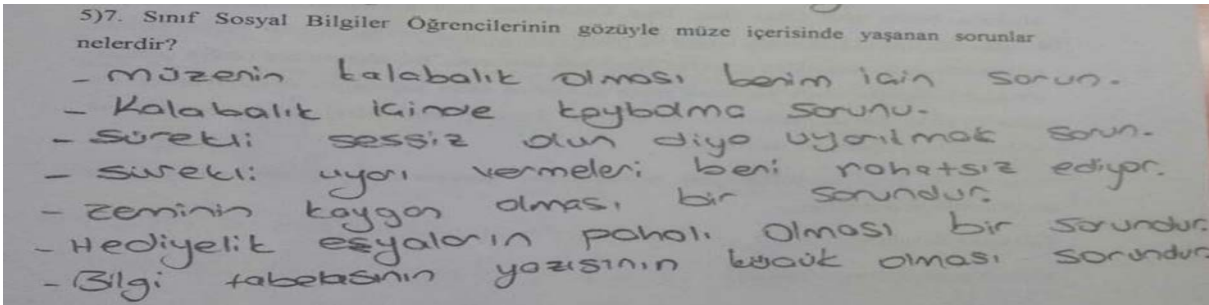
Ek 70. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

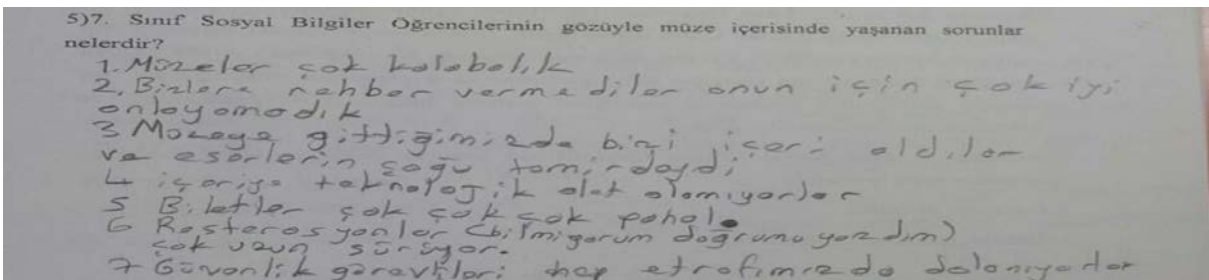
Ek 71. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

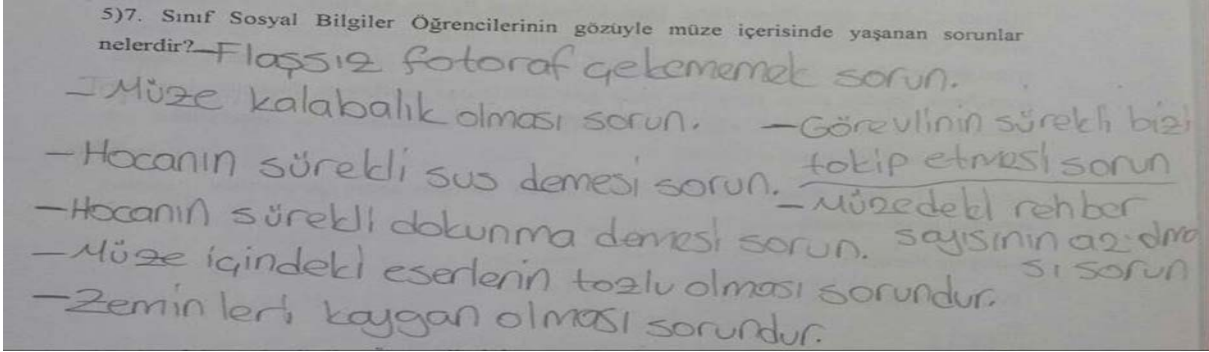
Ek 72. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

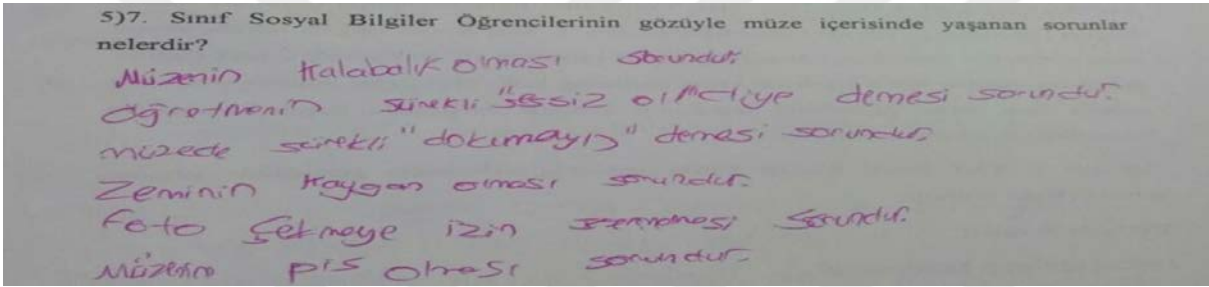
Ek 73. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

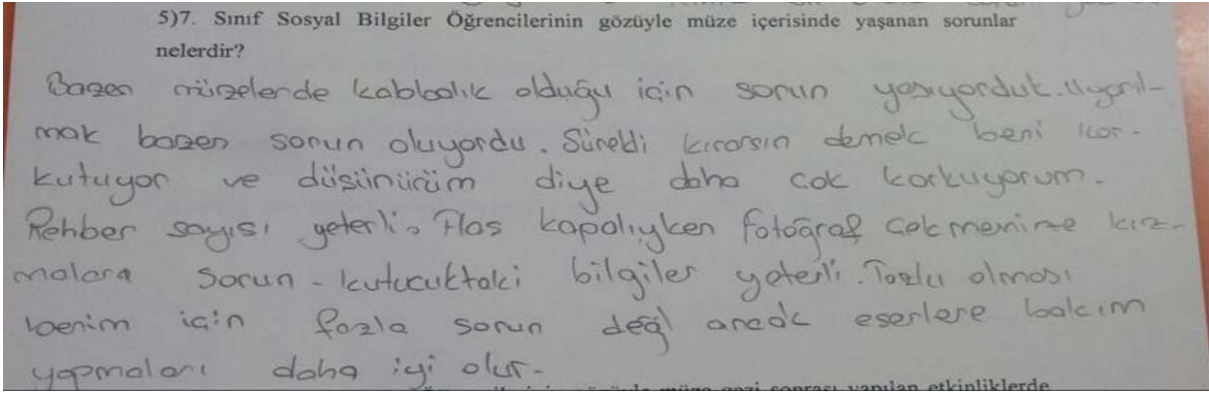
Ek 74. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

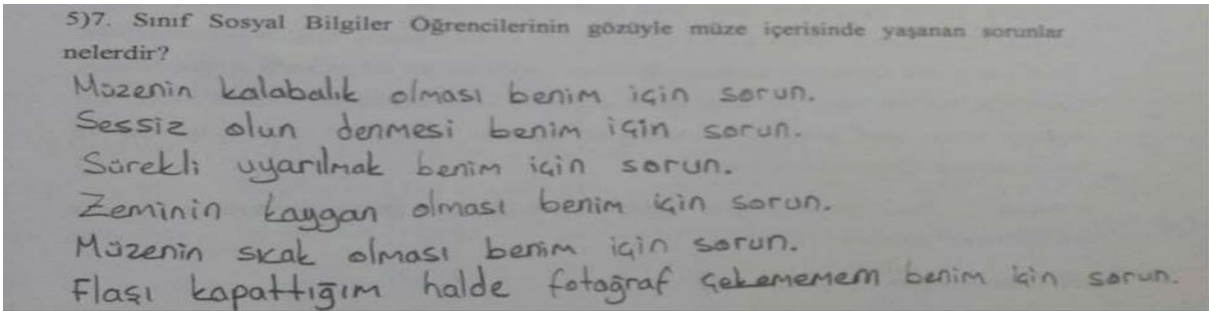
Ek 75. Mimar Sinan Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

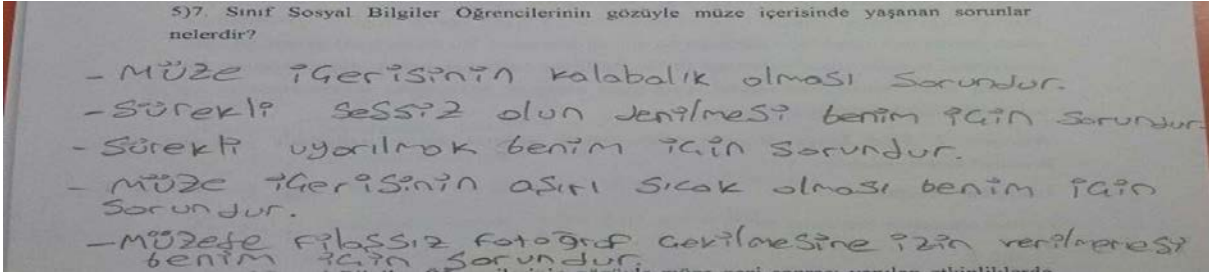
Ek 76. Mimar Sinan Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

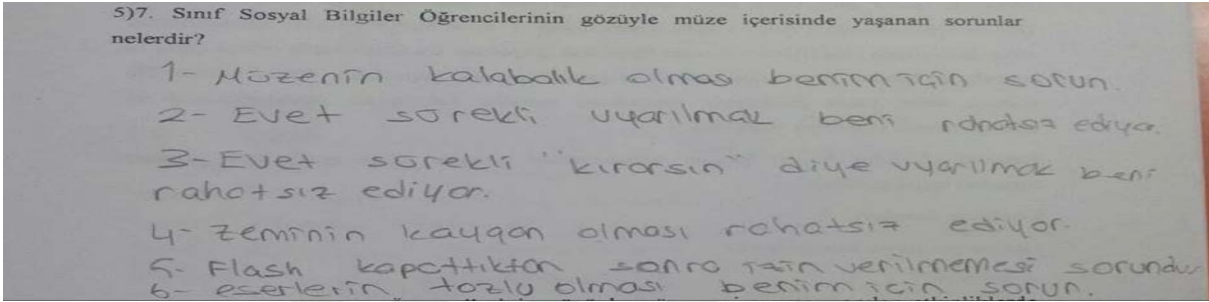
Ek 77. Mimar Sinan Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

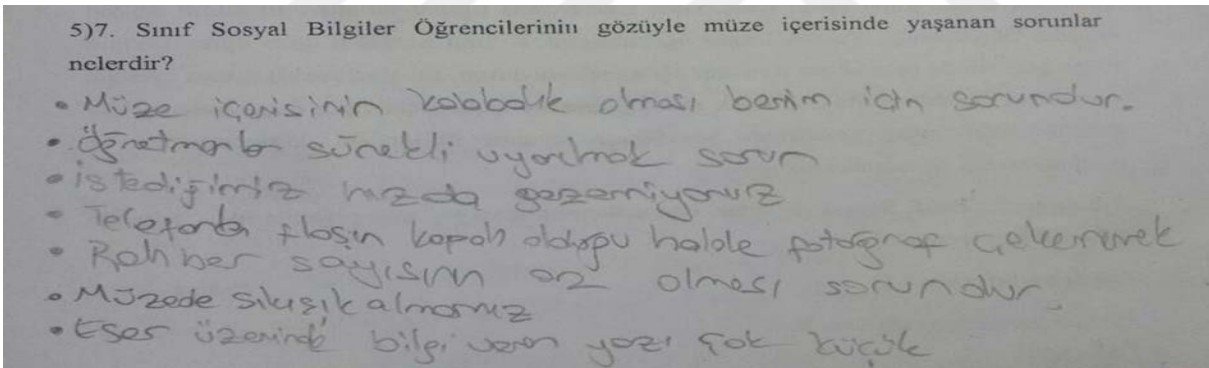
Ek 78. Hacı Bayram Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

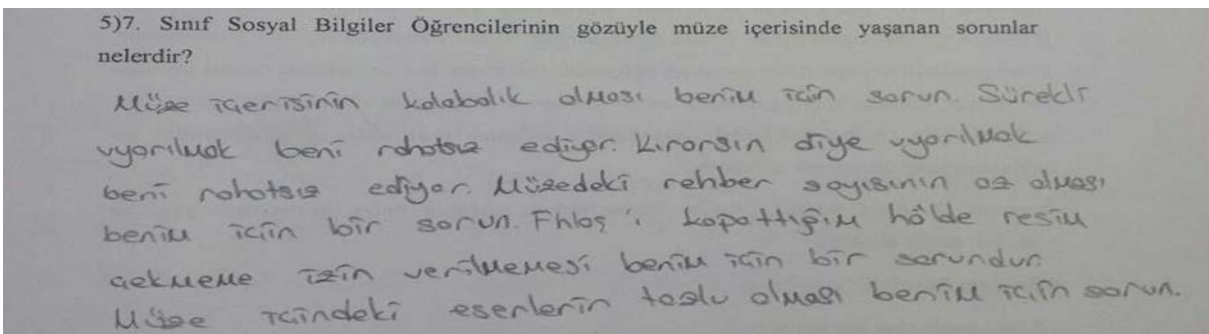
Ek 79. Hacı Bayram Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

Ek 80. Hacı Bayram Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

Ek 81. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

Ek 82. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

5)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir?

- 1- Müze içerisinde kalabalık olması 1 sorun.
- 2- Sinekli sessiz olun denmesi benim için sorundur.
- 3- Müze içerisinde benim uyarılmam benim için sorundur.
- 4- Müze zemininin kaygan olması benim için sorundur.
- 5- Flaşsız fotoğraf çekilmeye izin verilmemesi.
- 6- İtilip takılmak benim için bir sorundur.

Ek 83. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze İçerisinde Yaşadığı Sorunlar

5)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle müze içerisinde yaşanan sorunlar nelerdir?

- Müzenin çok kalabalık olması benim için sorundur.
Müze için taze olması benim için sorundur.
Müze için düzenli olması sorun değildir.
Müze uyarılmam sorundur.
Müze sürekli uyarılmam sorundur.
Flaşız olarak fotoğraf çekilmesi benim için sorundur.
Seyer saatlerinin başlaması
Biletlerin kağıtla dolması -

Ek 84. Gazi Koleji Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisi Sonrası Etkinliklerle Yaşadığı Sorunlar

6)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle müze gezi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir? Müze gezisi sonrası hiçbir etkinlik yapılmıyor bu benim için sorundur. Şiir yada resim gibi şeyler yapılmıyor.

Ek 85. Kurtuluş Tevfik İleri Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisi Sonrası Etkinliklerle Yaşadığı Sorunlar

6)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle müze gezi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir?

Pekistireci etkinlik yapılmıyor. Özet çıkartılsa daha iyi olur.

Ek 86. Gülen Muharrem Pakoğlu Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisi Sonrası Etkinliklerle Yaşadığı Sorunlar

6)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle müze gezi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir?
• Bizde müzeden çıktıktan sonra başka hiçbir şey yapılmıyo, iş bitiyö.

Ek 87. Mimar Sinan Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisi Sonrası Etkinliklerle Yaşadığı Sorunlar

6)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle müze gezi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir?
Müze gezisi sonrası hiçbir etkinlik yapılmıyor. Bir kompozisyon, resim ya da şiir gibi şeyler yapılmıyor.

Ek 88. Hacı Bayram Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisi Sonrası Etkinliklerle Yaşadığı Sorunlar

6)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle müze gezi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir?
Etkinliklerle ilgili sorun var
Resim kompozisyon şiir faaliyeti yaptırılmıyor.

Ek 89. Mehmet Emin Yurdakul Ortaokulundan Bir Öğrencinin Müze Gezisi Sonrası Etkinliklerle Yaşadığı Sorunlar

6)7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin gözüyle müze gezi sonrası yapılan etkinliklerde yaşanan sorunlar nelerdir?
Gezi sonrası etkinlik az yapılıyor.
Bazen kompozisyon yaptırılıyor.
Resim, şiir, serü çizim yaptırılmıyor.
Etkinlikler yeterli düzeyde yapılmıyor.